

ཀུན་གཞི་འི་དཀའ་འབྲེལ་མཁས་
པའི་འཇུག་དོན་ས།

མཛོད་པ་པོ། ལྷང་ཐང་བསྟན་པའི་ལྷོན་མ།
མེད་ལྷེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་ལྷེ་གཤང་།

༡༡། །ཡིད་དང་ཀྱུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྣམ་པར་
བཤད་པ་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཚན་མོ། གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་ཕྱོག་མ།
མེར་བྱེས་རིག་མཚན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་ལྗོན་གྱི་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱི་ལོ་ཨང་།

SJRB-0217

ཐཱ་བྱེད་བཀྲ་ཤིས་དཀྱིལ་གྱི་ཤིང་བར་ལ་གཞི་བཙོན་བཞུགས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྤྲིད་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སློབ་རྩལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཏོན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམ་སྐྲུན་བྱས།

༡༠༡༥ ལྷ་བ་བརྟུ་བར་ཚོམ་སྤྲིད་བྱས།

༡༠༡༠ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༥ ལ་བསྐྱར་སྤྲིད་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་བྲ་བྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྲ་བྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྤྲིད་ལ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཚོམ་སྤྲིད་ལ།

བར་སྐྱེན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

དོ་སྐྱོད་མདོར་བསྡུས།	ii
ཞུ་སྐྱིད་པའི་གསལ་བཤད།	iii
ཡིད་དང་ཀྱེན་གཞིའི་དཀར་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་མཁས་པའི་འཇུག་རོགས།	༡
པར་བྱང་སློན་ཚིག་	༡༡༡

དོ་སློང་མདོར་བསྟུན།

གྲུང་ཐང་དགོན་མཚོག་བསྟན་པའི་སློན་མཉམ། ལོར་མདོ་སླད་མཛོད་དགོ་སླད་ཏུ་འཇུགས།
དགྲུང་ལོ་ལྗེས་སྐབས་གྲུང་ཐང་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་ཏུ་དོས་འཛིན་གནང་། དགྲུང་ལོ་བདུན་གྱི་
སྐབས་བཀ་ཤིས་འབྲིལ་ཏུ་གདན་འདྲུང་ཉེ་ཆོས་སློང་ཞུགས་ཤིང་། ལོ་ལྗེས་རིང་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་
སོགས་སྦྱངས།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་སྐབས་དབུས་སུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕྱོན་ནས་འབྲས་སྦྱངས་སློ་མང་གྲ་
ཚང་ཏུ་ཆོས་ཞུགས་གྱིས་གཞུང་གསར་ནས་དབུ་ཚུགས་ཉེ། ལོ་དགྲུང་རིང་གཞུང་ཆེན་སློབ་
གཉེར་དང་གསན་སློང་མཛོད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་གི་སྐབས་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་
ལས་དགོ་སློང་གི་སློབ་པ་ཞུས། དབུས་སུ་བཞུགས་རིང་མདོ་སྟགས་གྱི་ཆོས་རྒྱན་སྦྱང་མ་གསན་
པ་མང་པོ་ཞིག་གསན།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྗེས་སྐབས་རྣམ་མས་པའི་གྲ་སློང་དམ་བཅའ་མཛོད། དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་གི་
སྐབས་སློབ་པ་འབྲས་ལྷོ་ལོ་ལྗེས་ཆེན་གྱི་སྲིད་པེབས། མདོ་སླད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་མང་པོར་
ཆོས་རྒྱན་འཆད་སྡེལ་སོགས་གནང་། སློབ་མ་ལ་སྡེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་བྱུང་། ལོར་སྐུ་
གཤེགས། གསུང་ཚོམ་ལ། མོད་བརྒྱད་བཞུགས།

ཞུ་སྐྱིད་པའི་གསལ་བཤད།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྐྱོན་སྐྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་འདྲིན་ལས། ཐོད་
མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གསུང་རབ་
ཀྱི་སྐྱེགས་བཅའ་ཁྲིམས་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ནའང་། ཉུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲུལ་དང་འགྲོགས་
པའི་མིའི་ཉེས་སྤོང་གི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱལ་ཏུ་ཕྱིན་ཟེན་བ་དང་།
སྐྱབས་འགོམ་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་ཉུས་རབས་འདིའི་ཐོད་མི་ཞིག་ལ་
མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་ཉུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱལ་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཤིང་། དེ་བས་འདི་ག་སེར་བྱེས་རིག་མཚོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་
སྐྱིད་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆོགས་དང་སྤུང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་ཚོམ་སྐྱིད་གི་
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསར་ཏུ་ཚོམ་སྐྱིད་བྱས་
པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྲབ་བརྒྱུ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་
སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབང་བསྐྱེད་དང་ཞུ་སྐྱིད་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་
ཤོར་ནའང་ཆོས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྲུང་གི་དུས་བསེས་སྤྱད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་མོར་
འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ཤིང་པའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྐྱིད་ཁང་ལ་མཚོན་ན། བར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་
འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚོམ་སྐྱིད་བྱེད་རྒྱུ་ཅ་དོན་ཏུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་བར་གཞི་མི་འདྲ་
བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་འདྲ་བར་ཉུས་ཤིག་སྤུང་བཞིན་ཡོད།

མ་བྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཚན་གྲིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་

ལ། མ་སྤྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་སྐྱབས་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་
མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་ལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སྟེ་ལས་གྲེལ་ཉ་ཅང་ཆེ་
བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྐྱུར་བྱེད་སྐབས་མཆན་འདེབས་པ་ཙམ་ལས་མ་སྤྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་
སོག་གྲངས་དང་མདུན་རྒྱབ་ཡིག་གྲེང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་བྱུང་བ་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ནའང་
སྤྱི་སྟེ་སྟེ་དཔེ་བསྐྱར་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་ཚོགས་སྐབས་དེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་དོ་
སློང་ཅུང་ཙམ་ལྟོན། གཞུང་གི་དཔྱད་སྟེན་སྟེ་རྟགས་ [] འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་སྤྱིའི་ནང་གི་དོག་
མཆན་དང་དཔྱད་སྟེན་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྟེན་སྟེ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྐྱོད་བྱ་
དགོས་སའི་ཡི་གེ་འཇམ་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སྟེ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་མང་
ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་ལ་བཤད་ཅིག་
བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སློང་གི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱོད་དང་
ཐད་སློང་སྐྱོད་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་ལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་
པས་ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་
མཆན་གྲེས་མེད།

མཐའ་མཆན་ཚོགས་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་སྤྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་
ལ་མ་སྤྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ལེས་སྐྱུན་པོ། ཞོལ། སྐྱ་
འབྲུམ། རྒྱ་གྲང་བར་མ་རྣམས། **སྤྱི་བཟླ་ཞོལ་སྐྱ་ལྷ།** སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་
མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཙམ་ ***བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་སྤྱིའི་ཡིག་ཐོར་ཞིག་ལྟ་སྤྱིག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ལྟ་སྤྱིག་པའི་གསལ་ལ་བཤད་ཀྱི་
ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཙམ་ -**བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་
དང་། **+བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། **མ་སྤྱི། ལེན་ལ། བསྐྱབས** ***བསྐྱབས** སྐྱ་ ༡༠༣༧༦།

ཟླ། ༡༡བ་ན།། བསྐྱབས། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བྱུང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱི་འོག་གྲངས་
༥༥མདུན་འོས། ཡིག་སྐྱེད་༥པ་ན།། བསྐྱབ་ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང། *བསྐྱབས། བེ་མ་ཕྱི་འོ་
ཡིག་ལོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྐྱིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་གྱིང་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་སྐྱེ་བ་གྲངས་༡༠༩མདུན་འོས། ཡིག་སྐྱེད་༦པ་ན།། ཟླ་བྱང་
པར་མའི་སྐྱེ་བ་གྲངས་༡༡༠རྒྱ་འོས། ཡིག་སྐྱེད་༧པ་ན།། བསྐྱབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན།

ལྷ་སྐྱིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྱུང་དེ་བུ་ལོར་འཇུག་ཤོར་བ་
སོགས་གཟེགས་ཚེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བསྐྱོད་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཚེད་དུ་མཁུན་ལྷན་
ལྷས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་དེ་བསྐྱུལ་ལྷ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་གྲང་གང་མགྲོགས་དང་པར་གཞིར་བསྐྱུང་ཞིབ་དང་ལེགས་སྐྱིག་ལུས་ཏེ་སྐྱེས་
ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་དེས་ཡིན།

ཤེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཚེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་འོ་ཚེས་༡༥ལ།

ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་མཁས་པའི་

འབྲུག་ངོགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མཚུ་མོ་ལྟ་ཡ། གང་གི་མུགས་རྗེའི་ཕྱི་བཞོན་དང་འཕྲོགས་ན། །རྫོ་མོས་
གྲུ་གཞིངས་དང་པའི་བ་དན་ཅན། །ཀྱུ་བ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་བྱིན་གྱིད་པ།
།འཇམ་དབྱངས་ལྷ་མ་དེ་ཡིས་རིང་དུ་སྐྱོངས། །མན་བདེའི་འབྲུང་གནས་བཙུམ་ལྷན་
མུགས་རྗེའི་རྒྱན། །ཐབ་ཡངས་དྲག་ཏུ་འབབ་པའི་བ་སྐྱོང་ཆེ། །ཅིག་ཅར་རོལ་ལ་མི་
པམ་སྐྱེད་སྐྱོབས་ཀྱི། །མཚུ་ལྷན་རྩ་ཏུའི་ཞལ་ལྷང་གརྒྱ་མ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་
དཔྱོད་བཙོན་འབྲུས་ཀྱིས། །དབྱིག་འཛིན་ཁོར་ཡུག་ཁྲབ་པར་འཕྲེན་པའི་གཉེན། །རྫོ་
བཟང་གྲགས་སྟོན་འབར་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ། །མངའ་བསྐྱུར་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་
ཞབས་ལ་འདུད། །སྐྱོད་བཅུད་འཁོར་འདས་སྣ་ཚོགས་དབང་པོའི་གཞུ། །མཐའ་སྐྱས་
ཀུན་གྱིད་སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་སྟུ། །མཐོང་སྟེ་སྐྱོས་ཀུན་ཉེར་ཞེའི་དབྱིངས་རྟོགས་
པ། །རྣམ་རིག་གཞུང་བརྒྱའི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ཡིན། །དེ་སྲིང་བདེ་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་ཀུན་
གྱི་གཞི། །རང་སེམས་ཁོ་ནར་དེས་ནས་གསུང་རབ་ཀུན། །དེ་ཉིད་འདུལ་བའི་ཐབས་
སྟུ་འཁྲེང་བ་ཡི། །དཔྱོད་ལྷན་དེ་ཡིས་ལུགས་འདི་བསྟེན་པར་རིགས། །

དེའང་མདོ་སྟེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་སོགས་དུ་
མ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གསལ་

བར་མངོན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་རྣམས་འཕྱོད་སྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་སྲོལ་
 འབྲེད་ཆེན་པོ་ས་གསུམ་བརྟེས་པ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་སྦྲ་བ་རྣམ་རིག་པའི་བྱུང་མཐའི་རྣམ་
 གཞག་དབྱིས་ཐྱིན་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དངོས་པོ་ནི།
 ཡང་གཤེགས་ལས། ཆོས་ལྷ་དག་དང་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་
 དང་། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས། །ཞེས།
 མིང་། རྒྱ་མཚན། རྣམ་ཉོག། །དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་ཆོས་ལྷ། རང་
 བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་གསུམ། ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད། བདག་
 མེད་གཉིས་རྣམས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་
 དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཚོག་གྱུར་བྱུང་པར་
 འཕགས། །ཞེས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་བཅུར་བསྟུས་ནས་ཀུན་གཞི་ནི་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཞི་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་དང་པོར་སློབ་སོ། །

དེས་ན་རེ་ཞིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་ལ།
 རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཉུང་གི་འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལའང་སྤྱིའི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུང་བ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གངས་འདོད་ཚུལ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱུང་མཐའ་
 ཆེན་པོ་ལས། དངོས་སྦྲུལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཉིས་སུ་

འདོད་པ། རྒྱལ་ཏུ་འདོད་པ། བདུན་དུ་འདོད་པ། བརྒྱད་དུ་འདོད་པ། དགྲུང་འདོད་པ་
དང་རྒྱལ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
རྒྱལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། འདུག་ཤེས་རྒྱལ་ཉོན་ཡིད་དེ་བདུན་དུ་འདོད་པ་དང་། སྐབས་
འདིར་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ། སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་དགྲུང་
ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལའང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་ཤེས་གཅིག་འདོད་མཁན་ལ་
ཀུན་གཞི་ལ་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་གཉིས། ཞེས་ནང་གསེས་
ཀྱི་ལུགས་མི་འབྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཅུ་བའི་འདོད་མཁན་གཅིག་སྐྱེ་
བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་ནི་ཀུན་གཞི་ཅུ་བར། ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་
རྒྱལ་གྱི། ཉེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་ཚོ། །སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅེས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། དེའང་བྲམ་ཟེའི་ཚོམ་ལས། གང་ཞིག་ལུས་མེད་སུག་གནས་
ཤིང་། །རིང་དུ་འགྲོ་ལ་གཅིག་སུར་རྒྱ། །ཞེས་སྐྱེ་ཏུ་གཅིག་གིས་ཁང་པའི་སུ་ག་སོ་སོ་
ནས་བལྟ་བའི་དབེས་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྒྱལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་ནང་དུ་མར་མེ་
གཅིག་སྐར་བའི་འོད་སུ་ག་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བ་དབེར་བྲམ་ཉ། གསུངས་པ་རྣམས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་བཏགས་པ་ཅེས་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཤེས་
དང་སེམས་བྱང་ལོགས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཟེན་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་

ལས། སློབ་དཔོན་པོ་དེ་ལེ་འུ་ཅེས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཛོགས། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
 སེམས་ཏེ། དེའང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ཉིད་
 ལ་སེམས་ཞེས་བྱའང་དམིགས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚུངས་པར་
 ལྡན་པའི་སེམས་དེ་དང་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དགྲུང་འདོད་
 ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་
 ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགྲུའི་དོན་འཇུག་སྟེ།
 ཞེས་དང་། བདུན་པ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། བརྒྱད་པ་ལ་བདག་དང་
 བདག་གིར་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱིབ་པ་དང་ལྡན་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི་
 མེད་དེ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྲུབ་པོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྟེ་འདིའང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་
 པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་
 དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་གཞི་ནི། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ་དེ་ནི་ཚོས་འཛིན་
 པ་ཡིན་ཀྱི་གང་ཟག་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དགྲུ་པ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅུ་བར། བརྒྱད་པ་ལེན་
 པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། །དགྲུ་པ་འཇུག་རྣམ་ཤེས་

སྤྱ། །འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལུགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་
འདོད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་ལྷག་མ་གོ་སྤྱོད་པས་མ་གྲིས།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བྱུག་འདོད་པའི་བྱུབ་
མཐའ་གོང་འོག་ཏུ་མ་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་དང་དགུ་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་མཁན་གསུམ་
སེམས་ཚམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཅིག་སྤྱོད་པའི་བྱུང་སེམས་དེ་
ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དབྱུང་མ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སེམས་
ཚམས་བའང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བྱུབ་མཐའ་ལས། དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་
ཤེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འོག་ཏུ་འདི་དེའི་མཚན་གཞིར་
བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འདི་ཐེག་བསྐྱུས་སོགས་ཀྱི་སྡོན་ནས་བྱུང་བའི་
བྱིར་ཉེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཁ་ཅིག་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཉེན་དེ་དང་
པོ་ནས་འབྱུང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་མིང་འཛོལ་སྟེ། སེམས་པ་ལ་ལུས་དང་དག་གི་ལས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ལོ་སྟུང་མོ། །ཞེས་སེམས་ལུས་ཀྱི་སྡོན་ནས་འཇུག་པ་ལ་ལུས་ལས་
དང་། དག་གི་སྡོན་ནས་ཞུགས་ན་དག་ལས་ཀྱི་མིང་འཛོལ་བ་དཔེར་བྱས་ཉེ་འདོད་
ཚུལ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུངས་སོགས་རྒྱས་པར་བཞོད་པའི་བྱིར། ལྗིད་གཅིག་སྤྱོད་པ་
ལ་གཉིས་བཤད་ཀྱང་འདི་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཉེ། འདིའི་འདོད་ཚུལ་
སྡོན་པའི་ཐད་ཀྱི་བཤད་སྐྱུར་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གཞན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་དངོས་སུ་དགག་པ་མི་
མཐོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་

གྲིས་འདིའི་དགག་པར་འགྲོ་བ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས། སེམས་ལས་
 བྱུང་བའི་ཚོས་ནི་མི་འདོད་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་གྲུང་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སློབ་ཕྱིར་
 དང་། །བྱེད་རྒྱ་བྲེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་དང་། །ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་སྟོགས་སྡུ་གཉིས་ཀར་སྐྱུ་མོང་གི་དགག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྲིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འགོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་མེད་ན་ཚོར་
 སོགས་སུང་བོ་ལྷ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་བཏགས་
 ཞེས་པའང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་སེམས་བྱུང་དང་དབང་ཤེས་དངོས་ཀྱི་དོན་མི་
 ལུས་ན་སྡུ་མའི་སློབ་སོན་གནས་པ་དང་། དེའི་དོན་བྱེད་ལུས་ན་ཚོར་སོགས་དང་
 དབང་ཤེས་སོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བས་སེམས་གཅིག་སུང་སྡུ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། སེམས་གཅིག་སུང་འདོད་ན། ལུང་ལས། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་སློབ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སློབ་ས་
 བཀག་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་དེ། འདིའི་གཅིག་སྡུ་བ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྡུ་བ་ཞིག་ཡིན་
 པར་ཐལ། གུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་
 ཤེས་གངས་མང་ཉུང་དུ་འདོད་པ་རྒྱའི་སློབ་དཔོན་སྟེན་ཆེགས་གྲིས་བཤད་པ་ལྟར་
 བཤོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གངས་ཉུང་བར་འདོད་མཁན་གཅིག་སྡུ་བ་ལ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དུག་དང་། གཉིས་དང་། དགྲུང་འདོད་ཚུལ་
 རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་བཤོད་ཀྱང་གཅིག་སྡུའི་སྐབས་སུ་དེའི་

རྒྱུ་ཚམ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྐྱེ་བ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ཟེར་ནའང་ཤིན་
 ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་གཅིག་ཕྱར་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཀུན་
 གཞི་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བསྐྱབས་ཟེའ། གཉིས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལྡོད་བཅུད་མཐའ་དག་ཀུན་གཞིའི་སྡེང་གི་བག་ཚགས་སྒྲིབ་པ་
 ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྤྱང་པོ་ལས། ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་
 གཞི་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་ན་དབྱུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་
 བདག་རྣམ་རིག་། སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེའི་དེ་དོན་མེད། །དེ་མེད་
 པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཚམ་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་བཞད་
 གང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་དོན་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་དེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱུ་མ་བ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱལ་ལས་ལྷག་འདོད་པ་
 མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། ལྐབས་འདིར་དབྱུ་མ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཚམ་པ་
 མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྩལ་དགོངས་ཚོམ་དུས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཨ་མུ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་

བརྒྱད་དུ་འདོད་པའི་སྲིད། ལྷུ་དགོངས་ན་གསལ། འོན་ཀྱང་སྐྱ་ཚེའི་སྤང་ལ་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཞི་འཚོའང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལ། ཨ་ལྷུ་ཀ་རའང་དེ་དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྲུགས་རིམ་ལས་དེས་ཀུན་གཞི་འདོད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་ཚེའི་སྒྲོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་ལས། ཚེས་པའང་སྤྲིའི་དབང་གིས་འགལ་བར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་པལ་ཚེར་ཀྱང་ཀུན་གཞི་བཞེད་པར་ཐལ། ལྷུ་སྐྱབ་དང་འབགས་སེང་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་གང་ཞིག །ཟླ་བས་བཞེད་པའི་སྲིད། དང་པོ་སྐྱབ་སྟེ། ལྷུ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཉི་སྤང་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་བརྩམས་པས། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྟེན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་སྐྱབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །སྤང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་སྤང་ཚེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འཇུག་གང་ཡིན་དེ་ལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ལྷུ་སྟེ། དེས་ཀུན་གཞི་དང་གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་སོགས་ལ་འབྲུད་མེད་དུ་བཀག་པའི་ཡོད་པ་ཅེས་ལ་བྱེད་ན། གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་ཚེའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་

འདོད་དགོས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཀུན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པ་བཀག་པས་ཀུན་གཞི་མི་ཁེགས་པར་མ་ཟད་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་འགོག་པར་བྱེད་ན། དང་པོ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེས་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཀུན་གཞིའི་
 མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས།
 དེའི་ཚེ་སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅེས་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བའི་སེམས་སྤྱོད་བཤད་པ་
 གང་ཞིག །འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་འདུས་པའི་སྐོར་གྱི་གཞུང་གཞན་ལས་འཆི་
 སེམས་དང་སྐྱེ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཤེས་སྤྱོད་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་
 བཤད་ཚུལ་མ་ཐུན་མི་དགོས་སྟུང་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་འདུས་པའི་རྩ་
 རྒྱུད་ལེ་འུ་གཉིས་པའི་ནང་གི་རྣམ་སྐྱང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་
 ཚིགས་བཅད་དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་མཚན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ཞེས་
 བཏགས་ཤིང་འདུས་པའི་ཡན་ལག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱིས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེར་སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་
 བྱེད་པས་སྤྱོད། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སེམས་ཡོད་
 མེད་མཚུངས་པར་གསུང་ཚུལ། འཇུག་པ་ལས། གཞུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་
 འཛིན་ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཞུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག །ཅེས་པ་རྗེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་སྐྱང་བའི་ཕྱིར། སྐྱོང་བྱུང་ལས་སོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་
 མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་བཞེད་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོག་དགོས་པ་ལ་མ་

བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་སྒྲུང་ལས། རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
གཅིག་གོ། །ཞེས་དང་། དབྱུ་མ་ལྷུང་རིགས་སྒྲོན་མེ་ལས། འབགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྷུང་པོའི་རྒྱུ་བདག་གི་མཚན་གཞིར་བཞེད་དེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པའདད་སྟོང་པོ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་
ཚེན་དུ། །ཞེས་པ་ནས། ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་བཤའ་པ་རྩུར་
ཅམ་ཡང་མེད་པའི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྟོན་བཏགས་ཚད་ཀུན་གཞི་དངོས་ལ་བྱེད་མི་དགོས་
ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བཏགས་གཉིས་རྣམ་པའདད་ལས། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་
སྟོན་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཚེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ལ་ཀུན་
གཞི་དང་། རྒྱུང་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མཚན་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་ཚིག་ཅམ་
གྱིས་འཇུག་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་ལྷུང་དོན་ཡང་ཁྱོད་
ལྟར་བཤའ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དུ་མ་ཡོད་
ཅིང་འདིའང་དེ་ལ་ཚོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་གསུངས་པ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་
པར་བཤའ་པ་ན་ཀུན་གཞི་གཏན་མེད་དུ་གོ་ལ། གང་ཟག་དང་ལྷུང་པོ་མི་འདོད་པའི་
གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་སྲུང་མེད་པས་དེའི་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་བཀག་ཀྱང་གཏན་མེད་ཀྱི་
དོགས་པ་མེད་པས་རང་བཞེན་གྱིས་མེད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་གཞིའང་
ལྷུང་སོགས་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བཀག་ཅིང་ཀུན་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་
འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞེན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་
སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པར་རིག་པར་

བྱའོ། །ཞེས་དོན་གཞན་ཞིག་གི་སྤྲོད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལྟར་ན་དཔལ་
 ལྷན་རྒྱ་བས་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་ཀུན་
 གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟས་ཕྱིར། །ཅེས་པའི་དོན་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ཞེས་བཤད་
 མི་རུང་བས་དོན་དམ་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཡོད་ཅེས་བཤད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་འགྲིག་ །འཁོར་གསུམ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་མི་
 བཞེད་པར་ཐལ། དེས་ཕྱི་དོན་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིར་བོ་ལས།
 ཀུན་གཞི་འཛོག་པ་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤོང་པར་བསྟན་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཟུབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བཤད་
 ཚུལ་ལྡར་བྲངས་པ་དང་། རི་སྒྲར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྤོང་ལས། །ཤེས་
 པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྟེ། འགྱུར་ལྟར། །ཞེས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་
 གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་
 སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་རྣམ་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྐྱ་བ་ནི་
 ཉམས་སྤོང་ལ་བསྐྱོར་བའི་མན་ངག་ཟབ་མོར་རྫོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་འཇུག་
 གཞི་ནི་དོན་སྤོང་ཙམ་གྱི་སྐྱོ་ནས་ཕྱི་དོན་འཛོག་མ་ཤེས་པར་དེ་ཡོད་ན་ཚུགས་སུབ་
 ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་ཉན་སོས་སྟེ་བས་སྐྱོ་བཏགས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དགོས་སྐྱམ་
 པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤོང་སུན་སྐྱལ་བཟང་མིག་འབྲེད་ལས། མདོ་སྟེ་བ་དང་
 ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་ལེན་ཚུལ་
 གཏན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་གོ་ན་མན་ངག་ཟབ་དེས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་

ཅེག་ན་རེ། རྗེ་གྲགས་དང་ལེགས་ལྡན་གཉེས་ཀྱི་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་
 དགོངས་གཞི་འབྲེན་ཚུལ་མ་ཐུན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་
 འདྲའི་མདོ་དེ་དང་དོན་གྱི་མདོར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་
 འདྲའི་མདོ་གཏན་ནས་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱ་མ་ལུང་རིགས་
 སྟོན་མེ་ལས། རྗེ་བས་མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་
 དགོངས་པར་བཤད། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཞེས་བ་ནས། མདོ་དེ་དག་ཀྱི་གཞི་སྟོན་
 གྲེད་མ་ཡིན་པར། རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་གནས་སྐབས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་གྲེད་
 བ་ལ་དགོངས་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱི་དོན་
 མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའང་མེད་པར་བཞེད། གཞན་དབང་ཡོངས་སྲུབ་བདེན་སྲུབ་
 དང་། ཀྱུན་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོའང་མེད་པར་བཞེད་
 པས། སེམས་ཅོམ་པའི་སྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མདོའི་དོན་པལ་
 བ་ཅོམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་རང་བཟོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྲུབ་
 སྟེ། ས་བཅུ་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅོམ་མོ། །ཞེས་བ་འདིས་ཕྱི་
 དོན་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་རྗེ་བས་ཀྱང་བཞེད་ལ།

ལེགས་ལྡན་གྱིས་ལང་གཞེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་
 པོ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་གནས་འདྲ་
 བར། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་བས་ན། །སེམས་ཅོམ་དུ་ནི་ར་སྟོའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་

གི་འདུ་ཤིང་མིན་པར་བཞེད་དམ་དུ་བྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་སྟོང་ཐུན་ལས། ལེགས་
ཐུན་གྱིས་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་དེས་སྤྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་
བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། དཔལ་ཐུན་ལྷ་བ་མདོ་དེས་སེམས་ཅམ་མ་བསྟན་
ཅེས་མི་འཆད་གྱི་སེམས་ཅམ་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་རྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྷ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་
ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་འཕྲོར་སྟོང་པ་བ་དག་གིས་རྗེ་ལྟར་
བཤུལ་བ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པར་དབྱ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་སྟོལ་འདི་ནི་ལེགས་
ཐུན་འབྲེད་གྱིས་སྤྱི་བ་ཞེས་དང་།

ལྷ་སྟེ་མཐའ་རྩ་བར། ལྷ་སྟེ་པོ་འགོག་སྤྱིན་གཟུང་མེད་མདོ་དོན་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་གམ་གཙོ་བོ་མིན་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་ལྷན་གཏམ་ཡིན་རྟེ། དེས་སྤྱི་དོན་མེད་པ་མདོའི་དགོངས་དོན་
མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་མི་བཞེད་གྱི་དགོས་པ་མེད་པས་རྗེ་སྤྱི་མས་དེ་ལ་དབྱུང་དགོས་
མི་གསུང་ཞིང་། ལྷོད་ལྟར་ན་སྟོང་ཐུན་གྱི་དོན་ཡང་། དཔལ་ཐུན་ལྷ་བས་ལང་
གཤེགས་ལས། སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་དེ་མདོའི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་
ུང་ཁས་ལེན་མི་དུང་ཞེས་པར་འགྲོ་བས་ཚོས་སྟོང་གི་ལས་སུ་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་རྟེ།
དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ལྷ་སྟེ་གསུངས་དང་ལེགས་ཐུན་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་
བཤད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞེད་དུ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མདོའི་དོན་
མིན་གསུངས་པའདུང་གཙོ་བོ་ལ་བྱེད་ན། ཞེ་འཚོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆ་སྤྱི་ནས་
མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷན་སྟེ་གཤེགས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་

མདོ་སོགས་དོན། །གཙོ་པལ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབྱ་སེམས་ལུགས། །ཞེས་ལྟ་
མ་དང་ཆ་སྤེལ་ས་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བསྟན་དོན་གཙོ་བོར་ཞེ་
འཚོའང་མི་བཞེད་ལ། བསྟན་དོན་པལ་བར་ལེགས་ལྡན་གྲང་བཞེད་པའི་སྤྱིར་
རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་བསྟན་དོན་པལ་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་མདོའང་མེད་
པས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་བྱས་ཞོ་ནར་འཆད་དོ། །

མདོ་ལས་བྱང་དོན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་གཞུལ་བྱ་བའི་དགོས་
བ་ཙན་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཙམ་དུ་བཤད་པ་མདོན་སྤྲུལ་ལ་སྦྱར་འདེབས་
ཡིན་པས་གཞུལ་བྱ་གོལ་སར་འབྲིན་པ་ལས་དགོས་པ་ཅིའང་མེད་པར་བཤད་པའི་
སྤྱིར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དང་པོ་རྣམས་བར་རིག་པ་ཙམ་སྤངས་ནས་སྤྱིས་དེ་
ཡོངས་སུ་གཏོང་ནའང་འདམ་རྩལ་གྱིས་སྤྲུགས་ནས་འཁྲུ་བ་ལས་དང་པོ་རྣམས་ཐག་
བསྐྱང་བ་བཟང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་གྲང་། སྒྲོབ་དཔོན་
ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་
ལུགས་གཞན་དུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་ཚ་དང་ཞེལ་མེད་པ་དོན་རྣམས་བར་མི་ཤེས་
བཞིན་དུ་རྣམས་བར་ཤེས་ཞེས་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲོན་བརྗོད་
བྱས་པ་ལྟ་བུ་བྱེ་མདོ་སོགས་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུའང་མ་བརྗོད་པར་སྤང་
བའི་སྤྱིར་འོན་གྲང་དེས་བྱབ་མཐའ་བཞི་བཞེད་མི་བཞེད་སོགས་བྱིས་པའི་རོལ་
ཅེད་མང་ཡང་མ་སྒྲོས། ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་བ་
མེད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། དེའི་བྱབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་ལས། སེམས་ཙམ་བ་ལ་ཀུན་གཞི་
བཞེད་མི་བཞེད། །གཉིས་སུ་གངས་ཙན་འདི་ན་བྲགས་མོད་ཀྱི། །སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་

གྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལས། །རྗེས་འབྲང་ལ་ལས་གསལ་ཐོར་མ་བརྗོད་
 །ཀྱང་། །འགོག་པའི་ལུང་རིགས་སྲུང་གྲང་མ་བརྗོད་ཕྱིར། །ཀུན་གཞི་མི་འདོད་
 སེམས་ཚམ་ཚད་ལྡན་དཀའ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་ཡང་ཀུན་གཞི་མེད་ན་
 འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འཛོག་པའི་གཞི་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་ལ་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་
 བརྟན་པ་མེད་ཅིང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བས་དེ་བསྐོ་གཞི་མེད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ལང་ག་ཤེགས་དགོངས་འབྲེལ་སོགས་སེམས་ཚམ་མདོ་ལྡར་གྲགས་པ་རྣམས་
 བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་ན་སེམས་ཚམ་པ་མཚན་ཉིད་པར་མི་རུང་བ་དང་། ལྷགས་ལམ་
 ཀྱི་བརྒྱབ་གཞི་མི་རུང་བ་ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་པའི་ཚིག་
 དངོས་སུ་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཚམ་དངོས་སུ་མ་ཟད་དེར་སྐོ་བརྟུན་པའི་ཞི་འཚོ་
 འཕགས་སེང་དང་བཅས་པས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྐབར་བྱེད་
 ཅིང་། མདོ་དང་སྡེ་བདུན་དུ་རྒྱ་ཆེར་མི་གསལ་བ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པ་དང་
 འབྲེལ་ཚུང་བས་ཡིན་འོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

ལྷུབ་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྫོང་ལྟར་
 བ་སྡེ་བདུན་སྐབས་སུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པ་འབྲེལ་ཚུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་སྡེང་ནས་བརྒྱབ་དགོས་ལ།
 འདིའང་ཀུན་གྲང་གི་རིམ་པ་མི་སྟོན་པར་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བརྟུན་བཅོས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་ཚུལ་དང་། ལུགས་འདིའི་ཐ་སྡད་སྐོ་འཛོག་ཚུལ་ལ་
 ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོན་སྲུང་ཚད་མ་དང་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་
 སོགས་སྐོ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་གསུངས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་དང་མི་

འབྲེལ་བ་དེ། དེ་མི་བཞེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡིད་ཤེས་ལ་རྒྱུན་
 བརྟན་པ་མི་སྲིད་པའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལེ་ཏུ་གཉེས་པར། ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་
 བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན། །ཁྱད་པར་དག་ནི་མི་འབེལ་
 བ། །རང་བཞིན་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་རྟེན་བརྟན་པར་གསུངས་པའི་སྲིད།
 འཇུག་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོགས་སྤང་གི་
 དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས། རུས་པ་འཛོག་སྲིད་རིམ་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་སྡོ་འཛིན་སྡོ་
 མ་སྡོ་མའི་སྟེང་ན་སྲི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྦྱེད་པའི་རུས་པའམ། བག་ཆགས་ཡོད་
 པ་དེ། སྲི་མ་སྲི་མའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཤད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱོས་ནས་
 ཡོད་ཀྱི། དེག་ལ་མ་འབྲུར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང། ལུགས་འདིའི་དབང་པོ་འཛོག་
 ཚུལ་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའང། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་རུས་པ་ཡི། །ངོ་པོ་གང་ཡིན་
 རུས་པའང་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ཅིང།

འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རུས་དེ་ལ། །དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག །ཅེས་རྩོགས་སྤང་མཛད་པའི་སྲིད། དེར་མ་
 ཐད། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མེད་པ་སྤར་རུས་མེད་སྲིད་དང། །སྲིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་
 སྲིད། །རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་འགོག་
 པའི་རིགས་པས་བསྐོ་བྱ་སྐོ་བྱེད་མཉམ་དུ་བྱུབ་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་སྡོན་དུ་དེ་འཛོག་
 བྱེད་མེད་ཅིང། བག་ཆགས་བྱུབ་ཟེན་ནས་འཛོག་མི་དགོས་ཞེས་བསྟན་ལ། བྲངས་
 ཅན་གྱི་གཙོ་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་
 རྟག་དུ་ཡོད་ན། རྫོང་བརྟུན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྟག་དུ་སྦྱེ་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀུན་

གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་དང་མི་མ་སྐྱེན་པའི་རིགས་པའི་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །

ལང་ག་ཤེགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་སེམས་ཅམ་པའི་ཁྱད་སྲུང་གསུམ་པའི་མདོ་རྣམས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་སེམས་ཅམ་པར་མི་རྒྱུང་ཟེར་བའང་
ལྷག་ཚོད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་སྤེལ་བ་ལྷ་སྤེལ་གསུམ་སྤེལ་འཁོར་དུ་འདོད་བྱེད་གཙོ་བོ་རྣམས་དང་དོན་དུ་
བཀའ་ལ་སེམས་ཅམ་པར་མི་རྒྱུང་ཡང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་
སྤྲ། །ཞེས་པ་ལྷ་སྤེལ་དོན་ཚན་རེ་གཉིས་དང་དོན་དུ་བཀའ་བས་སེམས་ཅམ་པ་མིན་
པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སློབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏན་ནས་
རིགས་ཚད་དང་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་པ་གསུམ་སྤེལ་སོགས་བཞེད་པར་ཐལ། སེམས་
ཅམ་ཀྱི་ཙམ་པའི་མདོ་སྤེལ་རྣམས་སྤེལ་བ་བཞེད་པ་གཅིག་དུ་བཞེད་པར་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ་སྤེལ་བེད་
པའི་བྱུང་བྱེད་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། ལོག་སྟེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་
སྤེལ་བྱུང་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྤེལ་རྒྱན་ལས་
ཀྱང་། ཚོས་དང་བདག་མེད་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་
ཕྱིར། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་པ་གཅིག་བཤད་པ་དང་དོན་དུ་བཀའ་
བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲུབ་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་
མེད་ཕྱིར། །ཅེས་སོགས་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་ཅིང་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རྐང་བཙུགས་ནས་
བསྐྱབས་པའི་ཕྱང་རིགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའམ། ཡང་ན་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་

སེམས་ཙམ་པའི་གྲལ་ནས་འབྱིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཡང་ག་ཤེགས་
 དང་རྒྱན་སྟུགས་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་ཉེ་
 བར་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟའི་ནང་ནས་ས་བཙུ་བར་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་
 བཙུའི་སློན་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་པས་འགལ་
 འདུ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལོང་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ཚད་ལྡན་གྱི་གྲལ་ཏུ་སྟོན་ཅིག །སྟུགས་
 གྱི་བསྐྱབ་གཞི་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཟབ་ཁྲུང་བཏོན་པའང་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྐྱེས་
 པས་སྐབས་སུ་མ་བབས་ལ། ལིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གཞུག་སེམས་དེ་ཉིད་ལྡན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པར་གསུངས་
 པ་དེ་ལ་བྱེད་ན། ཀུན་གཞི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་མཐོན་པོར་མ་སྐྱེབ་བར་ཏུ་མི་
 སྟོག་ཅིང་། དེའི་ངོ་བོ་ནི་སྐྱེས་ཏུ་བར། རྣམ་པར་རིག་དང་མི་རིག་དང་། །ཞེས་ཐོགས་
 མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞེད་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་རང་ཡུལ་གང་ཡང་དེས་མི་རུས་པ་ཞིག་ཡིན་
 ལ་ཁྱོད་གྱིས་བཀའ་བའི་སྟོགས་སྦང་ཡབ་སྐུས་ལུགས་གྱི་ཀུན་གཞི་དེས་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ངོ་མཚར་རོ། །

ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་པ་ཙམ་གྱི་ཡང་དེའི་དོན་བཟླ་ག་
 པ་མཐའ་བརྒྱུད་གི་ཀུན་གཞི་འདོད་ན་མ་གཏོགས་སེམས་རིགས་མཐུན་ཏུ་མ་ཅིག་
 ཅར་མི་འཇུག་པ་ལ་བཤད་ཏུ་རུང་ཞིང་ཡང་ན་སློ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེ་ལུའི་ཆོག་
 རིས་དང་སྟོ་བསྟུན་ཙམ་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་འདོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་འདོད་དགོས་
 པས་སྦྱིར་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁྲུང་བར་
 ཏུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་

ཅར་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་པ་ས། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་དག་རྣམས་
 ལས་རིགས་མ་ཐུན་པའི། རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངེས་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོག་ །ཅེས་དང། རྟོག་གཉིས་ཅིག་
 ཅར་མངོན་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་ལན་གངས་བརྒྱ་པམ་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་
 ལྟར་བྱང་ལེགས་པར་བསམ་དགོས་སོ། །དེ་དང་སློབ་པའི་ཞི་འཚོ་འཕགས་མེད་
 སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་བཞེད་པར་སློབ་བའང་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཟུར་ཅམ་
 གོང་དུ་བཀག་བྱེད་པས་མ་སློབ་ལ་དེ་དག་གིས་རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཉུང་གི་འདོད་
 ཚུལ་རགས་པ་ཅམ་སློབ་བྱེད་པས་གཞི་བྱས་ཏེ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཁས་
 པ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། ཀུན་གཞི་བཤད་པ་དང། ཉོན་ཡིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སློབ་དོན་དང། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། ས་སྡེ་ལས། རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་དམིགས་རྣམ་འཁོར། །འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་
 ལྟོག་པའི་དུས། །དབྲེ་བ་རྣམ་གངས་སློབ་བཤད་དོན། །ཚང་མ་དག་གིས་ཤེས་པར་
 ལྷ། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་བཞིན། མཚན་ཉིད། དམིགས་པ། རྣམ་པ། འཁོར། འཇུག་
 ཚུལ། ལྟོག་དུས། དབྲེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གངས། སློབ་བཤད། སླབ་བྱེད་ཀྱི་ཚང་མ་སྡེ་
 དོན་ཚན་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་བྲེ་ནས་བཤད་པའི་བྱིར།

དང་པོ་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གཞི་ལྗེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཞིང།

དགོ་ཅ་ཆད་པ་དང་། །ཁམས་གོང་མ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་ལྷང་མ་
 བསྟན་ཡིན་ལ། སྐྱིབ་མ་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འདི་རྣམ་སྐྱིན་གྱི་ཆ་ཡིན་པས་
 མ་སྐྱིབ་ལྷང་མ་བསྟན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལུམ་ཚུ་པ་ལས། དེ་ནི་མ་སྐྱིབ་ལྷང་མ་
 བསྟན། །ཞེས་དང་། ཅ་བར་ཡང་། བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །དགོ་དང་
 མི་དགོ་མངོན་གྱུར་དང་། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མ་སྐྱིབ་ལྷང་མ་
 བསྟན་དུ་གྲུབ། །ཅེས་དང་། མངོན་ལས། རྣམ་སྐྱིན་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་ཚོས། །ཞེས་
 དང་། སྐྱིབ་ལ་བཅོ་བརྒྱད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་གྲུབ་མཐའ་
 གོང་འོག་མི་འབྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་དགོས།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དམ་འདོག་གྲེད་ནི། རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཅིང་བག་
 ཆགས་བསྟོ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མ་སྐྱིབ་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་གཙོ་
 སེམས་དེ་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད། ཚོད་ཆེ་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིའི་ཆ་ནས་བཞག་
 པའི་སེམས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་དག་ས་སོགས་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་
 སྐྱིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཙོ་དེ། འོན་དེ་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན། གང་དུ་བསྟོ་བའི་གཞི། གང་གིས་
 བསྟོ་བའི་ཚོས། ཇི་ལྟར་བསྟོ་བའི་ཚུལ། བསྟོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 བཞིར་ཡང་གསུང་ལ། བསྟོ་གཞི་ནི། ཐེག་བསྟུས་ལས། བརྟན་ལྷང་མ་བསྟན་བསྟོ་བྱ་
 བ། །ཞེས་སོགས་བཞིན་དུ་ཅ་བར་ཡང་། བརྟན་ལྷང་མ་བསྟན་བསྟོ་བྱ་བ། །བསྟོ་བར་
 གྲེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། །ལྷང་བར་ལྷ་དང་ལྷ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཉོག་སྣ་མའི་བྱི་བསྟོ་བ་ལ་བརྟན་པ་ཤིང་
 སོགས་དེའི་རྟེན་དུ་རུང་གི། མི་བརྟན་པ་སྐྱ་སོགས་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ལྟར།

དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་རྣམས་གཟུགས་མེད་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མི་འཇུག་པས་མི་
བརྟན་ཅིང་། ཟུག་པ་ཡིད་ཤེས་མི། སུམ་ཅུ་བ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་
ལྟེ། །རྟག་ཏུ་འོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ། །སྣོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་
མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཉོན་ཡིད་ཀྱང་། །འཛིག་ཉེན་
འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །འཕོག་པའི་སྣོམས་པར་འཇུག་ན་འདྲེ་མེད། །ཅེས་སྐབས་
དེ་དག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོ་གཞིར་མི་རུང་ཡང་། ཀུན་གཞི་ནི་སྣོ་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་བར་
རྒྱན་བརྟན་པས་དེར་རུང་ངོ་། །

ལུང་ཏུ་མ་བརྟན་པའང་དགོས་ཏེ། སྣོག་སྐྱུ་དང་ཅན་དན་ལྟ་བུའི་དྲི་ཆེ་བ་ལ་
གཞན་གྱི་དྲི་མི་འགོ་འདྲེ་ཉིལ་ལྟ་བུའི་དྲི་མཉམ་པ་ལ་འགོ་བ་ལྟར། དག་མི་དག་གང་
རུང་ཡིན་ན་རིས་སུ་ཆད་པས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་བག་ཆགས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མངོན་ཏུ་འབྱུང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བསྐོ་བར་བྱ་བའམ། བསྐོ་
བར་འོས་པ་ལྟེ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་བར་ཏུ་བྱུང་མེད་པས་སྣོ་བྱེད་
ཀྱི་རུས་པ་མི་འཇུག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་བསྐོ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ཏེ།
ཐེག་བརྟན་འབྲེལ་བ་ལས། བསྐོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རོ་བ་དང་། དུལ་
དང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོ་མི་བསྐོ་འོ། །གང་བསྐོ་བ་འཛིན་པ་དེ་ལ་བསྐོ་བར་
བྱེད་པས་བསྐོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐོ་བར་འོས་པ་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
གང་བསྐོ་བ་འཛིན་པ་དེ་ལ་བསྐོ་འོས་པའི་དོན་ཡང་། དང་པོར་པས་དེའི་བག་ཆགས་
བཟུང་ནས་སྐར་རྣམས་སྐྱེན་གྱི་རོ་བོར་སྐྱུར་ཏེ་སྐྱོང་ཞིང་དེ་ལ་སྐྱེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་
གང་ཞིག །མདོ་ལས། །ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་ལོ་བྱེ་

རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་ལ་སློབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིད། ཡང་ན་
ཐེག་བསྟུས་འབྲེལ་བའི་དོན། མེ་ཏོག་གི་རི་དེ་སྟེ་བ་ཉིལ་སོགས་ལ་འགོ་ཡང་སྲ་བ་
རྫོ་སོགས་ལ་མི་འགོ་བ་ལྟར། བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ཡང་འདུས་བྱས་ལ་རུང་གི་
འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་རུང་བའི་དོན་ཉེ། ལུགས་འདིས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་
འདུས་བྱས་སུ་འདོད་ཅིང། དེའི་སྟོབས་གྱིས་རིགས་བདེན་གྲུབ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་དུ་སྐྱ་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱོ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ཡང། མེ་ཏོག་གི་རི་ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་
མི་བསྐྱོ་བ་ལྟར་རྒྱུད་གཞན་ལ་མི་རུང་བས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བསྐྱོ་བྱ་སྐྱོ་བྱེད་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། མཐའ་གཅིག་ཉེན་དུ་གྱུར་བ་ནི། དེའི་བཞོང་གྱི་རིག་སོགས་ནི་
གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་བསྐྱོ་གཞིར་མི་རུང་ཡང། གུན་གཞི་རང་སྟོབས་གྱིས་
བག་ཆགས་གྱི་གཞིར་ཡོད་པར་གསུངས་ཉེ། ལྷན་པར་བྱི་མ་འདི་ཐེག་བསྟུས་ན་མི་
གསལ་ཡང་དོན་གསང་གི་དགོངས་པ་བཞོད་པའོ། །འོ་ན་བསྐྱོ་གཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
སྐྱོ་བྱེད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གུན་གཞི་རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བས་མི་རུང་གིང།
དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྐྱོ་ལ། བསྐྱོ་ཚུལ་ནི་ཉིལ་དང་མེ་
ཏོག་ལྟན་ཅིག་བཞག་སྟེ། མེ་ཏོག་བསལ་ཀྱང་ཉིལ་ལ་དེའི་བྱི་གནས་པ་ལྟར་བསྐྱོ་བྱ་
སྐྱོ་བྱེད་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྟན་དུ་ཚོགས་ཉེ་བྱིས་སྐྱོ་བྱེད་རང་ཉིད་འགལ་ཀྱང་
རང་གི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནས་ཉེ། ཅ་བར། བསྐྱོ་བར་བྱེད་པས་བསྐྱོ་
གཞི་ལ། །འགག་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཚེ། །བཞག་པའི་རུས་པའོ། །ཞེས་དང།
ཐེག་བསྟུས་ལས། ཉིལ་དག་ལ་མེ་ཏོག་དག་གིས་བསྐྱོས་པ་ཉིལ་དང་མེ་ཏོག་ལྟན་

ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགག་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་སྣང་རོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་པ་ནི། རོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །ཞེས་ཕྱི་
སྣོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་རོན་ལྟ་དང་། ཅན་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བའི་དབང་སོགས་གཉིས་
བཤད་དེ། དབྱས་མཐའ་ལས་ཀྱང་། རོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་། སྣང་བའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །ཞེས་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་དང་།
བདག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་པར་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་
འཇུག་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དབང་སོགས་ལ་
སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱས་བསྐྱན་ཅིང་སྐྱས་བརྗོད་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་བག་ཆགས་ཉེ་དམིགས་པ་
གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་ནི་དམིགས་པ་དངོས་མིན་ཉེ། ཅུ་བར།
ས་ལོན་གྱི། དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་ནི། །སྣང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་དུ་
འདོད། །ཅེས་བག་ཆགས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་དབང་རྟེན་དང་། རོན་ལུལ་ལྟ།
ལུས་དབང་པོ་སོགས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་དམིགས་པར་བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་ཅིང་མི་གསལ་བས་སྣོད་བཅུད་དེ་དག་
སྣང་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་ཉེ། སུམ་རྩུ་བ་དང་འདི་གཉིས་ཀ་ལས། རྣམ་པར་
རིག་པ་མི་རིག་པ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དུལ་སྣའི་འབྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་
དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་སྟེ། ཞེས་
དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འདི་ལ་འདི་ལོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་
རྣམ་པར་མི་རིག་སྟེ། ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། འཁོར་ཀུན་འགོ་ལྷ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང། དེའི་ནང་ནས་ཚོར་བའང་
བཏང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། དེག་སོགས་ལྷར་ངེས་ཚོར་བ་
ནི། །བར་མའོ། །ཞེས་བྱུང་སྟེ་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་གཞན་རྣམས་ལ་
དོགས་པ་རྒྱང་ཡང་གཞན་འགྲུང་གི་ཁོད་དུ་དབྱུང་གཞི་རྒྱང་ཟད་ཡོད།

དུག་པ་འཇུག་ཚུལ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། དམིགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
དང། །གཅིག་གི་རྒྱུན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་དང། །ལྡན་ཅིག་དངོས་པོའི་འཇུག་པ་
དང། །ཞེས་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཚུལ། རྟོགས་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་
དུ་འཇུག་ཚུལ། འཇུག་ཤེས་སོགས་དང་པན་ཚུན་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་འཇུག་ཚུལ། རྣམ་
ཤེས་ཚོགས་དུ་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་ཚུལ། རང་གི་དངོས་པོའི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྷར་
གསུངས་པའི་དང་པོ་བཞི་གོང་འོག་ཅི་རིགས་པར་འཆད་ཅིང། ལྷ་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཇུག་ལ། ཚེ་སྤྱི་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་ཚུལ་
ཡང། སྤུམ་རྩ་བ་ལས། ལས་གྱི་བག་ཆགས་འཛིན་གཉིས་གྱི། །བག་ཆགས་བཅས་
བ་སྤྲ་མ་ཡི། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཟད་ནས་གཞན། །རྣམ་སྤྲིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་
འོ། །ཞེས་ཚེ་སྤྲ་མར་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྲ་སྤྲང་བའི་བག་
ཆགས་གྱིས་གསོས་པ་ལས་ཚེ་འདིའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང། འདི་
ཟད་པ་ནའང་ལྷར་བཞེན་གསོས་ཏེ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་གཞན་དང་གཞན་འགྲུང་
བས་གཞན་སྤེའི་བདག་ལྟར་ཉག་པར་མི་འགྲུང་ལ། ལས་འབྲས་གྱི་ཉེན་གཞི་ཆད་
པར་ཡང་མི་འགྲུང་ཏེ། རྫོ་བརྟན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྷར་ན་ལས་གྱི་བག་ཆགས་
འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། འཛིན་པ་གཉིས་གྱི་བག་ཆགས་གྱིས་ཟེན་པས་རྣམ་པར་

སློན་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྲ་མའི་རྣམ་པར་སློན་པ་ཟད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་
རྟག་པའི་མཐའ་སློང་རོ། །རྣམ་པར་སློན་པ་གཞན་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཆད་པའི་
མཐའ་སློང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བདུན་པ་ལྡོག་མཚམས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཙུག་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་
བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ནས་ལྡོག་སྟེ། དེ་སྤྱིར་དབང་ཐོབ་དགྲ་བཙུག་ལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། །འདོག་གྲེད་གཉིས་པོ་མེད་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དགྲ་
བཙུག་ཉིད་ན་དེ་ལྡོག་ཅེས་སོ། །འོན་ཀྱང་གོང་དུ། ལྷག་མ་མེད་དང་དོ་རྗེ་ལྟེ། །བར་
དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་སློན་གྱི་
རྣམ་ཤེས་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་དངོས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ལོག་ཀྱང་རྒྱུན་ཟག་
བཅས་གྱི་ཆ་སྤངས་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་བུར་གནས་ཀྱང་བ་
ནས་འདོག་པའི་སྤྱིར། བསྐྱེད་པ་ལས། གནས་ཀྱང་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྤངས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཅུ་ལྷག་གི་མིས། གང་ཡང་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གནས་ཀྱང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བརྒྱད་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྤྲ་བརྗོད་གྱིས་དབྱེ་ན། རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སློན་
གྱི་ཀུན་གཞི། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ས་ཐོན་ཀུན་གཞི་གཉིས་སུ་བཞད་པའི་སྤྲ་མ་ནི་ཀུན་
གཞི་དངོས་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་དང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་
ལའང་། དོ་བོ། དབྱེ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། འདི་ཉིད་ལས། བརྟེན་པ་ས་ཐོན་ཀུན་གཞི་ནི། །བསྐྱོ་བར་གྲེད་
པས་བསྐྱོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པས་པའི་ཆེ། །བཞག་པའི་རུས་

སའོ། །ཞེས་སྒོ་བྱེད་ཚོགས་བདུན་གང་རུང་གིས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་རིགས་འབྲེ་
མའམ་རྣམ་སྟོན་སོགས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་འབྱུང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཁྱད་
པར་བ་ཞིག་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྒྱལ་ཏུ་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞི་ཚན་གཉིས་སུ་
དབྱེ་བ་རྣམས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྟན་ལས། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་
ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་
འདོད། །ཅེས་ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་ས་ལུ་སོགས་ཕྱིའི་ས་བོན། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པ་ནང་
གི་ས་བོན་ཏེ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དག་མི་དག་གང་དུ་འང་མི་གསལ་བ་
སྟེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཕྱིའི་མི་གསལ་བ་དང་། ནང་གི་མི་གསལ་བ་ཞེས་གྲངས་
གཉིས་དང་། །དེ་རིམ་བཞིན་ཕྱི་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཚོད་ཅེས་ཡིན་པས་ཀུན་
རྫོབ་དང་། ནང་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་ས་བོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་ས་
བོན་ཞེས་གྲངས་གཉིས་ཏེ་རྒྱལ་ཏུ་བྱེ་བ་སྟོག་ཆ་ཅེས་ཡིན་གྱི་དོན་ལྡེ་མ་གཉིས་སུ་
འདུས་སོ། །

གསུམ་དུ་བྱེ་བའང་། ཅུ་བར། གཞན་ཡང་མངོན་བརྗོད་བདག་ལྟ་དང་། །སྲིད་
པའི་ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ། །ཞེས་ཚོས་རྣམས་ལ་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཐ་སྟོན་
སྟོང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས། རྒྱལ་ཏུ་ངའོ་སྟམ་པ་སྐྱེད་པ་བདག་
ལྟའི་བག་ཆགས། འགོ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་འཆི་འབྱུང་བྱེད་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་
ཆགས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་ཡིད་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱིས་

འཛོལ་ཅིང་། །སློབ་པའི་བག་ཆགས། འཛིག་ལྟའི་བག་ཆགས་མི་ལམ་གྱི་བག་
ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷོད་བཅུད་འགྲུབ་ཤེད་ཀྱི་བག་ཆགས་
གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་སམ། ཚོར་
མེད་དང་ཚོར་བཅས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ནི།
གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་བག་ཆགས། སྤྱད་ཟེན་པའི་
བག་ཆགས། སྤྱད་མ་ཟེན་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་གྲང་
ཕྱོགས་དང་། འཕངས་འབྲས་གྲུབ་ཟེན་དུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་དང་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་
བག་ཆགས་བཞི་ལ་བཤད་པའི་དང་པོ་རྣམས་གོ་སྤོང་སྤྱད་མ་ཟེན་པའི་དོན་ནི་
མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཐོག་མེད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་
སྤྱང་འཇུག་པའི་ཆ་གཉེན་པོས་མ་སྤངས་བར་དུ་སྤྱད་པས་ཟད་དུ་མེད་པ་ལ་བྱ་ཡི་སྲ་
མའི་རིགས་པ་སྤྱང་ནས་འཕངས་འབྲས་མ་ཟེན་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་འདོད་
པ་མི་འཐད་དེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྤྱད་མ་ཟེན་པའི་ས་བོན་ནི། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་
བག་ཆགས་ཉེ། དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ཅེས་སོ། །

དགུ་བ་རྣམས་གྲངས་དང་། བཅུ་བ་སྤྱོད་བཤད་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན་གོ་
སྤྱོད་པས། དེའང་ཤེས་བྱ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་དང་།
ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་ཤེད་པས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་དང་། རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་
ལེན་པས་ན་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་སྤོད་ལས་གསུངས་ལ། ཐེག་
དམན་གྱི་སྤྱི་སྤོད་ཀྱང་པལ་ཆེན་པའི་ལུང་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཙ་བ་

ཡིན་པས་ཙུ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ས་སྟོན་པའི་ལྷང་ལས། འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་
 སྲིད་དུ་འཇུག་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ལྷང་ལོ་དང་། གནས་བརྟན་པའི་ལྷང་ལས།
 སྲིད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། མང་བཀྲར་བའི་ལྷང་
 ལས། ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཐེག་
 བ་སྤུན་མོང་དུ། འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བསྟན་
 བ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་དེས་སོ། །དོན་ཐེག་བསྐྱུས་ལས།
 ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སེམས་དེ་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འདམ།
 ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་མ་བསྟན་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་སྤྲོ་མོ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
 དང་། བསྟན་འདི་འདི་ལྟར་གཞན་ན་མ་མཐོང་ལ། །འདི་དག་གྲང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་
 མཐོང་བས། །གནས་ཚུལ་བསྟན་བ་ལྷན་ལུགས་གང་ཡིན་ལ། །ཐེག་བ་ཆེན་པོ་སངས་
 རྒྱས་བཀའ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱི་གཞིའི་ཐ་སྟོན་ཐེག་བ་སྤུན་མོང་དུ་
 གསུངས་བ་མི་འཐད་སྟུང་ན་སྟོན་མེད་དེ། འདི་ཉིད་ལས། ཐེག་དམན་གཞུག་ལག་
 རྣམས་སུ་ཡང་། །ཀྱི་གཞི་ཙུ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཇི་སྲིད་
 པའི། །ལྷང་ལོ་རྣམ་གྲངས་དག་གིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །སྲིད་ཀྱི་གཞི་
 ལ་དགའ་བ། །ཀྱི་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་ལྷང་གཅིག་ལས་
 འཕྲོས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་བསྐྱུས་ཀྱི་དོན་ཐེག་དམན་གྱི་སྤེ་སྟོན་ལས་
 ཐེག་ཆེན་བཞིན་དུ་ཀྱི་གཞིའི་རང་བཞིན་འཛོག་བྱེད། འཇུག་ལྷོག་གི་ཚུལ་སོགས་མ་
 གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེའི་ཐ་སྟོན་ཅམ་མེད་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་འདི་
 འདི་ལྟར། །ཞེས་དང་། ཐེག་བ་ཆེན་པོར་ནི། །ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས།

ཤེས་བྱའི་གནས། ཞེས་སོགས་སྐྱེད་པོར་རྫོགས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པར་བསྟན་པ་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྫོགས་པར་ཞེས་པའི་
 ཚིག་གི་རྒྱས་པ་འདོན་ཚུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་མ་ཟད་ལུགས་འདིར་གཙོ་བོའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ནས་སེམས་ཞེས་པའང་ཀུན་གཞིའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་བཞེད་དེ། སྤྱིར་
 སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་ཀྱང་། དེས་ཚིག་གིས་བཤད་ན། ཀུན་གཞི་
 འི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སེམས་དང་། ཉོན་ཡིད་གྱིས་ཐོག་མེད་
 བས་གོམས་པའི་འབྲུགས་གྱིས་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་བས་ཡིད་དང་། འཇུག་ཤེས་གྱི་
 གཟུགས་སོགས་ལུལ་ཏུ་གསོ་སོར་རིག་པས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་སྤྱིར།
 སུམ་ཅུ་བ་ལས། སྤྱིར་བ་དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་དང་ངར་སེམས་
 དང་། །ལུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་།

སྟོབས་ཉན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་དབང་གིས་རི་ལྟར་
 འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའོ། ཉོན་མོངས་བ་ཅན་
 གྱི་ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ངར་སེམས་པའོ། །གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ལུལ་སོ་སོར་སྤྱང་བའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཏུ་གཞི་
 ལུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་
 ཞེས་པའང་། སྤྱ་མའི་ལས་གྱི་རྣམ་སྦྱིན་དེའི་སྟེང་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་མི་བྱེད་གྱི། དེའི་སྟེང་ཏུ་
 ཡང་ཡང་བསགས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་རྒྱས་པ་སྤྱིར་སྦྱིན་པར་འགྲུང་བ་ལ་བྱེད་དེ།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་
 ལུས་བཟུང་ཞིང་སྤངས་པའི་སྤྱིར་རོ་ནས། སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་

གཟུགས་དང། སྐྱ་དང། སྡི་དང། རོ་དང། རེག་བྱ་དང། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་
 བསགས་པ་དང། ཉེ་བར་བསགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་དང། རེད་མདའ་བའི་
 ཀུན་བཏུས་སྡིག་ལས། ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
 སེམས་ཉིད་ཏུ་རིག་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྲིར་སྲུང་ཚུ་བ་
 ལས་ཀྱང། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་སྤྲིན་ས་སོན་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་
 དང། ཏུལ་ལྷའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་
 དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྲིར།

བག་ཆགས་བསགས་པས་སེམས་ཞེས་བཤད་ཚུལ་ཡང། ཅི་ཏེ་ཞེས་བ་
 སེམས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱིངས་མདོ་ལས། ཅི་ཏུ་གསོག་བ་ལའོ། །ཞེས་
 པའི་བྱིངས་བཞག། །ཏུ་རྗེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་སྲིས། ལས་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་
 ལྟ་བུ་ཞིན། ག་བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་སྲིས། རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་སི་བྱིན། ས་
 ར་དག་གིས་རྣམ་བཅད་དོ་ཞེས། ས་རྣམ་བཅད་བྱས་པས་ཅི་ཏེ་སྐྱབ་ཅིང། དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཡིད་ཀྱང། ལྷ་གོམས་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་སྟེ། རྒྱུ་ཉི་བྱིན་ནས་
 བསྐྱབས་པས་མན་ཏེ། ཞེས་པ་རྟག་ཏུ་གོམས་བཞིན་པའི་དོན་ཏུ་འགྲོ་ལ། རྣམ་ཤེས་
 བྱི་བེད་ཤེས་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་ལས་བསྐྱབ་སྟེ། ཉེར་བསྐྱར་གྱི་དབང་གིས།
 བེ་བེད་ཞེས་པ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང། ལྷ་བེ་དེ་ཏེ་ཞེས་པ་སོ་སོར་རིག་
 པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྲིར། དེ་ལྟར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ངེས་
 ཆོག་དང་སྐྱར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད་པ་མདོའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་

ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་འཇིག་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ལོ། །ཡུལ་ལ་
རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་དང་། དོན་གསང་
ལས། སོགས་པས་ན་སེམས་སོ། །རྟོགས་པས་ན་ཡིད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་
པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིད།

བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི་ཚོས་མངོན་
པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་
ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །སྤྱང་ན་འདས་པའང་འཇོབ་པར་
འགྱུར། །ཅེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་
སྤ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་
རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཅེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་
ལས། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྒྱ་བོ་ནི། །སྣ་ཚོགས་ཡུལ་གྱི་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད། །རྣམ་
ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཐ་ཇུབས་རྣམས། །གང་ཞིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཅེས་དང་།
རྒྱན་སྐྱབ་པོ་བཀོད་པར། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་བདུན་
དང་སྟན་ཅིག་གནས། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་གོང་དུ་སྟོས་པ་རྣམས་
སོ། །རིགས་པའང་ལུང་པོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་དང་སའི་སྟོང་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་
པའི་རྣམ་གངས་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱབ་པར། ལེན་དང་དང་པོ་གསལ་བ་
དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་
བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། །ཅེས་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱབ་ནས་
གསུངས་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་མི་རུང་བ་དང་། གསལ་བ་མི་རུང་བ་དང་། ལས་བཞི་

མི་རུང་བར་ཐལ་བ་གསུམ་ནི་སློབ་པ་སྣ་མས། གུན་གཞི་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་སློབ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུད་རེ་རེ་བཤོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་
བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སློང་གི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལྟ་ནི་གུན་གཞི་ཡོད་པར་སྐྱབ་
པའི་གཏུན་ཚིགས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། གུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ལེན་བྱེད་མེད་དགོས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་རྣམས་ནི། དུལ་དབང་ཡིད་
བྱེད་གསུམ་འདུས་ནས་གསར་དུ་བྱུབ་དགོས་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་
ཆེ་འཇུག་ཤེས་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལུས་ལེན་བྱེད་ཡིན་ན་འཇིན་བྱེད་
ཀྱང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་གནས་པས་དེས་མ་བེན་པའི་ཆ་
རྣམས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱབ་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སོ་སོའི་མཐར་གསར་དུ་འཇུག་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ལུས་སྦྱངས་པར་འདོད་
དགོས་པས་ཆེ་གཅིག་ལ་ལུས་ཡང་ཡང་འདོད་ལེན་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་
སོགས་ཉམས་སྐྱབ་ལྟ་གསུངས་ཤིང་འདི་ལྟར་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྟོང་ཁོ་ན་
དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དགེ་སོགས་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཞེས་
མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསུངས་ཏེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། བ་རོལ་པོས་གུན་གཞི་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་མཛོན་དུ་འགྲུར་བར་ཐལ་བའི་སློན་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་མེད་དུ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་།
དབང་པོ་ཀྱང་ཀྱང་མཉམ་པར་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་བལྟ་འདོད་སོགས་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་།

ཉེ་མིང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཆེ་མཚུག་དེ་མ་ཐག་རྣམས་ཤེས་ཀྱིས་གསུང་གི་སྐྱེ་དགོས་པའི་
 སྲིད། དེར་ཐལ། རྒྱའི་རྒྱུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་སྤོང་པའི་ཐག་
 འགག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་གྱིས་བྱས་ཚོགས་པ་གང་ཞིག། །དམིགས་རྒྱུ་བདག་
 རྒྱུ་གཉིས་ཀྱང་འདོམས་པས་རྒྱུ་བཞི་གཙོ་བོ་ཡི་སྲིད། མ་ཁྲུབ་ན། དེའི་ནང་ནས་
 དང་པོར་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱུ་ཚང་བར་ཁྱད་མེད་བཞིན་དུ་གཅིག་སྐྱེ་ལ་
 གཅིག་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་སྲིད། རྫོགས་ཡངས་པའི་ལེ་ལུ་ལས། གལ་ཏེ་
 རྒྱུ་བས་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་རྒྱུ་བས་གཅིག་འབྱུང་ངོ་
 བས། ཀུན་གཞིའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རབ་དུ་གནས་ནས་གལ་ཏེ་མིག་
 གི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་མིག་གི་
 རྣམས་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེ་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སམ་
 གསུམ་མམ་ལྟ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་འང་གཉིས་སམ་གསུམ་
 མམ་ལྟའི་བར་དུ་འང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པའང་སྐྱོགས་སྤྲེལ་ཉིད་ལ་འབངས་པ་སྟེ། དེའང་རྣམས་ཤེས་
 དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གསུགས་མཐོང་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཡིད་ཤེས་གསལ་བ་གཅིག་དང་། དེ་འདས་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམས་ཤེས་
 མི་གསལ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པར་སྐྱོང་བས་བྱུབ་པའི་སྲིད། ཁྲུབ་སྟེ། རྣམ་
 ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མེད་ན་མིག་ཤེས་མཐོན་དུ་གྱུར་དུས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་གསལ་བ་
 དེ་མེད་དགོས་པའི་སྲིད།

བཞི་བ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགོ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་

མེད་པར་འགྲུང་བའི་སྲིད་ཏེ། རྟེན་ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་འཇུག་ཤེས་རྣམས་དེར་མི་
 རུང་བའི་སྲིད། དེར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་དགེ་བའི་རྗེས་སྲུ་མི་དགེ་བ་དང་ཁམས་གོང་
 འོག་འདས་མ་འདས་སོགས་སྡེལ་ནས་སྐྱེ་བས་པན་ཚུན་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིད་
 དང་། འཇུག་ཤེས་ལ་བསྐྱོན་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་འཇུག་ཤེས་མེད་པས་བག་
 ཚགས་རྒྱན་ཚད་དེ་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཐོས་བར་འགྲུང་བའི་སྲིད། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་
 འཇུག་ཤེས་མངོན་དུ་གྲུང་མེད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་རྩལ་དུ་ཡོད་ཟེར་ན། ལྷ་མའི་སྐྱོན་
 སོན་གནས་ཏེ་ས་བོན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལ་འང་བསྐྱོ་གཞི་ཞིག་དགོས་པའི་
 སྲིད། ཡང་དེའི་ཆེ་འཇུག་ཤེས་མངོན་གྲུང་ཡོད་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་འཇུག་ཤེས་དང་མི་
 འདྲ་བར་དམིགས་རྣམ་གྱེ་བྲག་ཏུ་གཙོད་མི་རུས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཞིག་ཟེར་ནའང་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རོ་བོ་དམིགས་རྣམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་པ་གྱེད་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྩོད་གྱིས་དེར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་ཀུན་གཞི་
 ལས་མ་འདས་པའི་སྲིད། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། གང་བརྒྱལ་བ་དེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་
 ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱ་བ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
 ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་མིང་དུ་གཞུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ས་བོན་མེད་
 བ་ཀུན་གྱང་རྒྱབ་ཐམས་ཅད་མེད་དགོས་པས་རིགས་པ་བཞི་བ་འདི་ཉིད་ལུགས་
 འདིའི་གཏན་ཚིགས་གཙོ་བོ་ཞིག་གོ།

ལྷ་པའང་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་ལས་མི་རུང་བར་འགྲུང་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལས་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་སྲི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྤང་བ་དང་། གནས་
 ཀྱི་རྣམ་རིག་ནང་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བ་དང་། འཕོ་སྤུམ་པའི་རྣམ་རིག་བདག་ཏུ་སྤང་བ་

དང་། དུལ་གྱི་རྣམ་ཤིག་གསུགས་སོགས་སོ་སོར་སྤང་བ་སྟེ་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་པོ་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཤར་བར་འགྲོ་ལོང་སོགས་ཀྱི་ལས་སམ་བྱ་བ་
བྱེད་ཚུལ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་ལ་འཆར་བ་མ་གཏོགས་སེམས་
གཅིག་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཐད་དང་པའི་སྤང་ཚུལ་དུ་མ་མི་ཤིགས་པའི་སྲིད།

དུག་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་དག་སེམས་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ལུས་
ལ་སེམས་གཞོན་བྱས་པས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ཚོར་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་
དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་གཏང་བས་དེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་གཞི་མེད་པས་དེ་
ལ་རྟེན་སྦྱིན་པའམ་སྤོང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད། དཀའ་འབྲེལ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་
ལས། སྤོང་བ་དེ་ལ་རྟེན་སྦྱིན་པའི་སྐོན་ས་ལུས་ལ་སྐྱེ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པས།
ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

བདུན་པ་སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་མི་རུང་བ་ནི། སེམས་མེད་སྟོམས་
འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་ལུས་རྟེན་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བོར་བས་ཤི་
ལུས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་འཇུག་ཤེས་མེད་ལ་ཀུན་གཞི་མ་བཞག་
པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཚོས་སྦྱིན་པའི་མདོ་ལས། རྟོན་དང་མ་བུལ་ཞིང་སློག་གི་དབང་
པོ་དང་མ་བུལ་བས་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་དང་འགལ་ཞིང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཞུགས་
པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ཟག་མེད་
ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་འགྲོ་བར་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་

ཟག་གི་མཚན་གཞི་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཐེག་བསྟུན་ལས། དེ་ཉིད་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་སེམས་མངོན་པར་བྱེད་ཆེ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་
མེད་པར་འགྲུང་བའི་དེའི་འགོ་བརྩོག་པ་ཉིད་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་

བརྒྱན་པ་ནི། གུན་གཞི་མེད་ན་རིམ་གྱིས་འཆི་འཕོ་ཞིང་རྫོད་སྤྱད་པ་མི་
རིགས་པར་འགྲུང་ཏེ། རྩེ་བ་འདད་ལས། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁོག་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེས་ལུས་གུན་བརྒྱུང་སྟེ། རྣམ་འཕེན་པ་ཟད་
པ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་གུན་གཞིའི་རྟེན་ཏེ་མི་རུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནས་བསྟུན་པས་
རིམ་པ་བཞིན་ཏེ་རྫོད་གྲང་སྤྱད་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཆ་
སྟོགས་ལེ་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །ཡིད་ཤེས་དེ་ལྟར་མིན་ཡང་གུན་གཞི་ལྟར་
ཆ་ཐམས་ཅད་ཏེ་ཁྲུབ་ནས་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་སྲིད། ལྷི་མ་དེར་ཐལ། ཡིད་
ཤེས་གསལ་བར་ཡོད་བཞིན་ཏེ་རྫོད་སྤྱད་པ་ཏེ་མ་ཡོད་པའི་སྲིད། བསྟུ་བ་ལས།
འཆི་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་དམ་སྤྱད་ཏེ་རྫོད་ཡལ་བར་བྱེད་ཅིང་མངོར་
ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དཀའ་
འགྲུབ་ལས། ཡིད་ཤེས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་མི་གནས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
སྲིད། འདིས་སྤྱིང་ཁོ་ནར་གནས་པར་འདོད་པ་ཞིགས་སོ། །

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ས་བཟང་མ་ཉི་བཤ་ཆེན་གྱི་གསུང་ན་རེ།
གུན་གཞི་ལ་གུན་རྫོབ་པ་རྣམ་ཤེས་དང་། རོན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ལ། འོན་
ཀྱང་དེ་གཉིས་རོན་གཅིག་ཏེ་འདོད་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་
པས་ཤིན་ཏེ་ཁྲུང་བར་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གུན་བརྟུས་འགྲུབ་པ་ལས།

གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། རོན་དམ་
 དང་། ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། རྒྱད་པར་སེམས་དང་ཀུན་གཞི་ལའང་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པས། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་གཞི་ལའང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་
 རྫོབ་པ་ཚོས་ཅན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་
 གྲུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པའི་སྣང་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྐྱབ་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་
 ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་ག་ཤེས་སྣང་བོ་དགེ་བའང་དེ། །སྣང་བོ་དེ་ལ་ཀུན་
 གཞིའི་སྐྱས། །དེ་བཞིན་ག་ཤེས་རྣམས་སྟོན་པར་མངོན། །སྣང་བོ་ཀུན་གཞིར་
 བསྟན་པ་ཡང་། །མོའན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཞེས་དང་། བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཚོས་མངོན་པའི་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དན་
 འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་
 གསུང་ན་ཡང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་ཏེ་བཤད་དུ་རུང་བས། འཕགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་བསྐྱས་པར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱར་ནས་བཤད་
 ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལྔ་མའི་འགྲེལ་པར་ཀུན་གཞི་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་མངོ་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགའ་ཞིག་དེ་གཉིས་
 གཅིག་པར་བཤད་པ་ནི། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སྐྱན་པ་དང་
 སྣང་བོ་ལྟར་འབྲུག་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གནས་སྐབས་

ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁའ་མ་ར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འོན་
 སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞི་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་གཉིས་ཀ་མངོ་དེའི་
 བསྟན་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་སྤྱེ་ནས་དེ་
 གཉིས་སོ་སོར་བཞག་པའི་སྤྱིར། རྟགས་སོར། རྒྱབ་སྟེ། རྒྱབ་མཐའ་སྐྱ་བ་སྤྱིས་ཀྱང་
 རང་སྤྱུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་འགོག་པས་འགལ་མེད་འཐད་
 ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར། སྣང་རྒྱན་ལས། རྒྱབ་མཐའ་སྐྱ་བ་སྤྱིའང་ཁོའི་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རྒྱབ་མཐའ་སྐྱ་བ་གཞན་གྱིས་འགལ་འདུ་བརྗོད་པ་
 ཡོད་ཀྱི། རང་གིས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་པར་
 རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་ནས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ཀུན་རྗོད་པའོག་པར་སྐྱ་
 བ་སྤྱི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཀུན་གཞི་གཉིས་པོ་དེ་ཚོས་ཉིད་
 རྣམ་འབྲེད་ལས། གང་ཞིག་ཤེས་ནས་འགའ་ཞིག་སྤང་སྤྱིར་དང་། །གཞན་གང་ཞིག་
 བེ་མངོན་སྤྱི་ཉིད་བྱ་བ། །ཞེས་སོ་སོར་འབྲེད་རྒྱུའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་
 བོར་ཁྱོད་གྱིས་བཞག་པའི་སྤྱིར།

གོང་དུ་འདོད་ན། རྒྱུད་སྐྱ་ཅ་འབྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དེ་སྤྱུགས་འདིར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་
 འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབ་པར་འདོད་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྐྱ་མའི་འབྲེལ་བར།
 རྗོགས་སངས་སྐྱ་ཞི་འཕྲོ་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། ཚོས་མངོན་པའི་ལྷང་སྤང་དངས་
 བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྒྱབས་འདིར་མཐར་

ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་
 ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འཛོག་པར་ཐལ། རྒྱད་མ་མ་ལས་མ་དག་མ་དག་དག་པ་
 དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀོན་བཅེགས་ལས། རིགས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་
 ཚོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་པས་ཚོས་ཀྱི་རོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉལ་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ལ་ཁམས་དང་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོར་བཤད་
 ཅིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་རྩ་བ་དེ་ལ་ཐུག་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་མི་ལུས་ཉེ། བྱང་ས་ལས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་བར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས།
 རིགས་དེ་ནི་ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྲ། །ཞེས་དང་།

ཉན་ས་ལས། དེ་ནི་ལུས་ལས་བྱང་བར་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གིས་
 ཟེན་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཚོས་བཞི་ཚང་བའི་སེམས་སྣང་གི་ས་བོན་ཞིག་ཏུ་
 བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉི་སྣང་ལས། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་
 རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་
 དང་ཚོད་ཚུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། མདོ་དང་འཕགས་པའི་བཤད་ཚུལ་དེའང་ཁྱོད་ཀྱི་
 ཤེས་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། མདོ་ལས། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ཀར་
 བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་གསུང་
 ཚུལ་ཡང་སྐབས་སོ་སོ་ལ་མ་འདྲེས་པར་སྐྱོར་དགོས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་དེར་ཐལ།
 དེས་རྒྱད་མའི་འབྲེལ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བཤད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་
 རྒྱར་ཅམ་ཡང་མ་བཤད། ཐེག་བསྐྱུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་མ་བཤད་

བར་ཀུན་གཞི་ལ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེབས་ནས་ལུགས་
 གཅིག་ལ་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་གདུལ་བྱའི་སྐྱལ་བ་བཞིན་ཏུ་སོ་སོར་སྟོན་
 དགོས་པའང་རང་ཚིག་དང་འགལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དོན་དམ་ཏུ་
 བཤད་པའི་དོན་དམ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་བྱེད་དགོས་
 པས་དེ་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་དོན་དམ་ཡང་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པར་སྦྱ་བཞི་འཐད་
 ལྡན་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཟེན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ཚོས་ཉིད་
 སེམས་སུ་འདོད་ཅེས་སྦྱ་མཁའ་མང་ཏུ་བྱུང་བའི་འཐད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དོ་ནང་པའི་
 དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འཕོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་སྣང་པའི་གཞན་སྣང་ཉག་བཏུན་གཡུང་རྒྱུང་ཐེར་རྩལ་དང་། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 འི་བོ་བར་སྣང་ཡང་ལེགས་བཤད་སྣང་པའི་མཚན་འགྲེལ་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་
 བཤད་ཏུ་བཀག་ཟེན་པས་མ་སྟོས་ལ།

ལུགས་འདིར་ཡང་ཚོས་ཉིད་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དགོས་
 པ་ཞེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་བ་ཉིད་ཚོས་
 ལ་བདག་མ་མཚེས་པ་ཞེས་དང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་
 གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གཏན་མེད་
 པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཏུ་མས་འགྲུབ་པོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །ཀུན་གཞིའི་རོ་བོ་རྟོག་
 པར་འདོད་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་དེ་

ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྣམས་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྐྱོ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲུང་ཅུ་བ་ལས།
 རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ཞེས་དང་། དཀའ་འབྲེལ་ལས། སྐྱོད་བཅུད་དེ་དག་སྣང་
 ཡང་རང་གིས་ཀྱང་མི་ངེས་ལ་རྗེས་སུ་ངེས་པའང་འདྲེན་མི་རྣམས་པ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྲིད། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་ཡུལ་འཆར་ཚུལ་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་མི་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྲིད། སྡེ་བདུན་
 ཡིད་ཀྱི་སྲུན་སེལ་ལས། རྣམ་པ་ལིན་ཏུ་མི་གསལ་བ་ཐ་ན་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་
 ལས་ཀྱང་མི་གསལ་བར་འདོད་དགོས་པའི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ན་མ་
 རྩལ་སྟེ། དེ་ཀུན་གཞི་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་དོན་མིན་གྱི་དེ་རང་ཉིད་ལོ་པོ་
 སྤྱི་བའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་འཆར་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟོག་གོ་འབར་བ་
 ལས། འདིའི་ཞེའམ་འདི་ནའོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་
 ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་མི་རིག་པའོ། །ཞེས་སེམས་ཅམ་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་
 པའི་ཐད་དུ་གསུངས་པའི་སྲིད། རྣམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་
 ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་ཟེར་དོན་མེད་པའི་སྲིད་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་
 པོའི་མངོན་སྲུང་ལས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་འཆར་དཀའ་ཞིང་། འདི་དེ་ལས་ཀྱང་འཆར་
 དཀའ་བའི་སྲིད།

དེས་ན་ཁ་ཅིག་མི་རིག་པ་ཞེས་པའི་དོན་དེས་རང་ཡུལ་ངེས་མི་རྣམས་པ་ཁོ་
 བར་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་ཀུན་གཞིས་པར་རང་ཡུལ་ངེས་མི་རྣམས་
 པ་དང་། ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་ཚུར་གཞན་གྱིས་ངེས་དཀའ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་
 དགོས་པའི་སྲིད་ཉེ། སྲུང་ཅུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ནི་འདི་ལ་འདིའོ་ཞེས་ཚོར་བའི་

རྣམ་པར་མི་རིག་པས་དེའི་སྲིད་དེ་ནི་མེན་པ་མི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་
 ལ་འདིའོ་ཞེས་རིག་པར་མི་རྣམས་པས་དེའི་སྲིད་མི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་
 ཚུལ་གཉིས་བཀོད་པ་སྟེ་དུལ་སྟེ་འབྲེལ་བཤད་དུའང་གསུངས་པའི་སྲིད། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། དབང་དོན་བག་ཆགས་གསུམ་ག་ཀུན་གཞི་ལ་གསལ་བར་སྤང་ཟེར་ན།
 དབང་དོན་གཉིས་སྤང་ཡང་བག་ཆགས་དེ་ལ་མི་སྤང་བར་ཐལ། བག་ཆགས་དེའི་
 དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་སྤང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་
 བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། ས་བོན་དེ་སྤང་ནས་ཡུལ་དུ་མི་
 འགྱུར་ཡང་དེའི་དབང་གིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 འོ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་སྤང་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་དབང་
 དོན་གཉིས་མེད། བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་པའི་སྲིད། རྟགས་སྲི་མ་ཁས། དང་པོ་བྱུབ་
 རྟེ། ཁམས་དང་ས་དེའི་དབང་དོན་གཉིས་མེད་ལ། ས་གཞན་ཀྱི་དེ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་
 པའི་སྲིད། འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། སྤང་ཡུལ་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད། །ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པའི་
 སྤེར་ཚོས་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་སྲིད་ཟེར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ།
 སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དཀའ་
 འབྲེལ་དུ། ཐེག་བསྟུན་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལས་དང་། །གཟུགས་
 བརྟན་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་དམིགས་པ་
 རུང་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ལ་
 ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་གིས་སྤང་བའི་

དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིབ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དོན་
 ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལ་སྲི་ཚོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་སྲིབ་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེའི་མ་སྐྱུན་དཔེར་བཞོན་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་
 སོགས་ལ་འདར་སྒྲུང་ལུལ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སློན་འགྲུང་བའི་སྲིབ་དང་། ལུལ་བཞི་
 གང་ཡང་མེད་ན་ལུལ་རིག་པ་སློབ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པར་མི་རུང་ཞིང་
 ལུལ་ཅན་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་པའི་སྲིབ། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་སྒྲུང་རྒྱའི་དམིགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དབང་དོན་བག་ཆགས་གསུམ་གང་རུང་
 སྒྲུང་མི་དགོས་པའི་སྲིབ། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། སུམ་རྩ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དམིགས་པ་
 མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དུལ་ལྡེའི་
 འགྲེལ་བ་འདར་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་ནི་
 ཁོ་བོ་འདྲ་མི་འདོད་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིབ།

གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། གཞུགས་མེད་པའི་མིང་གཞིའི་སྲུང་པོ་དེ་ཀུན་གཞིའི་
 དམིགས་པར་འཛོག་པའི་སྲིབ། དེར་ཐལ། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་
 རིག་པ། ཞེས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་ལ་ནང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། སྲི་སྣོད་ཀྱི་
 གནས་གཉིས་སུ་སྲི་སྟེ། སྲ་མ་ལ་བག་ཆགས་དབང་པོ་མིང་གསུམ་བཞག་པའི་སྲིབ།
 སུམ་རྩ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། བག་ཆགས་དང་། གནས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོའི་
 གཞུགས་དང་མིང་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་སྲིབ་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྲིབ། ཁྲབ་སྟེ། དེའི་མིང་ཞེས་པ་གཞུགས་མེད་ལ་སྐྱུར་དགོས་པའི་སྲིབ། དེ་ཉིད་
 ལས། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི། གཞུགས་སུ་རྣམ་པར་སློན་པ་མངོན་པར་མི་

འགྲུབ་བས་མེད་གཞི་ལེན་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་
 འཐད་པར་ཐལ། ལུས་དང་དབང་པོ་སོགས་དམིགས་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡང་། དེ་
 དག་སྒྲང་བྱའི་ལུང་པོ་དང་། གུན་གཞི་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 སོགས་གུན་གཞིས་དངོས་སུ་མ་སྟོང་ཡང་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཚེར་བ་དེ་གུན་གཞི་པ་
 ལྟར་བའི་སློན་ནས་གུན་གཞི་རྣམ་སྟོན་སྟོང་བ་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཐལ་
 འགྲུབ་བས་གཞལ་ན། ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིག་དངོས་མིན། །ཞེས་པའི་
 འགལ་བ་བརྗོད་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ཡང་སྐབས་མིན་བས་མ་སྟོན།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཔུལ་བའི་གུན་གཞིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟོང་བར་ཐལ། དེ་
 བདེ་སྤྲུག་སོགས་རྣམ་སྟོན་སྟོང་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམ་སྟོན་སྟོང་བ་
 པོའི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་སྟོན་སྟོང་བ་པོའི་མཚན་
 གཞིའི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྟོན་སྟོང་བ་པོ་དེའི་བཏགས་དོན་
 བཅའ་ན་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་
 རྐྱེས་དགའི་རྒྱུད་ཀྱི་གུན་གཞི་དེ་རང་གི་པ་གསོད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་པ་གསོད་
 པ་པོའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྐྱེས་དགའི་མཚན་གཞིའི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་བ་འཕྱིག་ཤོང་
 ཏུ་འདོད་ན། དཔུལ་བའི་གུན་གཞི་ཚོས་ཅན། རང་གྲོགས་ཚོར་བའི་སློན་ནས་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་སྟོང་བར་ཐལ། སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟོང་བའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། དཔུལ་
 མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་
 བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་

སྤྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་
 ཅན། ཚོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། གདུང་བ་ཉམས་སྤྱོད་མེད་ཚོར་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཚོར་བ་
 བཏང་སྤོངས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་སྤྱོད་
 ཅུ་བར། ཚོར་བ་ལྟོ། བར་མཐོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ལྟེ། ཀུན་
 གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོར་བ་དེ་ལ་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་སྤང་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་སྤྱོད་ཚོར་བ་ལ་སྤང་བ་དེ་ཚོར་བས་མྱོང་བའི་དོན་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མྱོང་བས་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདེ་སྤྱུག་བཏང་
 སྤོངས་ཐམས་ཅད་སྤང་བས་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་ཚོར་བས་མྱོང་བ་དང། ཚོར་བ་དེ་ལ་སྤང་བ་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་
 བར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅེས་པོ་བས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་བར་
 ཚད་མེད་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་དེས་མྱོང་བ་དང། དེ་ལ་སྤང་བ་གཉིས་
 འགལ་བའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེ་བའི་འོ་བོར་སྤྱེས་པས་བདེ་བ་མྱོང་བར་འཛོག་
 གུང་བདེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེའི་སྤང་ལུས་དུ་མི་རུང། ཚོས་ཉིད་དེའི་སྤང་ལུས་
 ཡིན་གུང་ཚོས་ཉིད་མྱོང་བའི་ཐ་སྤྱད་མེད་པའི་སྤྱིར། རྟགས་རྒྱུར་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བདེ་
 བ་མྱོང་ཞེས་པའི་བདེ་བའང་ཚོར་བ་རང་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྤྱིའི་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 རྟགས་རྒྱུར་སྤྱི་མ་བྱུང་སྟེ། བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། བར་ཚད་
 མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇུག་ཤེས་མཛོན་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། དེས་ཚོས་ཉིད་

མྱོང་ན་ཟག་བཅས་སྐྱལ་བསྐྱལ་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བདེས་སེམ་གཏུང་
 གཉིས་ཀ་མྱོང་བའི་སྒྲིབ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚོར་བའི་མྱོང་བྱ་དེ་
 དེའི་ཡུལ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། མྱོང་འཇུག་ལས། གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་
 ལས། །ཞེས་སྡོ་འཛིན་གྱིས་སྡོན་པོ་མྱོང་བར་བཤད་ཅིང། རང་ཡུལ་རང་སྟོབས་གྱིས་
 མྱོང་བའི་སེམས་བྱང་མྱོང་བ་དེ། ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷ་
 མ་ནི་རང་མྱོང་གཞན་མྱོང་དབྱུང་བའི་རྣམས་བྱངས་ཏེ་ཤར་བ་ཙམ་ལ་མྱོང་བར་
 བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང། ཕྱི་མའང་སེམ་གཏུང་བར་མ་ཅི་རིགས་རང་སྟོབས་གྱིས་མྱོང་
 བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛོག་ན། རྗེ་བྲག་ཚོར་བ་བདེ་བའི་མཚན་
 ཉིད་ལའང་རང་ཡུལ་སེམས་བར་སྟོབས་གྱིས་མྱོང་བ་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་གང་
 ཞིག། །ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་བཤག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། སྤྱིར་ཚོར་བ་དེ་ལ་སྤང་ན་དེས་མྱོང་བས་མ་ཁྲབ་ཀྱང། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་
 བ་ལ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། འདོད་ན། དེ་དག་ལ་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་གཏུང་བ་
 ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཀུན་གཞིའི་སྤྱིང་གི་དཔྱལ་སྤང་མཚན་ཉིད་ལ་སྤང་བའི་
 ས་བོན་སད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྲབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་སྤང་ཚུལ་འདི་ལ་མཛོན་པ་བཤམ་ཅིག། །བསམ་གཏན་
 བཞི་བ་མན་ཆད་གྱི་སྡོད་བརྟུང་ཐམས་ཅད་སྤང་ཟེར། །ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་བཞི་བ་
 བེ་བསྐྱལ་བ་ཆགས་འཛིག་སོགས་གྱི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ལས་གྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པས་གསུམ་པ་མན་ཆད་སྤང་ཟེར། ལ་ལས་སྡོད་
 བརྟུང་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞེས་འདོད་ཅིང་དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་སྤྱི་ན་བལ་པོ་ཇ་དུ་

སོགས་མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མིའི་འདིག་རྟེན་ལྟ་བུར་སྤང་བེར་བ་
 རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ལུགས་དང་། མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་རིགས་ཤུག་གི་སྣོད་
 བཅུད་རིགས་ཤུག་སོ་སོ་ལ་འཆར་ཚུལ་ལྟར་ཏུ་སྤང་བེར་བ་རྣམ་པ་ཁྱ་པོར་སྤང་བའི་
 ལུགས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དེ་དག་བཀག་ནས་མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་མིའི་
 སྣོད་བཅུད་ཁོ་ན་སྤང་བར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་ལ་དེའི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སློབ་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཆ་དང་། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ནང་ལེན་པའི་
 ཆ་གཉིས་སུ་ངེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སློབ་པའི་མདངས་
 བར་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྣོད་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་དེའི་
 དམིགས་པར་འོང་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པར་གཉན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས།
 མར་མེ་འབར་བ་ནི་སྤྱིར་པོ་དང་སྐྱུམ་གྱི་རྒྱས་ནི་ནང་ཏུ་འཇུག་པར་འབྱུང་ལ་སྤྱི་
 རོལ་ཏུ་ནི་འོད་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལང་གི་ལེན་པའི་དམིགས་པ་དང་སྤྱི་
 རོལ་གྱི་དམིགས་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་འདི་
 དང་འབྲེལ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁྲབ་སྟེ། མར་མེའི་འོད་མར་མེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པའི་
 སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་འང་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་མདངས་པར་འཕྲོས་པ་ཞིག་
 དགོས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བལྟ་བུ་སྐྱབ་མོང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་
 མེད་པར་ཐལ། ལྟས་བྱེན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་སྤང་ན་མཚོན་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་མི་སྤང་
 བས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཚོན་སྤྱིན་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་མ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མ་སྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་
ལུ་སྟེན་མོང་བ་མེད་ཀྱང་བདག་འབྲས་སྟེན་མོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་གྱི་འཛིག་
རྟེན་གཅིག་ལ་དུ་མས་སྟེན་མོང་དུ་ལོངས་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁྲབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་རེ་རེ་ནས་སྲུས་ཀྱང་མ་བསགས་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བལྟ་བུ་སྟེན་མོང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཤེས་པའི་
བདག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཆེ་ནི་སྟེན་མོང་བ་
ཁས་མི་ལེན་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་དོན་གཟུང་ཆ་སྟེན་མོང་བ་འདོད་ཀྱང་
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་
གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་ལས། འདི་དག་རྟོག་དོར་ཕྱི་དོར་དོན་ཡང་ཡོད། །དོན་ལ་
གཞན་རིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་སྲ་རབས་པ་རྣམས་དབུ་
སེམས་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་ན་འདི་ཡིན་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་
ན་དེ་ཡིན་ཞེས་ཆ་གཉིས་རེ་འབྲེད་པའི་ཕྱོགས་མ་སྟེན་བྱས་ཅོམ་ཡིན་གྱིས་བལྟ་བུ་
སྟེན་མོང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱི་རྩོམ་ཐམས་ཅད་
དགོངས་པ་མ་སྟེན་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་བཀའ་འཛིན་གྱིས་དབེན་ཕྱིར། ཅེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས་དེས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་སྟེ་སྟེ་
འདི་ནི་འདི་ལོ། །འདི་ནི་འདི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚན་མར་སྟེ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
འཇུག་པ་ལས། འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སུམ་རུ་པའི་འབྲེལ་

བ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་བའོ། །ཡུལ་ནི་དམིགས་
 བའོ། །མཚན་མ་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་སྡོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་རྣམ་
 བར་བཞག་པའི་རྒྱལོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་ནི་འདི་སྡོན་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་སེར་པོ་ནི་མ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་ལ་དབང་དོན་
 སོ་སོར་སྤང་ཅམ་དེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ངེས་
 བ་དབང་ཤེས་ལའང་མེད་པའི་སྲིར། མདོ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྡོན་པོ་
 ཤེས་ཀྱི་སྡོན་པོའོ་སྟུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། དེས་རྟོག་མེད་
 སྲིར་ལྟ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་འཆར་བར་ཐལ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ། །སྟུམ་
 དུ་འཆར་བ་གང་ཞེག །སྲི་མ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་སྤྱོད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར། བསྟུ་བ་ལས། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་ཆད་མེད་པའི་
 དམིགས་པ་ཅན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཀུན་གཞིའི་འཆར་
 ཚུལ་མིན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་མིང་གཞིས་བསྟུས་པའི་སྟོམས་
 འདུག་གི་ཡུལ་འཆར་ཚུལ་ཡིན་པའི་སྲིར། སྤང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་རེད་
 མདའ་བའི་ཀུན་བརྟུས་ལྷོ་རྒྱུར་མིང་གཞིའི་སྤང་པོ་དམིགས་པར་མ་བཞག་པར་ནམ་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་བ་ལྟ་དམིགས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ལྟོ་བརྟན་དང་
 དུལ་སྟུའི་བཤད་ཚུལ་གོང་དུ་བཞོན་པ་དེ་ཉིད་བསྟུ་བའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ།

བསྐྱུ་བའི་ལུང་དེའི་གོང་གི་མདོར་བསྟན་ཏུ། དེ་ལ་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་སྒྲོང་རྣམས་པར་རིག་པ་
 བྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཞི་ལེན་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདྲི་བ་རྟེན་དང་སྒྲོང་གི་རྒྱུན་རྣམས་པར་རིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱི་དུ།
 གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ལ་རྒྱུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 བཤད་པ་དེ་སྤྱིའི་དབང་དུ་གྲུས་པའི་དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འཆར་རྒྱུ་ལ་
 བད་གི་དམིགས་པ་ལེན་པ་ལ་ཤར་བའི་སྒྲོས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་འཛོག་པ་
 ལུང་དེས་ལེན་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པའི་སྤྱི་དུ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཀུན་གཞི་ལ་རང་ལུལ་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲོང་
 ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དུ། དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འཕགས་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱི་དུ། བདེ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་བདེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ། གྲུབ་སྟེ།
 བདེ་འགྲོའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས་བདེ་འགྲོར་འཛོག་ན་སྔ་མ་ལའང་མཚུངས་པའི་
 སྤྱི་དུ་ཟེར་ན་འིན་ཏུ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཤུ་རིའི་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་ང་དང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་སྔ་
 མའི་རྣམས་སྤྱིན་གྱི་སྤྱང་པོ་གྲུབ་པའི་སྒྲོག་ཆ་ཅམ་ནས་བཤད་ཅིང་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པས་གངམས་གཞིའི་ཆ་ཡིན་ལ་དགེ་སྒོང་
 དང་འཕགས་པ་ཞེས་པ་སྒྲོམ་པ་དང་འཕགས་པ་མ་སོགས་བྱུང་བར་གཞན་ལ་སྒྲོས་
 བས་བཞག་པའི་བཏགས་ཚོས་ཀྱི་ང་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ། དེར་ཐལ། དེ་དགེ་སྒོང་སོགས་
 སུ་འདོད་ན་དེའི་མཁན་སྒྲོབ་ཀྱང་འཛོག་དགོས་ལ་འོན་ཀྱང་དེའི་འགྲོ་བར་འཛོག་
 དགོས་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། རྣམས་པར་སྤྱིན་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཞེས་པ་

ནས། དེའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དུ་འགྲུང་རྟོ། །ཞེས་པས་འགྲུབ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་
 ལྟར་ན། ལྟར་གྲུང་པའི་བྱང་སེམས་དང་པོ་པའི་མཚན་གཞིར་གྲུང་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་
 ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འབྲུག་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེའི་སྐྱུལ་པར་གྲུང་པའི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱི་མཚན་གཞིར་གྲུང་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་མི་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྐྱུལ་པ་དེ་མི་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མིའི་མཚན་གཞི་ལ་མིས་བྲུབ་པའི་སྲིད། རྟགས་
 རལ། འདོད་ན། དེ་གཉེས་གྱི་མཚན་གཞི་ལ་ཀུན་གཞི་སོ་སོ་བ་རེ་འཛོགས་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་ལྟ་ཡིན་པ་གཅིག་དང་། མི་ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉེས་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན།
 དེའི་ཚེ་སྐྱུལ་པ་བརྒྱལ་གྱི་ཀུན་གཞི་འདྲ་བརྒྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མ་དག་ས་
 བདུན་གྱི་རྣམས་སུ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བརྒྱ་སྟོང་འབྲུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་
 བྱངས་ལྟར་སྐྱུལ་ནས་འཕེལ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱུལ་པ་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཅ་བའི་
 རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་སོང་། བྲུབ་སྟེ། ལྟའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་སུ་
 བརྟན་གྲང་ཅ་བའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། དེར་ཐལ། རྒྱུད་གཅིག་ཅེས་པའི་རྒྱུད་དོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ།
 དེ་བདེ་འགྲོ་བའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་སྐྱུལ་པ་
 སྐྱུལ་མཁན་ཐམས་ཅད་བདེ་འགྲོ་བར་མཚུངས་པའི་སྲིད་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་བདེ་
 འགྲོ་བས་བྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ། ལྟས་སྦྱིན་གྱི་ར་ལ་ཀུན་
 གཞིས་བྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པས་བྲུབ་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་ན་མ་བྲུབ་སྟེ།

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད། མོང་དུ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལྷས་
སྲིད་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཡང་ཁ་ཅིག །ལྷས་སྲིད་གྱི་ང་ལ་སྐྱེ་བ་སྲ་སྲིའི་ང་དུ་མ་ཡོད་ཟེར། ལ་ལས་དེ་
བཀག་ནས་ལྷས་སྲིད་གྱི་ངོ་སྟོམ་བ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ལ་སྐྱེ་བ་དེའི་ངས་
ཁྱེད་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷས་སྲིད་གྱི་ང་ཞེས་བཤད་པའི་ཆོ་སྐྱེ་
བ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སྲ་སྲིའི་དུས་སུ་མེད་པ་གང་ཞིག །ངོ་
སྟོམ་པའི་གཞིའི་ང་ཙམ་དེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཅ་
ཤེས་རྟེན་ཆེན་ལས། ལྷས་སྲིད་གྱི་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་སྐྱེ་བའི་བདག་ལ་ངོ་སྟོམ་དུ་
བཟུང་བའི་བདག་ནི་ཆོ་ལེ་དེ་བའི་བདག་ཚོ་གསུངས་པའི་ལོ་ལོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྲིད། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལྷས་སྲིད་གྱིས་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་དཔེ་ནས་
ངོ་སྟོམ་བ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདིག་ལྟ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ་ང་སྐྱེ་བ་སྲི་མར་སྐྱུག་
བསྐྱེད་གྱིས་དོགས་ནས་དགོ་བ་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་པས་ལུལ་དུས་ཤེ་བྲག་མ་སྐྱེ་
བར་ངོ་སྟོམ་པའི་གཞིའི་ང་ཙམ་དེ་ཆོ་སྲ་སྲི་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཅ་
ཤེས་རྟེན་ཆེན་ལས། ཆོ་འདིའི་ལྷས་སྲིད་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྟོམ་བ་
སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆོ་རབས་སྲ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ།
ཞེས་དང་། ཆོ་འདིའི་དུས་ཤིག་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྲི་མར་མི་འགོ་ཡང་ངོ་སྟོམ་
པའི་དམིགས་པའི་ང་ཙམ་ཞིག་དེར་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་
སྲིད། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས།

ཁོ་ན་དེ། ལྷས་སྲིད་གྱི་ངོ་སྟོམ་བ་སྐྱེ་བའི་གཞིའི་ང་དེ་ཆོ་སྲ་མར་མེད་པར་

ཐལ། དེ་དང་ལྷན་སྦྲེན་གཉིས་པལ་ཚུན་དོ་མོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དངོས་སྐྱབ་བ་རྣམས་དེ་གཉིས་དོ་མོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྲུར་བས་མི་འདོད་
 པའི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ཀ་ཆེན་ལས། ལྷན་སྦྲེན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་དོ་
 མོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཚོགས་ལ་སོ་སོ་བ་མི་འདོད་པས་དོ་མོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལྷན་སྦྲེན་དེ་དེར་གི་མི་ལ་ཁ་སང་ངས་གཟུགས་མཐོང་
 དོ་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ཚོར་བས་བྱུང་བས་དངོས་སྐྱབ་ཀྱང་འདོད་ལ། ལྷན་དེའི་དོན་ལྷན་
 སྦྲེན་གྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པར་ཐལ་འགྲུར་བས་
 འདོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་ལས། ཐ་སྙད་འདོག་མཁན་གྱི་མི་དང་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གཞི་
 བདག་གཉིས་བྱུང་བ་མཉམ་དུ་མི་བཟུང་བར་མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་ཕྱོད་ཤིག་ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་
 གཉིས་ཀ་ལ་ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱུན་མོང་དུ་འཇུག་ཅིང་ཐལ་འགྲུར་པའི་ལྷན་སྦྲེན་ལ་
 ཐ་སྙད་དེ་ཅམ་གྱིས་ང་འདོག་ཏུས་པས་གཉིས་ཀའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་
 སྐྱུན་མོང་བ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་མའི་གདགས་གཞིའི་ང་དེ་
 སྐྱེ་མའི་གདགས་གཞིའི་ང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་བྱམ་ཟངས་བྱམ་
 གཉིས་བྱམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྲིར་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་ཞིག་ཡོད་
 དགོས་ཀྱང་གསེར་བྱམ་གྱི་སྦྲི་དེ་ཟངས་ཀྱི་སྦྲི་ཡང་མིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྲིར་གྱུར་
 པའི་བྱམ་པ་དེ་དེ་གཉིས་ལས་གོ་ས་ལོགས་ནང་བསྟན་རྒྱ་མེད་པར་བྱམ་པ་ཞེས་
 པའི་མིང་ཅམ་གྱི་སྦྲེད་ནས་འདོག་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །དངོས་སྐྱབ་རྣམས་ལྷན་སྦྲེན་

གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ཉེ་གདགས་གཞིའང་དེའི་ཚོགས་པ་ནས་རྙེད་དགོས་པར་
འདོད་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་ཚོགས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་མེད་ཅིང་དེའི་གནད་གྱིས་
གདགས་གཞི་རློན་མོང་བའང་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་རིགས་པའི་
གསང་ཚིག་ཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བས་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་གདགས་
གཞིའི་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་སོགས་མ་སྟོམ་གྲུང་ད་ལྟའི་རིགས་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་
པར་འགྲུང་རོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པའི་དབང་པོ་ལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་
ཡོད་པར་ཐལ། ལྷན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། སེམས་ཅན་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་དབང་པོ་ལྡང་སྤང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་སྐྱེ་
ཀུན་གཞི་སྐྱི་ཅམ་དང་གང་ཟག་ལྟོས་ས་ལྟོས་འདྲོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་
དེར་ཐལ། ལྷན་སྐྱིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་མཚོན་སྐྱིན་གྱི་དབང་པོ་སྤང་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུད་
གཅིག་ཏུ་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་ འོན་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ལ་གཞན་གྱི་སེམས་སྤང་ཡང་རྣམ་
འགྲོའི་གྱི་སྟོབས་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་པར་མི་འགྲུང་ཚུལ་ནི་རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་པ་
སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་
ཐལ། ཤེས་སྐྱིབ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ དེར་ཐལ། རྣམ་
མཁེན་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤང་རྒྱུའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཀུན་འགྲུང་སྤོམ་བསྐྱས་པའི་ལས་དེ་ཟག་བཅས་དང་ལས་གཉིས་ཀ་
ཡིན་གྲུང་། ཟག་མེད་ལས་སུ་བཞག་པ་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྐྱིབ་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་
གཉིས་ཀ་ཡིན་གྲུང་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཞག་ཚོགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་སྐྱིབ་པའང་མ་

ཡིན་པའི་སྲིད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་གོང་ལོག་གང་དུ་འདྲ་ཤེས་སྐྱིབ་དང་སྦྱར་
 བ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བརྟན་དུ་བཤད་པ་མེད་ལ་མངོན་གྱིས་ཉོན་སྐྱིབ་ལ་བཤད་པའི་
 རིགས་པ་སྦྱར་བ་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འཇུག་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགྲིག་
 པའི་སྲིད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་སྦྱང་བྱུང་བཤད་པ་རྣམ་སྐྱིན་གྱི་ཆ་ཡིན་ལ་
 སྦྱོང་ཚུལ་ཡང་རྟོག་པའི་རོ་བོ་སོགས་ཟུག་བཅས་གྱི་ཆ་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་གཙོང་
 བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དེས་ལམ་འབྲས་གང་རུང་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་
 བར་མ་བཟང་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་མེ་ལོང་ལྟ་
 བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་
 ཡེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞན་
 རྣམས་ཀུན་གཞི་ལས་འབྱུང་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་
 སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་གཞན་རྣམས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
 ལས་འབྱུང་ཚུལ་གསུངས་པའི་འབྲེལ་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་གནས་འགྱུར་གསུངས་
 བ་རྣམས་རྒྱུན་སྲ་སྲི་རྣམས་མ་ཡིན་པར་བརྒྱབ་ཀྱིས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། བརྒྱུད་ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་དུག་གི། དུལ་དུ་སྦྱང་བར་གང་
 རུས་པ། ཀུན་གཞིའི་དུལ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དབང་དོན་ལས་གཞན་
 དུག་པའི་དུལ། ཀུན་གཞིའི་དུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་གཉིས་འགལ་བེར་ན་མི་
 འགལ་བར་ཐལ། སྲ་མའི་དོན་ནི་རྣམ་སྐྱིན་གྱི་དབང་པོ་དུག་ལ་སྦྱང་རྒྱུའི་ལས་གྱི་
 བདག་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་དུལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་འཛོག་པའི་
 དོན་ཡིན་ལ་སྲི་མ་ནི་དུག་པའི་དུལ་གྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་དང་འདས་

མ་འོང་སོགས་འདུ་མ་བྱས་རྣམས་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 གྱིད། ཁ་ཅིག་ལ་མེ། བག་ཆགས་བསྟོན་གྱིད་ལ་དག་མི་དག་གང་རུང་གིས་ཁྲུབ་ཟེར་
 བ། ཉོན་ཡིད་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་གྱིད། རྟགས་བྱུང་སྟེ། བདག་ལྟའི་བག་
 ཆགས་སྟོན་གྱིད་ཡིན་པའི་གྱིད། གཞན་ཡང་བག་ཆགས་སྟོན་གྱིད་ལ་ཡུང་མ་བསྟན་
 ཡོད་པར་ཐལ། དག་མི་དག་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་མ་ཐུན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཆགས་
 གཉིས་ཀ་བསྟོན་ལ་ཡུང་མ་བསྟན་གྱིས་རྒྱ་མ་ཐུན་གཅིག་ཤུ་བསྟོན་པའི་གྱིད། ལུས་ཅུ་
 པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དག་བ་དང་མི་དག་བ་ཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་
 པར་སྤྲིན་པའི་བག་ཆགས་དང་རྒྱ་མ་ཐུན་པའི་བག་ཆགས་བསྟེན་དོ། །

ཡུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་རྒྱ་མ་ཐུན་པའི་བག་
 ཆགས་ཉིད་བསྟེན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གྱིད། ཡང་ས་བཟང་གི་འགྲེལ་པ་ལས།
 རྒྱ་མ་ཚོན་ཚང་པའི་གྱིད། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཀུན་འགྲོ་ལྡོ་ལོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་
 མ་ཐུན་པའི་བག་ཆགས་བསྟོན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་པའི་སྟོན་ཡིན་པའི་གྱིད། ཁྲུབ་སྟེ། དེར་
 མ་བད་དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བ་གཟུགས་ཡིད་འོང་མཚོང་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་
 དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཛིན་ན་ཤེས་ལྟ་བུས་ཀྱང་བག་ཆགས་བསྟོན་མི་ལུས་པའི་གྱིད། དེར་ཐལ།
 དེས་སྐྱེར་དས་སྐྱེ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་སོ་སྣམ་དུ་བྲན་ཤེས་བསྟེན་མི་སྐྱུབ་པའི་རྒྱ་
 མ་ཚོན་
 ཡོད་པའི་གྱིད། རེད་མདའ་པའི་ཀུན་བརྒྱས་ལྟེན་ལས། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཀུན་གཞི་བཞིན་དུ་
 དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་པའི་གྱིད་དོ། །ཞེས་དང་། བག་ཆགས་འཛོག་པའི་

རུས་པ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། གང་གི་ཆེ་ཡིད་རྣམ་པར་གཡེར་བ་དང་དམིགས་པ་ནང་
 དུ་གཏད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། མཐོང་ཐོས་ཞེས་པའི་དྲན་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྲིད། འདི་དཀའ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་མཛད་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་
 འབྲུབ་སྟེ། བག་ཆགས་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི་རང་ཉིད་འགག་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་སྡེང་
 དུ་བག་ཆགས་བསྐོས་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རུས་པ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་ལ་དེའི་སྡེང་གི་
 བག་ཆགས་དེ་ཉིད་སྤར་སད་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་དེ་ཀུན་གཞིའི་འབྲས་
 འུའི་ཚུལ་དུ་འབྲུང་བས་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྐྱོར་བ་གང་ཞིག །སེམས་བྱུང་དེ་
 རྣམས་ཀུན་གཞི་དང་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་པས་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་གང་ཡང་མེད་
 པའི་སྲིད།

ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྐྱོད། །དེ་དག་ལ་
 ཡང་དེ་དེ་བཞིན། །པན་ཚུན་འབྲས་འུའི་རོ་ཐོ་དང་། །རྒྱ་ཡི་རོ་ཐོར་རྟག་ཏུ་
 སྐྱོར། །ཅེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཐེག་བསྐྱས་འབྲེལ་པ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་འབྲས་འུ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་དེ་རྒྱ་
 ཡིན་པ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲས་འུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་བར་ཡང་།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཐམས་ཅད། །རྒྱ་འམ་འབྲས་འུའི་རོ་ཐོ་འུ། །སྐྱོར་བའི་
 སྲིར་ན་ཀུན་གཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེའང་དགོངས་འབྲེལ་ལས། བདག་
 ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཀུན་གཞི་བསྐྱན་པ་ལ་རྗེ་ཐོ་ལྟ་སྲིད་སྲིང་
 སོགས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོར་འཁྲུལ་བ་དང་སྐྱོད་བརྟུང་མཐའ་དག་བྱེད་པའི་རྟག་

པར་འབྱུང་གི་དབང་ལྷན་དང་། རྣམ་འགྲུར་ཐམས་ཅད་སྐྱུལ་པའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་
 ལྟ་བུར་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་ཡང་དོགས་པ་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་འདི་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་སྡེས་འདོད་པའི་དབང་ལྷན་སོགས་ནི་རང་ཉིད་གང་ལ་མ་སྟོལ་པའི་རྒྱ་མེད་
 དང་རང་གིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་དགྲར་བྱེད་པར་འདོད་ལ་ཀུན་གཞིས་རང་
 ལྟར་དུ་སྤར་ལས་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བུ་
 མེད་སོགས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ན་སྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བག་
 ཆགས་བསྐོ་གཞི་དང་བསྐོ་བྱེད་འདོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་སྐོ་
 བྱེད་གཞན་ལ་སྟོལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཚོས་ཉིད་
 ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར།

དོན་གསང་ལས། རི་ལྗང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་བག་ཆགས་སུ་འགྲུར་
 ཞེན། ལས། ཉེལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཁོ་ནས་བྱི་འདྲིན་པའི་རུས་པ་ཡོད་དོ་
 ཞེས་བུ་བར་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དོན་གསང་མཁན་
 བོས་བག་ཆགས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱང་། རྗེས་རང་ལྷན་སུ་མ་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བག་ཆགས་བསྐོ་ཚུལ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་
 བག་ཆགས་རྙིང་པ་ཁོ་ན་གསོ་བར་འདོད་པ་དང་གསར་བཞག་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་
 རྙིང་པ་གསོ་བའང་ཡོད་ལ་གསར་བཞག་གྱང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷན་གསུམ་
 ཡོད་པས་དང་པོ་དོན་གསང་མཁན་བོས་བཞེད་པ་གང་ཞིག །ལྷན་གྱི་མ་གཉིས་
 འདོད་མཁན་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དཀའ་འབྲེལ་ལས་ལྷན་གསུམ་དོན་གསང་དུ་བཞོད་ནས་

གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཀྱང་གཞི་དང་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་པན་
 ཚུན་རྒྱ་ལྟམ་སུ་སྒྲོར་ཚུལ་མེད་པས་ཐེག་བསྟུས་དང་ལགལ་ཞིང་གྲངས་ཅན་གྱི་
 གཙོ་བོ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། ལམ་སྐོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་བ་གསར་དུ་བྱེད་པ་
 དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཐན་ཉིལ་ལ་མེ་ཉོག་གི་འི་བསྐོ་བ་ལྟ་བུའང་མི་སྲིད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱས་པ་དེ་འགྱུར་བ་ལ་དེའི་རྒྱས་པ་སྤར་ནས་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤར་མེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་གསར་དུ་བསྐོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བག་ཚགས་གསར་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཀྱང་གཞི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱས་པ་གསར་གཞག་དགོས་པས་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཡོད་པའམ་དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་
 གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་འདར་གསར་གཞག་
 དགོས་ན་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཞིག་གིས་འཛོག་དགོས་ཤིང་ཚོས་མཚོག་མན་ལ་
 འཕགས་ལམ་སྐྱེ་མ་སྲོང་བས་ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་དུང་གི་རྒྱས་པ་དེ་ཐོག་མེད་
 རས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་ནས་ཐོས་བསམ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བྱས་པ་ན་ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྐྱེ་ལ། རིགས་ཚད་གྱིས་ནན་ཉན་བྱས་ཀྱང་
 ལམ་མི་སྐྱེ་བ་གཏོད་ནས་དེ་འགྱུར་དུང་གི་རྒྱས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། རས་ཀྱི་ས་བོན་གྲང་པོ་དེ་ཐོག་མ་ནས་སྤྱི་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
 དང་ལྡན་པས་ནམ་ཚུ་ལྟར་དང་སྤང་བ་ན་སྤྱི་བྱ་སྐྱེ་བ་ས་བོན་ཚིག་པ་ཕྱིན་དང་སྤང་

གྲང་མི་སྐྱེ་བ་བཞེན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཚོས་ཉིད་
 ཀྱིས་གནས་པ་དང་། རྒྱན་མ་སྐྱབ་དང་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་གསལ་དུ་བཞག་པ་
 གཉིས་ཀ་འདོད་དགོས་ཏེ། སྲོགས་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཁས་ལེན་པ་བཀག་ཟེན་པའི་སྲིད།
 འདི་ལ་རྗེ་བཙུན་རེད་མཛད་པའི་སྤྲེལ་དུ། ཁོ་བོས་ཅི་བག་ཆགས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་
 གནས་སམ་གསལ་དུ་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱོད་པ་ཉིད་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་དཔྱོད་པ་བྱེད་པར་
 རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། །བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོ་བའི་བག་ཆགས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་བག་ཆགས་མི་
 དགོ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་སྐྱེབ་སྤང་མ་བསྟན་ཡིན་
 པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། རྩ་བར། འཛོག་བྱེད་དགོ་སོགས་གང་ཡིན་གྲང་། །བཞག་པའི་
 བག་ཆགས་སྤང་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། རྣམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བག་
 ཆགས་སྤང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏུས་
 ལས། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགོ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །ཞེས་
 རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགོ་བར་བཤད་པའི་སྤང་དང་འགལ་བ་དང་འཕྲེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་དེས་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་མི་རུས་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་
 པར་ཐལ་བ་དང་། དགོ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལ་དགོ་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་བག་
 ཆགས་ལ་དགོ་བ་མེད་ན་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་དགོ་མི་དགོ་གང་
 གི་འང་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར། སྤང་དགོ་སེམས་སོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པའི་ངོ་བོ་སྤོང་སེམས་རྒྱན་ཆགས་པ་ས་བོན་དང་

བཅས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་སློབ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་བར་དུ་དགོ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་
འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བཞི་འབྱུང་བའི་སྲིར་ཟེར། ཚོད་པ་
དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགོ་བར་གསུངས་པས་དགོ་བར་འབྲུབ་
ན་གཟུགས་མེད་ནའང་གཟུགས་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་དེ་རྗེས་འབྲེལ་
གྱི་གཟུགས་སུ་གསུངས་པས་དེར་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁམས་གོང་ན་
མི་དགོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སློབ་སོགས་འབྱུང་བའི་སྲིར།

ཚོད་པ་གཉིས་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་བག་ཆགས་དེ་
ཚམ་སློབ་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མིན་ལ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དགོ་མི་དགོ་གང་དུང་
ཡིན་མི་དགོས་པའི་སྲིར། དེར་ཐལ། འཕང་འབྲས་གྱི་མིག་དབང་སྣ་མ་སྣ་མས་སྲི་མ་
སྲི་མ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་ཡང་སྣ་མ་སྲི་མའི་འཕེན་བྱེད་དུ་མི་འབྱུང་བ་
བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིར། དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྐྱབ་མི་ལུས་པའི་སློབ་
ཡང་མེད་དེ། སྲིར་གཞན་སྡེ་རྣམས་གྱིས་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་འགོད་
ཚུལ་ནི་ཅ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སློབ་པའི་དུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་
འབྱུང། །གལ་ཏེ་འགག་ན་འགག་འབྱུང་བས། །འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འབྱུང་བར་
འབྱུང། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་སློབ་སློང་དུ་བྱེས་ཁ་ཅིག་
ཐོབ་པ་དང་། ལ་ལས་བུ་ལོན་གྱི་དབང་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་། ལུབ་མཐའ་
གཞན་པལ་ཆེར་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་དང་ཐལ་འབྱུང་བས་ཞིག་བ་དངོས་པོར་ཁས་
ལྷངས་ཏེ་སློབ་སེལ་ལ་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་ནས་སློབ་སློང་ཚུལ་ནི།
དཔེར་ན་མདའ་འཕེན་པའི་ཆེ་དང་པོར་འདོམ་བཀང་སྟེ་འཕངས་ན་དེའི་ལྷགས་

ཀྱིས་འབེམ་ལ་མ་ཐོག་བར་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་བར་འགོ་འདྲེས་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་
འཕེན་པའི་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པ་ལྟར་དང་ཐོར་ལས་ཀྱིས་འབངས་སྟེ་དེ་ནས་ཀུན་གཞི་
ལ་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པས་ཕྱིས་སུ་དེའི་རྒྱན་ལ་འཕེན་གྱིང་མེད་ཀྱང་སྣ་མའི་རུས་
བ་མ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་འབང་འབྲས་འབྲིན་པར་འདོད་དེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས།
མ་བཅད་ལི་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། །མདའ་ནི་བར་དུ་མི་ལྟར་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

རྩོད་པ་གསུམ་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་མེད་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་དགོ་སེམས་སྐྱེས་པ་ན་དངོས་སུ་སྐྱེད་གྱེད་བག་ཆགས་ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་
ཀྱང་བག་ཆགས་དེ་འཛོག་གྱེད་དགོ་བ་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཀྱི་དགོ་སེམས་དེ་ཉིད་རིགས་
མ་ཐུན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་ས་
བོན་བཅད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་གུ་སྟོན་པོ་དེ་ནས་དང་མི་འབྲ་ཡང་སྤར་འབྲས་བུ་སྟོན་
བ་ན་ས་བོན་དང་དབྱིབས་འབྲ་བས་འབྲས་བུ་མ་འཚོལ་བར་བཞག་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདི་ལ་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། བག་ཆགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་
བ་ཚོས་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་དག་གི་རྒྱར་རི་ལྟར་རུང་ཞེན། དཔེར་ན་ཚིག་གུའི་ཅི་སྣ་
ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་རས་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་སྤང་བ་གང་གི་ཚེ་ཚོན་གྱི་སྟོད་དུ་
བརྟལ་བ་དེའི་ཚེ་རས་ལ་ཚོན་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་བ་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་སྟོན་
བ་བཞིན་དུ། ཞེས་དང་། དབྱིག་འབྲེལ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་སྣ་ཚོགས་མ་
ཡིན་ཡང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྣམས་བ་དུ་མའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱའི་ངོ་མོ་མཐོང་སྟེ་བཙོས་པའི་
གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་རས་ཡུག་དཀར་པོ་གཅིག་ལ་ཚིག་གུའི་ཅི་འཕ་སྐྱུར་ཅི་གར་སྐྱ་
ཚོགས་བསྐྱོས་ན་སྐབས་དེར་མདོག་མི་འབྲ་བ་མི་འཆར་ཡང་། སྤར་ཚོས་སྟོད་དུ་

བཅུག་པའི་ཚེ་ཚིག་གྲུའི་ཕྱི་མི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོས་མདོག་པམང་ངན་སྣ་ཚོ་གསུམ་འབྲུང་
 བ་དཔེར་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །ཚོད་པ་བཞི་པའང་མི་ལམ་དེ། སོ་ཐང་གི་སློན་པ་
 སློང་སེམས་ས་པོན་དང་བཅས་པར་བཤད་པ་ནི། སློང་སེམས་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཉམས་
 པའི་དབང་གིས་ཉེས་ལྷུང་འབྲུང་བར་ཚོམ་པ་ན་ཐུན་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་འགོག་རྒྱས་ཤིང་
 དུན་ཅི་ཙམ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤྲིན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་དགེ་བ་
 ཡིན་བཞིན་པར་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དགེ་མི་དགེ་
 གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འཇུག་དགོས་པས་སྤང་སྤུན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཏེ་
 ཅང་ཐམ་བའི་སྤྱིར། ལས་གྲུབ་པའི་རབ་བྱེད་ལས། སེམས་གཡེང་བ་དང་། སེམས་
 མེད་བ་དག་ལ་སེམས་བ་དེ་མེད་ན་སློན་པ་དང་སློན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་
 ཅེ་ན། སློན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་བག་ཆགས་མ་བཙཅ་པའི་སྤྱིར། སློན་པ་དང་སློན་པ་མ་
 ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་།

བཤད་སྐྱེར་ལས། རྒྱལ་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱེད་པར་གྱི་སྤྱིར་རོ་ནས། རྒྱལ་
 པའང་རྒྱལ་པ་ཅན་ལས་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་སློན་པའི་རྒྱལ་པ་ཡོད་ན་དེ་ཙམ་
 གྱིས་སྤང་སྐྱངས་པའི་སློན་པ་ཡོད་པར་འཛོག་རྒྱས་ལ། ཞེས་པ་ནས། འགྲེལ་བ་
 གཉིས་ཀར་ལྷུང་མ་བསྟན་དུ་བཀའ་བས་ལྷུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲི་སྐབས་ཀྱི་སློན་པ་དགེ་བ་ཡིན་མིན་དང་། དགེ་མི་དགེ་
 ཅིག་ཅར་འབྲུང་བ་མེད་ན་མི་གསོད་པ་གཞན་ལ་བཙཅ་ཏེ་རང་ཉིད་དགེ་སེམས་
 ཞིག་ལ་གནས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་པ་རོལ་བོ་དེས་མི་གསོད་པའི་དངོས་གཞི་གྲུབ་

ན་འདི་ལ་ཐམ་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་སྒྲོལ་པས་ཚོག་གོ།

ཁ་ཅིག་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་བག་
 ཆགས་ལ་དེའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཐོན་གྱི་ངོ་ཐོའི་བག་ཆགས་ཉོན་སྦྲིབ་ཏུ་
 གཏོགས་པ་ཞིག་དང་། དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྦྲིབ་གྱིས་བསྟུས་པ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱི་མ་ལ་དགོངས་ཟེར་བའི་སྦྱིང་པོ་མེད་པའི་གཏམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
 ཚོད་ལན་དེ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་སྐད་སྦྲུ་བ་ནི་
 ཀུན་གཞི་དང་བག་ཆགས་བྱ་བའི་རྣམ་སོ་སོ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་གོ་བའི་སྦྲོན་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཞིང་ལ་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་བཏབ་པ་རྣམས་ཐན་ཚུན་
 དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མི་འདྲ་ཞིང་། ཞིང་ལས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་དུ་སྤྱེན་ས་ལུང་དུ་ཉོན་རྒྱ་
 ཡོད་པ་ལྟར་བག་ཆགས་ནང་ཐན་ཚུན་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རིགས་མི་
 འདྲ་ཞིང་བསྐོ་གཞིའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱེན་ས་ངོ་
 ཐོ་གཞག་ཏུ་ཡོད་པར་འབྲུལ་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་གནས་ན་རང་རྒྱ་འདྲིན་སྤུབ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་རྣམ་སྦྲིན་དེ་དང་དེ་
 འབྲེན་པའི་རྣམ་སྤྲན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དེས་བག་ཆགས་བཞག་ཅེས་བཏགས་པ་ཅ་མ་
 ཡིན་པས་བག་ཆགས་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་མཚོན་བརྟུར་
 ཉེ་བཅད་བྱ་གཙོད་རྣམ་སུ་གྱུར་པ་ལ་རྩོ་བ་ཞེས་བཏགས་ཅ་མ་ཡིན་གྱི་རྩོ་བ་མཚོན་
 ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་སྤང་བྱངས་པའི་
 བཤད་སྤྱར་དང་། རྗེ་བཙུན་པེད་མཛད་བས་བག་ཆགས་གསར་རྟོན་བསྐོ་ཚུལ་
 དཔྱོད་པ་གནས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའང་བསྐོ་བྱ་སྐོ་བྱེད་གཉིས་རྣམ་ཡོད་གྱི་སོ་

སོ་བར་བརྒྱུད་ནས་སྣ་སྤྱིར་དཔྱོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚ་བར། བག་
 ཆགས་དེ་ཉིད་ཉེན་ལས་ནི། །རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན། །ཞེས་གསུངས་
 བའང་། ཐེག་བསྟུན་ལས། གང་དེ་འབྱུང་བའི་མ་སྤྱིའི་བྱུང་བར་ཅན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྣོ་བྱེད་དེས་བསྣོ་གཞི་དེ་ལྷན་ལྡན་ཏུ་བྱས་
 བའི་ཆ་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་རྗེས་སུ་བྱུབ་ན་ཉེན་
 བཟེན་པའི་འབྲེལ་བའང་རྗེས་བྱུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་རྗེས་སུ་བྱུབ་ན་རྗེས་བྱུབ་ཀྱི་
 གཅིག་དང་ཏུ་མ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། དེ་གང་ཏུ་འང་ཁས་ལེན་ཏུ་མི་རུང་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་རྗེས་བྱུབ་ཀྱི་གཅིག་པ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཏུ་མ་འང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དང་སོ་མ་བྱུབ་ན། ཀུན་གཞི་དང་བག་ཆགས་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཆ་གང་ནས་
 ཀྱང་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་རྗེས་བྱུབ་ཀྱི་སྣོ་ནས་
 གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སྤྱིར། བྱུབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་བཏགས་ཡོད་ཅུ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 གནས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་རུང་ལ། འབྲེལ་བ་རྗེས་བྱུབ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་
 ལྡོག་པའང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་
 སོགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་རུང་ཡང་དོན་དམ་པར་ངོ་
 བོ་གཅིག་ཡིན་ན་དེར་སྣང་གི་སྣོ་ལ་སྣང་ཚུལ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་
 བས་ལྡོག་པའང་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལོང་
 ཏུ་འདོད་ན་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་དེས་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པ་དང་འགྲོ་བ་
 ལྡར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་མི་དགོ་རྣམས་དང་། ཁམས་སོ་སོའི་བག་ཆགས་ཀྱང་པན་

ཚུན་ཡིན་ཁྲུབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་རྩ་བའི་ཀུན་གཞི་དང་ལྗོན་པ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། ས་སོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ལྡ་ཡི་
 ས་སོན་རྣམས། །འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བྱིར་དང་། །ཁམས་ཀྱང་འཚོལ་བྱིར་གཅིག་
 ཉིད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཚོས་
 ཅན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། རྩས་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲུབ་སྟེ། སྦྱིར་ཐ་དད་ཅམ་དུ་མ་བཟང་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཐ་དད་ལའང་འབྲེལ་མེད་
 དོན་གཞན་མི་དགོས་ཀྱང་རྩས་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་རྩས་སྦྱུ་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་མ་འདྲེས་པའི་ཐ་དད་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྐྱུས་འགྲེལ་བ་ལས། ཐ་དད་ན་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་དད་བ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

འཇུག་པ་ལས། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་
 གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྒྱུད་གཅིག་
 ལ་གནས་པའང་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་འགྲོས་མ་ཐུན་པར་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། ལོང་དུ་འདོད་ན། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཚོས་ཅན། ལྷོད་ཀྱང་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
 བདུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚུར་མཐོང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་དང་ཚོགས་བདུན་གང་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་སྦྱུ་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྩས་གྲུབ་ཆ་ཞེས་པ་ལྡན་མིན་ཞེས་པ་དང་སྦྱོར་དགོས་

བས་ཁ་ཅིག་འདིའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་མ་འབྲེལ་
 ཉེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷན་མིན་མ་ཡིན་ཉེ། རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་ཟེར་དགོས་
 བས་རྟ་སྐང་གཉིས་ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྦྲར་ལྟར་རྗེས་
 གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། །གོང་དུ་
 འདོད་ན། སོ་སྐྱེ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 གུན་གཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་གུན་གཞི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འབྲུ་སྟེ། ཅ་བར། རྟེན་གཅིག་ལ་ནི་གུན་གཞི་
 གཉིས། །འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུས་པ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། རྩོད་ལྟར་ན་འདྲ་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་
 ཚོགས་བདུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སེམས་སེམས་བྱུང་དུ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲུབ་
 རྟེ། ཚོགས་བདུན་གུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཅིང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སེམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཇུག་དགོས་པས་རྒྱུད་རང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །གུན་གཞི་
 གཉིས་ཡོད་ན་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་བརྟེན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པས་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྩོད་ཀྱི་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཐ་དད་ཅེས་བཤད་པ་ལྟོག་བཤད་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཅ་བ་དང་། དཀའ་འབྲེལ་གང་དུ་འདྲ་རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་
 མིན་ཞེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་ལྷུང་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 ཤེས་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་དུ་བྲངས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལ་
 གནས་པ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་ཐ་དད་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་མི་དད་པའང་མ་ཡིན། ཞེས་

གསུངས་ལ། དེར་འདུངས་པའི་དོན་གསང་དང། བཤད་སྐྱུར་གཉིས་ཀར་རྗེས་སུ་ཐ་
 དད་པའང་མ་ཡིན། ཞེས་འགྲུང་ཞིང། ཡང་ས་མོན་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་
 རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དབྱིག་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདུངས་པ་དང། ལུས་པ་
 བཏགས་ཡོད་ལུས་པ་ཅན་རྗེས་ཡོད་དུ་བཞེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་རྩ་
 བར་སྐྱབ་གྲེད་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་འཆད་པ་ན། བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་གནས་སྤྱིར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱ་མ་རྗེས་ཡོད་བཀག་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་
 སྤྱིར། དེར་མ་ཟད་དཔེ་དང་ལུང་གིས་སྐྱབ་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དཀའ་འགྲུལ་
 ལས། ཚོས་གྱི་རྗེས་ཀྱང། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་དངོས་པོ་དེ། །ཤ་པ་ཡིན་ན་གཞན་
 ཤིང་ཡིན། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་མིན་སྤྱིར། །ཅེས་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་ཤ་པ་དང་རྗེས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཅེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 རིགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་ནོ། ཞེས་རིགས་གཏེར་གྱི་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་དང་མ་སྐྱུན་
 པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེས་འགྲེལ་བ་རྗེས་སྐྱབ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་
 དེར་ཐལ། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། བཞི་བ་སེལ་བ་
 དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་ནས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལྡོག་པ་
 དང་སྤྱི་དངོས་པོར་ཁས་སྤངས་པ་དེས་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་གང་བཀག་པ་དེ་སྤྱིར་
 ཅན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང།

རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡིས་རྗེ་སྣང་ཀུན་བཏགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་
 མེད། །གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད། །ཅེས་
 ཤིང་དང་ཤ་པ་གཉིས་སྤྱི་གསལ་དུ་གྲུབ་པའི་འགྲེལ་བ་རྗེས་གཅིག་ཡོད་ན་ཆ་

ཐམས་ཅད་ནས་འདྲེས་དགོས་པས་ཤིང་གིས་གང་བྱུང་ལ་ལ་ལ་བས་བྱུང་བ་སོགས་
 གྱིས་ལ་ལུག་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་འདྲེས་པར་འགྱུར་བའལ། ཡང་ན་གསལ་བ་ཇིས་
 སོ་སོ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་ཤིང་སྤྱི་འདུ་ཇིས་སོ་སོ་བ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཇིས་
 གཞན་ནི་སློ་མ་འཇུག་པ་ལ་སྤང་རྒྱ་མེད་ཅིང་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཤིང་ཅམ་དེ་གང་གི་འདུ་
 སྤྱི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ལ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུན་རིགས་གཉེར་
 དང་གཉིས་ཀ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཇིས་བྱུང་ལ་
 བཀོད་པའི་སློན་དེ་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཇིས་བྱུང་ལ་འདུག་པ་དཀའ་འབྲེལ་
 གྱི་ལུང་དོན་གང་ཞིག །དེ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་བསྐྱབས་ཐེན། གཉིས་བ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཚོས་དང་ཚོས་
 ཅན་རྣམ་གཞག་དང་། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བཟླས་
 པར། །འདིག་རྟེན་རི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྐྱབས་བྱ་
 བསྐྱབས་པ་ཀུན་བཞག་ལ། །དམ་པའི་དོན་ལ་འདུག་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་
 བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་པའི་ཆ་རྣམས་རྟོག་པ་འཇུག་པའི་སྤང་དོ་ཅམ་
 ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན། དེ་དག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ནི་སློ་འཇུག་
 པའི་དབང་གིས་འཛོག་ལུས་པས་སྤྱི་གསལ་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་འདྲེན་རུང་གི་
 ཚུལ་དུ་སྤང་ཡང་དོན་ལ་འདྲེས་མི་དགོས་ཀྱང་ཇིས་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་གཉེར་དང་རིག་ལས། ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དངོས་པོ་
 ཡིན་ན་དེར་སྤང་གི་སློ་མ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུ་རྟོག་མེད་མ་འཇུག་པའི་

གཟུང་འོར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱིས་དཔེན་པར་སྤང་གི་ཆ་ཅན་མི་སྤང་བས་ཤལ་ལ་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་ཤུག་པ་ལའང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཞེས་དང་།
 རྣམ་འབྲེལ་ཞིག་ཆེན་ལས། སྤང་བ་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་
 ཡོད་ན་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱི་སྣོད་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་གི་
 སྤྱི་སྣོད་ཀྱི་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྤང་བས་ཤིང་གསལ་རྣམས་
 རང་བཞིན་འདྲེས་དགོས་ནའང་། ཞེས་དང་། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་དུ་
 སྤང་བ་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་དེར་སྤང་གི་ཉོག་པ་དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཤིང་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཤིང་དུ་སྤང་བ་གང་ཞིག་ །དེ་
 སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་བའི་ཕྱིར། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིས་
 གསལ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་འདྲེས་པའམ་སྤྱི་རྗེས་གཞན་ཡོད་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་
 ཚུལ་དང་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་པན་ཚུན་འཚོལ་བའམ་ཀུན་གཞི་རྗེས་གཞན་ཡོད་
 པའི་འགལ་བ་བརྗོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། དེས་ན་
 རི་སྤིད་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་
 སྤིད་དུ་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པའི་སྤྱོད་སྤོང་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དཀའ་གནད་རྗེན་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །ཡང་བཤད་སྐར་གྱི་དོན་དུ་བྱས་
 བས་ས་བཟང་གིས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་རྗེས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་གསང་དུའང་གྲེ་མདོ་
 གཉིས་ཀའི་འདོད་ཚུལ་རེ་བཞོན་ཡོད་པས་དོན་གསང་མཁན་པོས་དེ་གཉིས་ཀ་
 བཞེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དཀའ་འབྲེལ་ལས། རྗེས་གཅིག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་

འདོད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་གཞན་གྱི་ཚོས་སྐད་འཕྲུག་པས་རང་སྐད་མ་ཐོན་པ་ཡིན་
མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། གུན་གཞི་དང་དེའི་སྟེང་གི་བག་
ཆགས་གཉིས་རྗེས་གཅིག་ལྟོག་པ་ཐ་དང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་གྱི་འང་
དེའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་རྗེས་གཅིག་ཐ་དང་གང་ཡང་མིན་ཞེས་པའི་
དོན་དེ་ལ་མི་བྲེད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདུས་བྱས་གང་
ཞིག་ཁོ་པོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དང་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཡང་ཁོ་ན་དེ། དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། རྗེས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་
གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། རྗེས་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་
སྲིད། ཁྲབ་སྟེ། གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག་སྤྲིའི་
ཁྲབ་པ་གྲུབ་ན་བྲེ་བྲག་གི་ཁྲབ་པའང་འགྲུབ་དགོས་པའི་སྲིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རྗེས་ཡོད་ཅེས་པའི་རྗེས་དང་རྗེས་གཅིག་ཐ་དང་ཅེས་པའི་རྗེས་མི་འདྲ་བའི་
སྲིད། དེར་ཐལ། ལྷ་མ་རང་རྒྱ་འཛིན་སྲབ་པའི་རྗེས་ལ་བྲེད་སྲི་མ་དོན་བྲེད་རུས་པའི་
རྗེས་ལ་བྲེད་པའི་སྲིད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བལྲ་བ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་
སྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་
བྲེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་བལྲ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྲིད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲིར་རྗེས་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས།
རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྲི་ནི་བྲེ་བ་དང་། ལྷན་པ་དང་། འདུ་བའི་རྒྱུར་གྲུར་པ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་རྒྱ་འགྲུས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ལ་བྲེད་པའི་
སྲིད། དེར་ཐལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་བག་ཆགས་གཅིག་

གིས་བསྐྱེད་པས་རྗེས་གཅིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ཅེ་
 གཉིས་རྗེས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 ལྷན་མིན་འདྲ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྗེས་
 གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ལྷོན་པོ་དང་ལྷོ་འཇིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་
 རྗེས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །ལྷོ་དང་དེ་ལྷོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་བ་དེ་ལྷོ་དང་དེ་ལྷོ་
 གཅིག་མ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱོག་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་དེ་
 གཉིས་རྗེས་གཅིག་པ་འགོད་པར་རྣམ་འགྲེལ་རྗེ་གཞེན་དང་ལྷང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་
 མཐར་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆའི་སྐབས་ལྷ་བར་དེ་ངོས་ཟིན་དེ་ལྷར་བཀོད་ན་རྗེས་ཁྲུབ་
 མི་འགྲུབ་པས་མི་རུང་བར་གསུངས་ཀྱང་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་
 རྟོགས་དགོས་པར་དགོངས་པ་མ་ཐུན་ནོ། །ཀུན་གཞི་དང་བག་ཆགས་གཅིག་ཐ་དང་
 གྱི་དབྱུང་ཚུལ་འདིར་དོན་གསང་ལས། བག་ཆགས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བརྟན་དུ་ཐལ་བ་
 འཕངས་པ་ཐེག་བསྐྱས་དང་འགལ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇུག་མཉམ་པ་བཀག་པ་ཤིན་ཏུ་
 ལེགས་ལ་དེ་སོགས་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་དབྱུང་དགོས་མང་ཡང་ཚིག་ཚོགས་
 ཆེས་དོགས་མ་སྐྱོས།

ཁ་ཅིག་ན་ལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་ས་བོན་དེའང་
 ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ལ་ཁོ་ན་
 ལ། ཕྱི་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་འཇིག་ཀུན་གཞི་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཤི་

འཕྲོས་ཀྱང་དེའི་ལས་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྣོད་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་
 གཅིག་ཤི་བ་ན་དེའི་ལས་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཁང་བ་ལྟ་བུ་འཛིག་མི་དགོས་པ་
 མངོན་སྲུང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལོང་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། སྣོད་འབྲུབ་ཤེད་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ལ་ཚོར་མེད་དང་སྣོད་མོང་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
 ཟག་དུ་མའི་སྤྱི་མ་སྣོད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འབྲུབ་དགོས་པས་གང་ཟག་རེ་རེ་ཤི་འཕྲོས་པ་
 ན་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཤུའི་ཆ་འགགས་ཀྱང་ཅ་བའི་སྣོད་སྤྱི་ལོག་དེ་འགག་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་སྣོད་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་སྣོད་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ལས་ལས་བྱུང་བས། མངོན་ལས། མེས་མེས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྲུང་འཛིག་
 ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཉམ་དུ་འགག་བའང་ཡོད་ལ་གཞན་རྣམས་སྤྱི་མ་སྣོད་
 ཀྱི་ལས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་རྩོགས་པ་ན་སྣོད་ཀྱང་འགག་སྟེ་བསྐྱལ་
 པ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

དཔེར་ན་མར་མེ་བརྒྱ་མཉམ་དུ་སྤྱང་བའི་ཆེ་འོད་སོ་སོར་བསྟན་དུ་མེད་ཀྱང་
 རིམ་གྱིས་འགག་པའི་མཐའ་གསལ་ཆ་གཏུན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ལྷས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་ན་ཡང་འཇོམ་སྒྲིང་གི་སྣོད་འབྲུབ་ཤེད་ཀྱི་
 བག་ཆགས་ཤིག་མེད་ན་དེས་དེར་ལོངས་སྤྱོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས།
 འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་
 ཆ་གཅིག་བསགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིའི་
 ས་ཕོན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་ས་ཕོན་གང་བཏབ་མ་འཚོལ་བར་སྐྱེ་བ་
 དཔེར་བྱས་ནས་ནང་གི་ས་ཕོན་ཡང་དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་ཉོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉང་གི་ས་བོན་བཤད་པའི་རྣམས་
 བར་ས་ཉེ་བཤད་པ་ཡིན་ལ་སྤྱིའི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་རིགས་མ་ཐུན་མ་བཏབ་པ་ལས་
 གྲངས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ་ནང་གི་ས་བོན་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པས་སྤྱིའི་ས་བོན་ལས་གྲང་ནང་
 གི་ས་བོན་གཙོ་ཆེ་ཞིང་མི་འཚོལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིལ་
 དང་། ལྷན་ལའི་རྩ་བ་དང་། དུར་བ་གསུམ་རང་རང་མ་བཏབ་གྲང་རིམ་བཞིན་སོལ་
 བ་དང་། བ་ལང་གི་སྐྱེ་བ་དང་། ལུག་གི་བལ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་བཤད་སྐྱར་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བོན་ལ་ནང་གི་ས་བོན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ས་ལུ་
 འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ལ་ནང་གི་ས་བོན་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་ལུའི་
 ས་བོན་ལ་ནང་གི་ས་བོན་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
 གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཀུན་
 གཞི་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་
 ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འང་མ་ཁུབ་སྟེ། ལྷ་གུ་སྐྱེ་བར་རྟོགས་ན་དེའི་རྒྱར་གྲུར་པའི་
 ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷས་པ་ལ་འོ་ན་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་
 གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་རྟོགས་ན་ཀུན་གཞི་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྟ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་
 འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་ན་ཀུན་གཞི་རྟོགས་དགོས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བརྟ་བ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བར་
 རྟོགས་ན་ཀུན་གཞི་རྟོགས་པས་ཁུབ་པར་ཐལ། བརྟ་བ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཀུན་

གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཉེན་འབྲེལ་
 མདོ་འགྲེལ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྲིད་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། མ་ཁྲབ་མཚམས་ལ་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་
 ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ཀྱང་ཡོད་ཐེག་དམན་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྐྱ་བའང་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག །ཀུན་གཞི་རྟོགས་པའི་དེ་དག་མེད་པའི་སྲིད། ཉགས་བྱུང་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་
 དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མདོན་སྤུལ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་
 སྲིད། དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ས་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་
 སྤངས་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོགས་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཁྲབ་སྟེ།
 དེས་ངན་འགྲོའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྲིད་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 མ་རྟོགས་པར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་འཁོར་བ་སྡོང་ཚུལ་མེད་པའི་
 སྲིད། ཉགས་བྱུང་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྗེ་བྲག་སྐྱ་བར་སྤྱུང་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་
 སྲིད། ཁྲབ་སྟེ། དེས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྲུང་སྟོག་གཉིས་ཀར་རྟོགས་
 པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དེས་སྤྱུག་ཀུན་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྲིད་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ངེས་
 པར་འབྲུང་འདོད་དང་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སློ་བཙུག་མིན་སྐྱེས་པའི་སྲིད། ཁྲབ་སྟེ།
 སའི་དངོས་གཞི་ལས། བདེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་
 དང་ག་ཡི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའོ། །ཞེས་དང་།

རྗེའི་གསུང་མགྲུང་ལས། སྤྱུག་བདེན་ཉིས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་
 བ། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་རི་བཞེན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད།
 ཉགས་བྱུང་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཟབ་ཅིང་སྒྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། །བྱ་སྤྲེ། ཟབ་པ་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་
 མ་རྟོགས་པ་དང་སྤྲ་བ་ཉན་རང་གིས་རྟོགས་མི་རུས་པ་ལ་བྱེད་པའི་སྲིད། བཤད་
 སྐྱུང་ལས། སྤྲ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་སྲིད་དོ། །དེའི་
 སྲིད་དེ་དག་ཤེས་བྱ་སྤྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ལ་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་
 གཞི་མ་རྟོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་རུས་པ་གང་ཞིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་
 རུས་པའི་སྲིད།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་དག་ནི་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་ཤེས་
 པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པས། །ཞེས་དང་། བཤད་སྐྱུང་ལས། དེ་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་
 །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་མ་
 བསྟན་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་སྤོང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཐོབ་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། དེགས་
 དེས་རྒྱན་ལུགས་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱིས་གསུམ་པ་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་
 པར་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཀུན་གཞི་རྟོགས་པར་
 ཐལ། དེ་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་མ་བྱུང། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྲི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་
 རྩམ་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྩམ་པ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །རྩམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 །བྱ་བ་འགྲིག་བྱས་པ་ལ། དེ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རྩམ་པ་དེ་སྲི་རོལ་དོན་དུ་མ་
 གྲུབ་པའི་རྩམ་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོགས་ཆེ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་རྩམ་པ་

སྤྱི་ཅམ་རྟོགས་པར་བཞག་ཚོག་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་དེ་ཀུན་གཤི་
ཡིན་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྣོད་བཅུད་ཀུན་གྱི་གཤི་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་མི་
དགོས་པར་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་ཅམ་རྟོགས་པར་བཞག་ཚོག་པའི་སྤྱིར་བྱ་བའི་ལན་བྱེད་ག་
གིས་མ་ཐོས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་ཀུན་གཤི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་ཀུན་གཤི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར་དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་ཀུན་གཤི་དངོས་སུ་སྟོན་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ལ་གྲགས་ཞེས་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེར་ཐལ།
ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གཤི་ལ་དགའ་བ་ཞེས་སོགས་གྱི་
ལུང་འདི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་དེགས་ཅན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེར་ཐལ། ཀུན་གཤི་དངོས་སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་
ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེར་ཐལ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྱི་དངོས་སུ་སྟོན་
ཡུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་མ་ཁུབ་ན། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྱི་དངོས་
སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དེ་མེད་པར་ཐལ། མ་ཁུབ་བ་དེའི་སྤྱིར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་
ན་སྤིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྤྱ། །ཞེས་སོགས་གྱི་
ཚིགས་བཅད་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དེ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ཡིན་

སའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ནང་གི་ཆོག་གི་
 ཡིན་སའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་རང་ལ་གྲགས་སའི་ལུང་ཡིན་སའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་
 རས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་
 བསྟན་པར་ཐལ་འགྲུར་བ་མ་གཏོགས་པས་ཁས་མི་ལེན་སའི་ཕྱིར། འཇུག་འབྲེལ་
 ལས། གང་ཞིག་གསུང་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་
 བ་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྲུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་
 ལུགས་དེའང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་སའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྟེ། དེས་དངོས་སུ་དགག་ཡུལ་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་འདོད་པ་ལ་སེམས་ཚུལ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་མཚུངས་སའི་ཕྱིར།

ལྟོང་སྟུན་ལས། སེམས་ཚུལ་བ་དང་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀའང་ཐེག་
 དམན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ་
 རྒྱུད་པར་མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་སའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཤེས་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས་
 ཀུན་གཞི་བསྐྱབ་ཡུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་རིགས་སའི་རྗེས་འབྲང་ཡོད་ཀྱང་ལུང་གི་
 རྗེས་འབྲང་མེད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་སའི་ཕྱིར་ཟེད། དེ་ལ་སྟོན་
 འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་གིས་བསྐྱབ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུང་ལས་
 གསུངས་སའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡོད་སའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 རྟགས་སྟོར་ལ་ལུང་གི་ཆོག་ཡོད་སའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྟར། རྟོན་རང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
 བསྐྱབ་ན་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་སའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པས་ལྟུང་པར་ཐལ། དེ་
 འདྲའི་ལུང་ལས་གསུངས་སའི་རྟགས་སྟོར་གྱིས་བསྐྱབ་པས་ལྟུང་པར་ཕྱིར། འདོད་

ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཤིན་སློག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གྲུན་གཞིའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཐེག་དམན་ལ་གྲགས་པའི་
ལུང་དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུན་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཚོས་སྡེ་ས་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ལུང་དེ་རང་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
དེས་དོན་ལ་གྲུན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གྲུན་གཞི་སྟོན་བྱེད་དུ་མི་འདོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པའི་གྲུན་གཞི་དེ་དབྱིག་བཤེས་
གྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བཤམ། བཅུན་པ་མི་འུ་ཕུང་གིས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་
བཤམ། དབྲངས་སློགས་གྱིས་འཛིག་ལྟ་ལ་བཤམ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་གྲུན་གཞི་ལ། །དབྱིག་བཤེས་མི་འུ་ཕུང་དབྲངས་སློགས་གསུམ། །རིམ་
བཞིན་ཕུང་པོ་ཚོར་བ་དང་། །འཛིག་ལྟ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཟེར། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་དེ་གསུམ་གྱི་བཞེད་ཚུལ་དེའང་
ཁས་ལེན་རུང་བར་ཐལ། ཚུལ་དེ་མི་རུང་མེད་མོད་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་བསྐྱབ་ལས། དེ་གསུམ་ལའང་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱབ་
བསྐྱལ་གྱིས་གཟེར་ནས་འཆི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དང་། བསམ་གཏན་
བཞི་བ་ཡན་ཆད་དང་བདག་འཛིན་ལ་སློན་དུ་ལྟ་བའི་སོ་སྐྱེས་རྣམས་དེ་དག་ལ་
དགའ་བ་མི་འཐད་པའི་སློན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །གྲུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ལེན་པ་པོ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ།
ཉེར་མཚམས་སྐྱར་མ་ཟག་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་

སེམས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་ལས། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆགས་སྒྲུབ་གང་རུང་གིས་ཉེ་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆོས་
 ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་བྱུང་མཐའ་གཞན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་
 བ་རེ། ཉིང་མཚམས་སྐྱེར་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྲགས་ཆེའང་
 འདྲིའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་བཤའ་ཚུལ་གཞིར་བཞག་ན་མེད་པར་མངོན་ལོ། །འོན་དེ་
 ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྡན་པར་བཞག་
 ཚོག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། དེ་རྣམ་མཁུན་དང་ལྡན་པར་ཐལ། དེའི་ས་བོན་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ཐོབ་འགྲུང་གི་རུས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཤོས་
 ལྟར་མངོན་གྲུང་དུ་ཐོབ་པ་དེའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའང་ཁྲབ་མཐའ་གཞུང་བ་
 མིན་ཏེ། སློམ་པ་མངོན་གྲུང་ཐོབ་ནས་བཏང་བའི་རྗེས་སུ་འང་དེའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དིགས་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། ས་བཟང་ན་རེ། གཞུགས་མཚོང་འདོད་ནས།
 ཚོས་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བར་གྱི་ཡིད་བྱེད་དུ་ག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་བཤའ་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་གཞུགས་མཚོང་འདོད་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་ཁྲུང་པར་བ་ཞིག་
 གྲང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དེས་དབང་ཤེས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་བ་
 ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང། འདིར་ཆ་མཉམ་པའི་དོན་ཡིད་བྱེད་ཉེ་རིང་མེད་པར་གང་ཡིན་
 གྲང་སྐྱེ་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

སུམ་རྩ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་ལྡན་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་

གཅིག་ལུ་དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སམ་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་རྒྱུ་གཉིས་ལས་ཡིད་བྱེད་མ་གསུངས་ཤིང་། དཀའ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་འདོད་ཉན་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དེའི་དམིགས་རྒྱུ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་རྒྱུ་དངོས་མིན་ཀྱང་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མི་འབྲུལ་པའི་ཆ་ནས་སྣང་པའི་དམིགས་རྒྱུ་ནམ་དམིགས་རྒྱུ་བཏགས་པ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དམིགས་བཏགས་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སློ་འཇིག་མིག་ཤེས་ཡུལ་གྱི་སློན་པོ་དེ་མིག་ཤེས་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྣ་རོལ་ནས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་དེས་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ལ་མདོ་སེམས་སུའི་ལྷགས་བྱས་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་ཞིག་དགོས་པར་སྣང་། གསལ་བ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡང་། ཁ་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དབང་མདོན་འདས་མ་ཐག་ཡུལ་དེ་གསལ་བ་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་དང་སྣང་དེ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་དེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་འགལ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཤུལ་ད་ལྟ་བ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་དང་འདས་མ་མོང་སོགས་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་བཞག་གད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཤེས་

གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་གྲུང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་རང་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། རིམ་ཅན་དུ་མི་
 སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ཙམ་འཕངས་ན་འབྲེལ་མེད་པ་སྐྱ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སྐྱོན་པོ་མངོན་བའི་དབང་ཤེས་མངོན་དུ་གྲུང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་དེའི་ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་
 པོ་དེ་ཡིད་ལའང་གསལ་བར་སྣང་དགོས་པས་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ཞིག་འབྱུང་
 ལ། དབང་མངོན་འདས་ཆེ་ཡུལ་སྐྱོན་པོ་དེའང་འདས་ཟེན་པས་པལ་བས་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འབྱུང་བར་དུན་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་གཞལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 བསྐྱ་བ་ལས། འདས་པའི་ཡུལ་སྐྱོང་བ་རྗེས་སུ་དུན་པ་དེའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 བ་རྒྱ་བ་ནི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡིད་ནི་དེ་ལྟར་མི་
 གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། འདིའི་ཡུལ་ད་ལྟ་བུ་ཞེས་བ་
 སྐྱིར་ད་ལྟ་བུ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་དབང་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དེས་སྐྱོང་བཞིན་བ་
 དེར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དཀའ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དང་དུས་མི་མཉམ་ཡང་ད་ལྟར་བའི་
 ཡུལ་ཅན་ཡིད་ནི་གསལ་འདས་པ་ལྟ་བུ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན་མི་རུང་
 རྟེ་ཞེས་དང་། རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བདུས་རྗེ་ཀླུ་ལས། སེམས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་
 འབྱུང་ན་དབང་པོའི་ཤེས་བ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པས་
 དེར་ཕྱིར་ཡུལ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་མངོན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མི་འབྲང་བར་ཐལ།
 མངོན་ལས། དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་
 དང་། རྫོ་རིག་གི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་

གྲུང་བས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། རྟོག་གཤམ་སྐད་ལས་དབང་མངོན་འདས་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་
 སྒྲེལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་དེ་ལྟར་འདོད་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེར་མ་
 བད་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་རྒྱན་མཁན་སོས་ཀྱང་། གོམས་ལས་མདུན་ན་གནས་
 པ་ལ། །འདིའོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་གང་། །མངོན་སུམ་གྱི་དེ་སྤྱིར་དེ་ལ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མ་
 འདྲེས་པ་དགོས་སོ། །ལྟ་མའི་སྐབ་ཚུལ་དེའང་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་ན་འདི་
 ཡིན་ཏེ་མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་སོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤང་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་དང་འཕགས་
 ལམ་སོགས་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤང་མིག་
 གིས་མཐོང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ །སློབ་ཏུ་སོང་བའི་ཆེ་དམ་པའི་སློབ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 དེའི་ཆེ་བཤང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དེ་དོན་སྤྱིའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གོང་དུ་
 འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་མངོན་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ལ། དབང་མངོན་མེད། རྣམ་འགྲེལ་མངོན་
 སུམ་མེད། རང་རིགས་སྟེ་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་ཡོད་ཀྱང་འདྲིན་རྣམ་ཡན་གང་བ་
 ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ཏེ་རྒྱུང་རིང་སོའི་མེ་ཚུ་སོགས་ཀྱང་མིག་གིས་མཐོང་
 པའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མ་བཞག་ན་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་ཚུལ་བཞག་དཀའ་བར་སྤང་ཞིང་། འདི་ལ་སྤྱི་དོན་རྩོམ་མཚོ་ལས་དེ་འདྲིའི་
ཡིད་མངོན་མེད་བ་རྣམ་འབྲེལ་དང་སྐོ་བསྐྱུན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ་མིག་སྐྱོན་པོ་ལ་
བལྟ་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྐོན་པོ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་གསུངས་བ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་མ་
འབྲེལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །རིགས་བ་ལྔ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་རིག་བཞི་ཀ་རྒྱལ་བ་ཡིད་ཤེས་
ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་བར་ཐལ། འདིའི་སྐོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཅེས་བ་ཡུལ་སྤོགས་སྤྱིའི་སྤང་
བ་དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཅེས་བ་རང་གི་ལུས་རྒྱུ་ལ་འདེགས་འཛོག་སོགས་ཀྱི་
སྤང་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གོང་དུ་དོན་དང་སེམས་ཅན་ཞེས་བ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ལ་སྤྱོད་
དགོས་ཤིང་། རའོ་སྐྱམ་པའི་རྣམ་རིག་ཉོན་ཡིད་དང་། ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཡུལ་རྒྱལ་སོ་
སོར་སྤང་བའི་འཇུག་ཤེས་ལ་བྱེད་པའི་བྱིད། དཀའ་འབྲེལ་ལས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ཚོར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཀུན་གཞི་ཡོད་ཀྱང་ལུས་ཚོར་བདེ་སྤྱུག་སོགས་དེས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་
ཐལ་སྟེ། འདིས་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བྱིད། དེར་ཐལ། ཡིད་གཞན་ལ་གཏང་
པའི་ཚེ་ལུས་ལ་ཐན་གཞོད་བྱས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱུག་སྐྱེ་བ་ཀུན་གཞིའི་སྟོབས་
ཡིན་པའི་བྱིད། དེར་ལུས་ཚོར་བདེ་སྤྱུག་སྐྱེ་བ་ཡིད་བྱེད་ལ་མི་སྟོས་ཀྱང་ནང་དུ་དེ་
སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིད། རྟགས་རྒྱུར་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མཚོད་རང་
འབྲེལ་དང་གནད་སྐོན་གཉིས་ཀ་ལས། སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི་ཕལ་
ཚེར་རྣམ་པར་རྟོག་བ་ལས་སྐྱེ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།
གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། བད་གི་སེམས་ལ་མི་སྟོས་ན་རྩོམ་མཚོན་བསྐྱུན་པས་ཀྱང་ལུས་

ཆོར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སློན་གྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་འཇུག་ལོག་པའི་
ཆོ་ཡིད་བྱེད་མེད་ཀྱང་ལུས་ལ་ཐན་གཞོན་དང་དུང་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་གཉིད་བསྐྱངས་
ཉེ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའང་གཉིད་ལོག་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་
གཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སློན་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་སྐྱ་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ས་
བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེས་སློན་སྲོང་མི་རུས་བར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ས་བོན་དེའང་
རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་ཀུན་གཞི་ལས་མ་འདས་ཤིང་སྐྱ་མས་སྐྱ་བ་
ཚུལ་ཡང་ས་བོན་དེའི་སྟེང་ནས་བཤད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཉིད་ལོག་
པའི་ཆོ་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་མེད་བར་ཐལ། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་
གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་དེ་མེད་པས་ཀུན་གཞི་མེད་ན་དེ་དག་མི་རུང་
བར་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱམ་ཅུ་བ་ལས། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་
འབྱུང་བ་ནི། །རྟོག་ཉེའོ་འདུ་ཤེས་མེད་བ་དང་། །སྟོམས་བར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་
དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཐུབ། འདོད་མི་རུས་ཉེ། གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་ཆོ་གཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་
གཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟ་མཚུངས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་གི་མ་ཐུབ་མཚམས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཡོད་དེ། གཉིད་སྐབ་མའི་ཆོ་
མི་ལམ་མིས་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་གཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་སྲོང་བས་བྱུབ་ལ་
གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པའི་ཆོ་མི་ལམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་གཉིད་གྱི་ཤེས་པ་མེད་བར་

འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལུས་རྩ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། སེམས་མེད་པའི་གཉིད་ནི་གཉིད་
འཇུག་པོས་ཞོན་པའི་ཕྱིར་དུས་དེ་སྲིད་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་མི་འབྲུང་
བས་སེམས་མེད་པ་ཞེས་བྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་
གཉིད་འཇུག་གི་ཐིག་ལེ་དང་མི་ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་སྐབས་སོ་སོར་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པའི་ཚེ་གཉིད་ཀྱི་ཤེས་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེའི་ཚེ་གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྷུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷུག་པོའི་
དབང་གིས་བརྒྱལ་བའི་ཚེ་ལྷུག་བསྐྱེད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ལྷུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
བརྒྱལ་བར་འཛོག་པ་བཞིན་གཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་ཤེས་སྤྲོད་གསུངས་
ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པར་འཛོག་ཀྱང་གཉིད་དེའི་ཚེ་ཡོད་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཉིད་ཀུན་གཞིའི་འཁོར་དུ་འཛོག་ཟེར་ན། དེ་ལ་མ་སྐྱིབ་
ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་ལ་དགོ་མི་
དགོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཉོགས་རྒྱན་ལས། མི་ལམ་ན་ཡང་ཚོས་རྣམས་
ཀུན། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་པོ་གསུངས། །ཞེས་དང་།

གསེར་སྤེང་ལས། དགོ་བའི་གཉིད་སར་གནས་ལའང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཀུན་གཞིའི་འཁོར་དུ་འབྲུང་བ་མི་རུང་བར་
ཐལ། དེའི་འཁོར་དུ་འབྲུང་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་དགོས་ལ་
ཀུན་གཞི་ཡིན་ན་ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཉིད་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རེད་
མདའ་བའི་ཀུན་བརྒྱུས་རྗེ་གྲགས་ལས། བར་མ་ཆད་པར་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་རོ་

བོད་གནས་པ་ཞིག་རྣམས་པར་སློན་པར་རིག་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་འདོད་པའི་
གུན་གཞིའི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་གུན་འགྲོ་ལྷ་ཁོ་ན་གྲེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་དེ་ཡིན་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེར་མདོ་སོགས་ལས་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་
འགོག་པའི་སློམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་སློམས་ཀྱི་
ཚེ་འཇུག་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་གུན་གཞིའི་འཁོར་
དུ་འང་ཚོར་འདུ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་འགོག་དགོས་པའི་སྲིར་ཟེར་ན་མི་མཚུངས་ཉེ།
དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་འདུ་སོགས་དམིགས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བས་འགོག་མི་དགོས་པའི་
སྲིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གུན་གཞིའི་རོ་བོ་ཚམས་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་
ནས་སློག་ཀྱང་རྣམ་སློན་གྱི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ལྷན་མཐའ་དང་ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་
སློག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་གོང་འོག་མི་འགལ་ཚུལ་འཐད་པའི་སྲིར། འདོད་ན།
རྟོག་པར་བདག་ཏུ་སློར་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གུན་གཞིར་འཛོག་གྲེད་ཀྱི་ཉོན་
ཡིད་དག་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་སྤངས་ཀྱང་གུན་ཉོན་གྱི་ཚོས་རྣམས་འབྲས་བུའི་རོ་བོར་
སློར་བའི་ཆ་ནས་གུན་གཞིར་འཛོག་གྲེད་ཀྱི་སློབ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་འདིའི་
ཚེ་འགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ཤེས་སློབ་ཀྱི་བག་
ཆགས་མཐའ་དག་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ཤེས་སློབ་ཀྱི་བག་
ཆགས་མཐའ་དག་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིར་ན་མ་ཁྲུབ། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། བསྟུ་
བ་ལས། སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་སློབ་པ་དང་
སློབ་པའི་རྣམས་པར་བཞག་པ་དག་མེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར། མ་ཁྲུབ་

མཚམས་ལ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཤེས་སྲིབ་སྤངས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཚོ་བ་དགོས་
པའི་སྲིད། དཀའ་འབྲེལ་ལས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྲིབ་རྒྱུན་ཚད་
པའི་ལྡོག་པ་ཡོད་དེ། ལུང་པོ་ལྗེའི་རྒྱུན་ལྡོག་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།
སོ་སོར་སྲེ་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་རྣམ་སྲིན་སྤང་ནས་དང། བདག་
ལྷའི་བག་ཆགས་དངོས་གཉེན་སྲེས་ན་དང། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལྷག་མེད་
དང་རྒྱུན་མཐའ་ནས་ལྡོག་པར་དོན་གསང་ལས་གསུངས་སོ། །

༄ གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་སྲི་དོན་དང། མཐའ་ཅུང་
ཟད་དཔྲད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཆ་ཁོ་ན་ལ་
དམིགས་ནས་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་བརྟན་པས་རབ་ཏུ་སྲེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཅ་བར། ཀུན་གཞི་རྣམ་སྲིན་ཆ་ཉིད་
ལ། །བདག་ལྷ་སྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །འཁོར་ནི་ཀུན་འགོ་ལྷ། ལྷ་བ། མ་
རིག་པ། ང་རྒྱལ། འདོད་ཆགས་ཉེ་སེམས་བྱུང་རྗེས་ཡོད་དགུང་ངེས་ལ། དེའི་སྤྲང་
དུ་ལྷ་བ་ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་གཤམ་དང། རྗོངས་པ་ལ་བཏགས་པ་མ་དད་པ། ལེ་ལོ།
རྒྱལ་ས་པ་གསུམ། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་པའི་རྗོད་པ། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀ་ལ་
བཏགས་པ་བག་མེད་དེ་དུག་བསྟན་ནས་བཙོ་ལྷར་ཡང་གསུངས་ཏེ། སུམ་ཅུ་པ་
ལས། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགོགས། བདག་ཏུ་ལྷ་དང་བདག་ཏུ་
རྗོངས། །བདག་རྒྱལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང། དཀའ་འབྲེལ་ལས། དུག་
པོ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་དེའི་རྗེས་ཡིན་པས་དེ་བཞི་ལས་ཀྱུང་ན་མེད་དོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། སའི་བྱུང་པར་རང་ཉིད་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་

ས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དེས་བསྟུས་པ་དགོས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྲིད་པས་བདག་
གིར་བྱས་པའི་སྲིད།

སུམ་ཅུ་བ་ལས། གང་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་ཡི་ལོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། བདག་
གིར་མ་བྱས་ཞེས་དང་། ཀུན་འགོ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། བྱེད་ལས་ཀྱི་
ཁྲད་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱན་བྱེད་ཅིང་ཀུན་གཞི་ལ་
བདག་ལྷའི་ས་བོན་བཏབ་ནས་ཚོགས་དུག་ཀ་མཚན་པའི་གནས་ལ་འཛིང་བར་བྱེད་
དོ། །འཇུག་ལྡོག་གི་ཁྲད་པར། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཚད་པར་མཛོན་
གྲུང་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་འགོག་སྦྱོམས་ཀྱི་དུས་
སུ་མཛོན་གྲུང་ལྡོག་གྲང་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་འབྱུང་བས་གནས་སྐབས་ཚམ་ཡིན་
ལ། ས་བརྒྱད་པ་དང་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་གཏན་དུ་ལྡོག་གོ། །སྦྱབ་བྱེད་
ལ་ལྷུང་ནི། ལྷུང་ཐོན་ཚོགས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཉག་ཏུ་ནི། །ཉོན་མོངས་ལྡན་
ཅིག་སྦྱེ་ཞིང་འབྱུང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་ནི། །མ་གྲོལ་གྲོལ་བར་མི་འགྲུང་
རོ། །ཞེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སེམས་ནི་རང་བཞིན་དུངས་པ་སྟེ། །རྟོགས་
བར་བྱེད་པ་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །སྦྱག་པོ་བཞོད་པ་ལས། རང་སེམས་བདག་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན་ཅིག་སྟེ་ཡིད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་སྟེ། །ཞེས་དང་། གསེར་འོད་ལས། ཀུན་གཞི་
ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྦྱངས་པས་འོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྦྱུ་འཕྲོག་གོ། །ཞེས་སོགས་

ཤེན་ཏུ་མང་ངོ། །རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 ཡིད་མེད་ན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང། །ལྡོ་སོ་དག་དང་འབྲ་བ་དང། །སྟོམས་
 བར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང། །དེས་ཚིག་མེད་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་
 བར་སྐྱེས་པའི་རྒྱན། །རར་འཛིན་མེད་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར། །རར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་
 ཀྱི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱལ་གསུང་སྟེ། རྒྱན་ཆགས་སུ་
 མངོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྟེན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང། དབང་
 ཤེས་ལྡོ་ལ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་རེ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་པ་ཡིད་
 ཤེས་ལ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང། འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞི་བ་དང་མ་སྐྱབ་མི་
 མ་སྐྱབ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང། རྟག་ཏུ་རར་སེམས་པས་ན་ཡིད་དོ་ཞེས་
 ཉོན་ཡིད་རང་གི་དེས་ཚིག་གམ་ཉོན་ཡིད་གྱི་དབང་གིས་རས་མཐོང་བས་ཐོས་ཞེས་
 བ་ལྟ་བུའི་དེས་ཚིག་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་རར་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང། དགོ་བའི་ལས་གྱི་ཀུན་
 སྟོང་སོགས་སུ་རར་འཛིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་
 དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་ཡོད་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བརྟན་པའི་རྣམ་རིག་དེ། ཉོན་
 ཡིད་གྱི་ངོ་མོ་ཟེར་ན། ཉོན་ཡིད་ཚོས་ཅན། རྫོ་དོན་མ་སྐྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་
 རྣམས་ཡོད་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྫོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་
 གཞི་རྣམས་ཡོད་གྱི་བདག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་གཞི་ཚོས་ཅན། རྣམས་ཡོད་

གྱི་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པ་རང་གི་ངོ་ཤོར་མ་གྲུང་པའི་
ཚོས་གཞན་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་སྟོམ་མི་དགོས་པའི་བདག་ཡིན་པའི་སྲིད། དེར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་
ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཐུབ་སྟེ། མདོ་ལས། ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཡོད་ལ་གྱེད་
པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་།

ལེགས་བཤད་སྤྱང་བོ་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྣམ་
སྤྲིན་ཡོད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རབ་གསལ་ལས་
ཀྱང་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་སྤྱི་སྟོན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་གཞི་སྟོན་ཀུན་གཞི་
སོགས་རྣམ་ཡོད་ཏུ་འདོད་བར་གསུངས་པ་ལ་སྐྱབ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས། རྣམ་
ཡོད་བདག་སྐྱབ་གནས་མ་བྱུང་ངེས་དང་། །རྣམ་ཤེས་བདག་སྤྲིན་དཔུ་སེམས་ཡོད་པ་
འགལ། །ཞེས་རྣམ་ཡོད་གྱི་བདག་དང་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱི་བདག་གི་ཐུང་
པར་མ་སྟེད་པར་དགག་པ་བྱས་པའི་སྲིད། ཐུབ་སྟེ། དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཆེ་རྩ་
མས་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྟེ་གནས་མ་བྱུ་པ་མ་
གཏོགས་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་རྣམ་ཡོད་གྱི་བདག་ཁས་ལེན་མཁན་གཞན་མེད་
པར་མ་གསུངས་པས་ཁྱོད་གྱི་དགག་པ་དེ་སྟོགས་སྤོངས་མ་བེན་པའི་ལྷག་ཚོད་ཏུ་
འདུག་ཅེས་བཤད་དགོས་པའི་སྲིད། འདི་ལ་བྱ་སྟེ་དགོ་བཤེས་གྱིས་རྣམ་ཡོད་ཀྱང་
གང་ཟག་གི་སྟེང་ཏུ་བཞག་ན་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱི་བདག་གི་བྱུབ་ཚད་ལས་
མ་འདས་པས་མི་འཛོག་ཅིང་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་གྱི་སྟེང་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་སྤར་ལྟར་
རོ། །ཞེས་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་

རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ཡོད་ན་རྗེ་སྐྱ་མ་ལ་སྟམ་ལོའི་དགག་བ་དེ་
 འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་ལའང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་
 གཞིའི་སྐོན་ལ་འཛིག་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། མདོས་གཟུགས་ནས་འཕགས་
 ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞིའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞག་བ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་ལོའི་དགག་བྱ་དེ་གཟུགས་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་མི་འཚམ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཀུན་མཁའ་སྐྱོ་
 མའི་བྱང་པེས་རྣམ་འབྲེད་ཚེན་མོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱེ་བ་ལ་ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་
 ཚེའི་གྲུབ་མཐའ་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱ་འཛིན་སྤུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་སྤུབ་པའི་རྗེས་
 ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྲེད་པའང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་སྤུབ་རྣམས་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
 གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་འཐད་རྒྱ་ཞིག་མི་འདུག །ཅེས་སོགས་མང་དུ་
 གསུངས་པའང་མཁས་བ་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་གི་བཤད་རྒྱུན་བསྐྱར་བ་ཅམ་ལས་རྗེ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་རང་ལུགས་མིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་དང་། རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཅད་པ་
 སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་སྟོ་ལུལ་དུ་འཆར་དུ་ཡོད་པའི་རྗེས་ཡོད་དང་གདགས་
 གཞིའམ་ཆ་ཤས་སོ་སོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚུགས་སྤུབ་ཏུ་གྲུབ་པས་རང་རྒྱ་སྤུབ་པར་
 གསུངས་པ་ལས་སྟམ་པའི་ཚད་སྤུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་ཁྱད་པར་འབྲེད་ཚུལ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། རུམ་བ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་བཅད་པ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་མདོན་སྤུབ་དུ་
 མཐོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཞབས་སྟོ་བ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚུགས་སྤུབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་

མེད་པས་དེ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་སྲིད། དེས་ན་ལྷུང་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
གྲུབ་མཐར་གསུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཁོ་ན་མཛད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་
དཔེར་ན་དེར་ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་
པའི་དབྱ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་དེ་ཡོད་པར་ལུང་རིགས་དུ་
མས་བསྐྱུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་རྗེས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་ང་མ་ཡིན་པས་ཉོན་ཡིད་
ཀྱིས་དེ་ལ་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་ངའོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བས་ལོག་ཤེས་སུ་འགྲོ་བེད་ན། ཀུན་
གཞི་ཚོས་ཅན། ང་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་འདྲིལ་ལྟའི་
དམིགས་ལུལ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཉེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྩབ་
སྟེ། ལམ་རིམ་རྒྱུང་དུ་ལས། ངར་འདྲིན་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
དམིགས་པའི་ལུལ་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་བཞག་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྲིད། གཞན་ཡང་འདྲིལ་ལྟ་ཡིན་ན་ང་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ལུལ་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ང་ལ་དམིགས་དགོས་ལ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་
དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འདྲིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྐོ་
ཡིན་པའི་སྲིད། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་མ་དམིགས་ན་
ངར་འདྲིན་འདྲིལ་ལྟའི་ཞེན་ལུལ་དུངས་འབྲིན་མི་རུས་པའི་སྲིད། འདྲུག་པ་ལས།
བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འདྲིན་རྟེན་དུའང་མི་
འདོད་པ། །དེ་སྲིད་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུ། །དེས་ཀྱང་འབྲིན་ཞེས་སྐྱ་
བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་

བའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐ་སྐྱད་བའི་ངོ་ས་འཛིན་ཚུལ་ནམ་ཉན་ཏུ་
 གསུངས་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་
 མ་དམིགས་པར་ཐལ། དོན་གསང་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་
 དམིགས་ཞེ་ན། དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་སྐོ་ནས་ཡིན་གྱི་རང་གི་
 རོ་བོ་འཛོག་པའི་སྐོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་
 དེའི་དོན་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ང་སྤྱི་ཙམ་དེ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་མིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་
 ལ་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་ང་ལ་དམིགས་པར་འཛོག་པའམ། ཉོན་ཡིད་ལ་ཀུན་གཞི་དེ་
 རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ཚུལ་དང་བག་ཆགས་འཛོག་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་མ་
 ཤེས་ཡང་ལུས་ལེན་པ་པོའི་བདག་ཏུ་སྤྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤྲིན་
 ཀྱི་ཆ་ལ་དམིགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་སྐབས་སྟེ། རེད་མདའ་བའི་རྗེ་ཀླུ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 དབང་གིས་འདི་བདག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་བདག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་
 དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐབས་སྟེ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་པར་ཉིད་སྤྱང་ནས་
 ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་མི་འགྲུང་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚན་ལ་
 འདོད་མི་རུས་ཉེ། ལུས་རྩ་བ་ལས། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྲ། ཞེས་དང་། དེའི་
 འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་ཞེས་བྲ། བའི་སྐྱ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྤྱར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གསང་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ནི་འཁོར་
 བ་རྗེ་སྤྱད་པར་རིགས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཉེ་བ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་

བ་ལས་འབྲུང་བ་ཀོ་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་འཆད། ཅེས་ཉོན་ཡིད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྲུང་བའི་
 རྒྱལ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ཤེས་དང་མི་འདྲ་བར་སྲ་སྲི་རིགས་མ་རྒྱུན་ཅིང་དམིགས་ལུལ་
 ཀུན་གཞི་ཉལ་ཏུ་ཡོད་པ་བཀོད་པའི་སྲིད། ཡང་ཉོན་ཡིད་སྲིབ་ལུང་མ་བརྟན་ཏུ་
 བཤད་པའི་དོན་ལ། ས་བཟང་གིས། ཟག་མེད་ལམ་དང་ལྟན་ཅིག་མཛོན་འགྱུར་ཏུ་མི་
 འབྲུང་བས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་སྲིབ་ཅིང་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སྲིབ་
 ཅེས་པ་རང་གི་དོ་བོ་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་བསྲིབས་པའི་ཡིན་གྱི་རང་གིས་གཞན་
 ལ་སྲིབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཐར་བ་ལ་སྲིབ་མི་སྲིབ་ཏུ་
 འདོད་པ་ནི་སྲིབ་པ་དང་མ་སྲིབ་པའི་རང་གི་དོ་བོ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཞེས་དང་། ཡིད་
 འདིའང་ཉོན་མོངས་པ་བཞིས་རྣོག་རྣོག་པོར་བྱས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་
 དང་། ལུས་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྲོ་བུར་བ་རྣམས་གྱིས་མ་
 སྲིབ་པའི་སྲིད་མ་སྲིབ་པ་ཞེས་བུམོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མ་རྒྱུན་པའི་སྲིད།
 འདི་ལ་སྐབས་ཐོབ་གྱི་ཞིབ་ཆ་དགོས།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་
 སོགས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་ཅན་དགོས་པའི་སྲིད། མཛོད་
 ལས། བདེ་བ་དག་དང་འདོད་ཆགས་སུ། །མཚུངས་ལྡན། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས།
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དག་ནི་དགའ་བ་དང་སྲོ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི། ཞེས་
 དང་། ང་རྒྱལ་དེ་དགའ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཤད་སྲུང་
 ལས་ཀྱང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྲུང་སྟེ། བདག་ལ་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྲིད་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆགས་སེམས་གྱིས་གཅེས་པའི་རྣམ་པར་སྲུ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་

ཡིད་བདེ་བའི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། འོན་གསང་ལས། དགའ་བའི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་ཡང་སེམ་པའི་ཚོར་བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་དང། དགའ་འགྲེལ་ལས།
ཚོར་བའི་དགའ་རྣམ་མིན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དགའ་རྣམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཉེ་ཉོན་དེ་དུག་མེད་པར་ཐལ། ཉེ་ཉོན་ནི་
ཅ་ཉོན་གྱི་འབྲུགས་ཞན་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འདྲོག་ཅིང་ཉོན་ཡིད་གནས་ཀྱི་
བར་དུ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་ཏེ། འོན་གསང་ལས། ཡང་ན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་
བ་ཉིད་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ།
དེའི་རྗེས་ལ་ཤས་ཀྱི་བྱི་བར་ཞུགས་པ་ན་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཞེས་གདགས་
ན་ཡིད་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཟེར། དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་བ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཅ་ཉོན་བཞི་ཡང་ཉེ་ཉོན་ཡིན་པའི་སྲིད།
མཚོན་འགྲེལ་ལས་གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པའང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ན་
མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱུ་མ་ཐལ་གཞན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིད། ལོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཀུན་བརྟུས་ལས། རླུགས་པ་དང། ལོད་པ་དང། མ་དད་པ་དང། ལེ་ལོ་དང། བག་
མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྲིད་དང། དེ་དག་ཅ་ཉོན་བཞིའི་རྗེས་ལ་བཏགས་ཅ་མ་ཡིན་པས་སྲུ་མ་དང་མི་
འགལ་བའི་སྲིད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདོད་པའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཉོག་དཔྱིད་
གང་བཞག་ཚོག་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་ལ་བཏགས་ཅ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་

མི་མཚུངས་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡོད་ན་དེའི་རིགས་འབྲ་ཞིག་གོང་
 མའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྲ་ཡོད་དགོས་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ནས་གོང་
 མར་སྐྱེ་བ་དང་། གོང་མ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་ས་འཕོས་བ་བཞིན་དུ་
 འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དེར་འགྱུར་དགོས་ཀྱི་
 བར་སྐྱབས་སུ་ཆད་པའམ་ལྷག་པ་འབྱུང་མི་དུང་བའི་སྲིད། དཀའ་འབྲེལ་ལས།
 འདིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་གསུམ་གར་མང་ཉུང་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་
 ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་འཇུག་སྟོན་གི་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྲིད།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ཉོན་མོངས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་
 ཐལ། གང་སྐྱེལ་ལས། འདོད་པ་སྲོད་པའི་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་རྒྱའི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་པ་
 སྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྲིད་
 ཟེར་ན། ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་གྲེ་སྐྱས་འདོད་
 པའི་སྲིད། ལྷག་པ་ཁས། འདོད་ཉེན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྲིད་མི་འོང་གི་
 རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 འཇིག་ལྟ་དེ་འདོད་ཉོན་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་མ་ལུས་བར་སྤངས་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དེས་འདོད་ཉོན་སྐོར་དགུ་སྤངས་
 པའི་སྲིད་ན་མ་ལྷག། ཉམས་བྱུང་སྟེ། འདོད་ཉོན་སྐོར་དགུའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དགུས་དྲངས་པའི་འདུས་བྲས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་དང་འདུས་མ་བྲས་འགོག་
 བདེན་དགུ་ཐོབ་ཟེན་པའི་སྲིད་ཏེ། འདུས་བྲས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅུ་གཅིག་

རིམ་གྱིས་རྩོམ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་སྐྱེར་
 ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་རུང་བར་ཐལ། དེས་འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་པའི་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་
 གསོས་འདེབས་པའི་སྲིད་ལེན་གཉིས་སྐྱངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འདོད་རྟེན་
 ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་འདོད་ཉོན་མ་སྐྱངས་ཀྱང་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་དེས་སྐྱངས་
 ཟེར་ན། འོན་འདོད་པ་ནས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་མ་ཐག་དེས་ཀྱང་སྐྱངས་པར་ཐལ།
 དེ་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པ་ནས་འཆི་ཁ་
 མ་དེ་འདོད་ཉོན་སྐོང་ཁ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 འདོད་ཉོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐོང་ཁ་མ་
 གང་ཞིག་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དངོས་གཉེན་གྱི་གཞོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཉེ། འཆི་སྲིད་སྐྱ་མོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ཉན་ཐོས་དབྱ་བ་ཅོམ་ལ་ཅིག་ཅར་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ས་དགུའི་ཉོན་མོངས་ཅིག་
 ཅར་སྐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ས་དགུའི་ཉོན་མོངས་རྒྱང་དུ་དགུ་རིམ་
 གྱིས་སྐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུ་འབྲེད་བ་འཇུག་ཤེས་
 སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱུ་བ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་
 བས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྐྱངས་ཤེ་ན་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པའི་
 ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡང་འཇུག་ཤེས་གྱི་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་འདོད་ཉོན་སྐྱངས་པར་ཐལ།
 དཀའ་འབྲེལ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་མཛོན་འགྱུར་

འབྲུང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒོང་ལུགས་འཐད་པའི་སྲིར་ན་མ་ཁྲུབ་ཀྱང་དབྲུང་གཞི་ཆེ་བར་
སྦྲང་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱིས་ཁྲུབ་ཟེར་ན།
རང་གོགས་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་སྲིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་གོགས་
ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཅིག་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་
གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྲིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས་མ་རིག་པ་མ་འདྲེས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར། བོད་དུ་མ་ཁྲུབ་ན་ཁྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། རང་གོགས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་
མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིར། དེར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ན་
བཏང་སྟོམས་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིར་ཉེ། ལུས་ཅུ་པ་ལས། གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིའོ་
གཞན། །རེག་སོགས་ཀྱང་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར། ཁྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་
གྱི་ཀུན་འགོ་ལྔ་དང་འདིའི་ཀུན་འགོ་ལྔ་ལ་སྐྱིབ་མ་སྐྱིབ་ཅ་མ་ལས་གཞན་གྱི་ཁྲུང་མ་
ཕྱེ་བས་ཚོར་བ་ཡང་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་སྲིར། དཀའ་འགྲུབ་
ལས། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རེག་སོགས་ལྔ་པོ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུའང་བཤད་ཅིང་
ཚོར་བ་ལ་གྱེ་བྲག་མ་ཕྱེ་བའི། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་བརྗོད་

ཚུལ་ཡོད་པའི་སྲིད་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། དེ་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སོ་
 སྟེའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མ་ཚད་པར་མངོན་འབྱུང་དུ་འཇུག་པའི་མ་རིག་
 པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་
 བེ། ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གོགས་སུ་རྟག་ཡུར་དང་། དུས་
 རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །ཅེས་པའི་ལུང་གིས་
 འབྲུབ་ལ་འཇུག་ཤེས་འཁོར་ལ་དེ་འདྲ་མི་རུང་བའི་སྲིད། དོན་གསང་ལས། ཐེག་པ་
 ཚེན་སོ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྲིད། འཚད་པར་འབྱུང་
 བའི་སྐབས་པས་རབ་ཏུ་བྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་བཤད་སྐར་ལས། དུས་རྣམས་ཀུན་
 ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཡང་
 དག་དོན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་དཀའ་འབྲེལ་ལས་རེད་མདའ་བའི་རྗེས་དང་སྐོ་
 བསྟན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས་ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་གསང་ལས། ད་ནི་དེ་ཚོས་
 མངོན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 མདོ་ལུང་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་ཐེག་བསྐྱས་སུ་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་དང་དཀུས་
 གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །མ་འདྲེས་པའི་དོན་ལ་ཡང་བཞེད་ཚུལ་མི་
 འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བཤད་སྐར་ལས། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་
 ལྡན་པའི་སྲིད་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཏེ་རྣམ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་

མེད་པའི་སྲིར་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་བཞེན་ནོ། །ཞེས་
འདིར་བསྟན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
ཡོད་པས་རྟེན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པར་བཤད།

དོན་གསང་ལས། ལུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བར་འགྲུར་དུ་འོང་བས་
སོ། །ཞེས་དང་། མ་རིག་པ་རང་དབང་ཅན་ཡོད་དེ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་སྲིད་པའི་སྲིད། ཞེས་སེམས་གཞན་གྱི་
འཁོར་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཅམ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་
པ་དེ་ཡང་སེམས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འགྲོ་བས་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་
པའི་དེར་ཐལ་བ་འཕངས་ནས་རང་ལུགས་རྣམས་མ་འདྲེས་པའམ་རང་སྟོབས་གྱིས་
ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་འདྲེན་པའི་མ་ལྷ་མ་འདྲེས་པ་ལ་བཤད་དེ་རྣམ་ཀྱང་རུས་
པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ།

རྒྱ་གར་མཁས་པའི་བཞེད་པ་འདི་དག་དགོངས་པ་ཟབ་པས་ཁ་ཚོན་བཅད་
དགའ་ཡང་དགའ་འགྲེལ་ལས། ཉོན་ཡིད་གྱི་འཁོར་རྣམས་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
པས་འདི་ཁོ་ནས་དྲང་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྲིར་ལོ། །ཞེས་ལུགས་སྲི་མ་བཀག་
ནས་སྲུ་མ་འཐད་སྲོགས་སུ་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་
དོན་གསང་མཁན་པོས་རུས་པ་མ་འདྲེས་པར་བཤད་ཀྱང་རང་ལུགས་རྟེན་མ་འདྲེས་
པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་ལུགས་ལ་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་
དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟེན་མ་འདྲེས་པར་འཛོག་ཚུལ་འཐད་པའི་སྲིད།

འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཀུན་བརྟུས་ལས། མ་འདྲེས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། རོན་
 གསང་ལས། མ་འདྲེས་པ་ནི་མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་སྟེ། མི་བརྟན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་
 གཞིར་བཞག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇུག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་འདྲེས་
 པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐོམ་སྤང་གིས་
 རྩལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་འདྲིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གཅིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རེད་མདའ་བའི་རྗེ་ལས། གཅིག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་འདྲིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 དུ་འབྱུང་བའི་མ་རིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིའི་ཡི་གེ་རོར་
 བའས་གང་ལྟར་ཡང་འདྲིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཁས་ལྡང་མི་རུང་སྟེ། རྗེ་ལྟར་
 ཉིད་ལས། གང་གིས་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ཚོངས་པར་བྱེད་ཅིང་མི་ཤེས་པ་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཉོན་ཚོངས་གཞན་དང་
 མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་ལྡན་མ་
 འདྲེས་པའི་དོན་རྩ་ཉོན་གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཀུན་བརྟུས་དར་ལེགས་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཉོན་ཚོངས་གཞན་
 དང་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ནི་རྟེན་ནས་
 རྣམ་པར་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། འདི་མཚུངས་ལྡན་མ་

འདྲེས་པ་མིན་ན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་གཞན་རྣམས་མ་ཚང་བས་དེར་འདོག་ཚུལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདྲུག་ཤེས་སྲུ་གྲུར་པའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འདྲིག་
 ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་
 འདྲའི་མ་རིག་པ་དེ་རང་གོགས་འདྲིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་མཚུངས་ལྡན་གཙོ་ཆེ་བ་གང་
 ཞིག། །འདྲིག་ལྟ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་སྲར་བྲངས་ཟིན་ཅིང་དེའི་དར་ཤིག་ལས། མ་འདྲེས་པའི་མ་
 རིག་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ལས་གཞན་པ་དེ་ནི་འདོད་པ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་
 ལྟོམས་དང་ལྡན་ལ། ཞེས་བ་ནས། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་
 གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པ་ལ་མོས་པ་མེད་པས་ཡིད་བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

རྗེ་བཙུན་པེད་མདའ་བས་ཀྱང་། ཉོན་ཡིད་འཁོར་ལས་གཞན་པ་དེ་ནི་འདོད་
 པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་ལ་རྫོངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ལ་མི་དགའ་བས་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་དང་འགག་ཁར་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ང་རྒྱལ་ནི་
 འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ང་
 རྒྱལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདྲིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་དེ་
 འདྲིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འགྲུང་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་ལྷེད་དུ་
 གསུང་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་སྲང་དུ་འགྲུབ་པས་ལྡན་སྟེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལྷག་
 ཏུའང་མི་རུང་རོ། །ཁོ་ན་ལེ། འདྲུག་ཤེས་སྲུ་གྲུར་པའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་

མཛོད་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་འདོད་པར་ཐལ། དེ་ཆགས་སོགས་ལྟ་མིན་བཞི་ལྟ་བུ་ལྟོ་
 སོགས་བཅུ་གང་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་མཛོད་སྤང་གི་མ་རིག་པ་ཞིག་ལ་
 འདོད་པའི་སྲིར་ན་མ་ཁྲུང། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཛོད་ལུགས་དང་འདི་གཉིས་ལྟོགས་
 སེམས་བྱུང་མང་ཅུང་མི་འདྲ་བའི་སྲིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། མི་དགེ་ལ་ནི་མ་
 འདྲེས་དང་། །ལྟ་དང་ལྡན་ལ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། །ཞེས་འདོད་པའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དེའི་འཁོར་དུ་སེམས་གྱི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་
 བོའི་ས་བ་ལྷག །མི་དགེ་བའི་ས་མང་གཉིས། ཉོན་པོ་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བར་
 འདོད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་དང་པོ་བཅུའི་ནང་ནས་ལྷུལ་ངེས་ལྟོ་བསལ་ཏེ་དགེ་
 སེམས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་བཞག་པས་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་རུང་བའི་སྲིར།
 རིགས་པ་དང་པོ་འདི་ལ་སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོར། ཉོན་ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་འཁོར་གྱི་མ་
 རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་སྲིར། ཞེས་འཕངས་བ་ནི་ཁྲུབ་པ་ཡོད་
 ཅོམ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱས་མིན་ཞིང་། ལྟོ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །ཞེས་པའི་
 དོན་ལ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྐོ་ལྟའི་དབང་ཤེས་དང་འདྲ་བར་བདག་སྐྱེན་ཡིད་
 དབང་ལ་བརྟེན་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཡོད་དགོས་པའི་སྲིར།
 ཞེས་བ་ཡིད་སྐྱབས་དོན་ལ་མ་ཁྲུངས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལྷག་ཀ་འཇུག་ཤེས་སྲུ་འདྲ་བ་
 ལ་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་ལྷག་ཁྲུང་མེད་དུ་དགོས་པར་གྱེ་སྐྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་སྲིར།
 དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ལྷག་པོ་འདྲས་མ་ཐག་བ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་
 དོ། །ལྷག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་སྐྱབ་སྲིར། །ཅེས་ལྷག་བ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་ནས་
 བདག་སྐྱེན་སྐྱབ་པའི་སྲིར་ཚོགས་ལྷག་སྲུ་མ་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་ལ་ཡིད་གྱི་

དབང་པོ་འཕམ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་སོགས་སུ་བཞག་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན།
 ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཐུག་པའ་ཚུན་དུ་འདུ་ཡང་། ཁམས་བཅོ་
 བརྒྱད་དུ་མི་འགྲུར་བའི་སློན་མེད་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པའི་སྤྱིར།
 མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དང་གང་འགག་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ནི་
 ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སུ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་པར་འགྲུར་བ་དང་། ཞེས་
 བ་ནས། རྣམ་སུ་ན་ཁམས་བཅུ་བདུན་ནམ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྲུར་ན། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །

དེས་ན་ལྷ་པོ་དག་དང་མི་འབྲ་བའི་སློན་བཛོད་ཚུལ་དབང་ཤེས་ལྷ་ལ་བདག་
 རྒྱུན་དབང་པོ་སློན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་བདག་རྒྱུན་དགོས་ཞེས་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་སོགས་ལ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་
 དབང་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་རང་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལྷའི་ཚོགས་དག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དབྱེག་འབྲེལ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདར་དེ་དང་
 མཚུངས་པར་གྲུར་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷན་
 ཅིག་འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལྷ་
 ལ་འདས་པའི་རྟེན་འདས་མ་ཐག་པ་རེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་དབང་པོ་ལྷ་སྟེ་གཉིས་
 ཡོད་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སློན་དེ་མི་
 འཇུག་པར་ཐལ། ཐུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན། མི་

འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་དབང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོན་མོང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་པས།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དོན་གསང་
 ལས། རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འཁོར་བ་རྗེ་སྲིད་པའི་ལུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དུག་ཅར་གྱི་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྟེན་སྐྱོན་མོང་བ་ཅན་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སལ་ཆེན་
 པ་དང་ས་སྟོན་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཞེགས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་འགོག་ལུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་དུས་
 མཉམ་པའི་དེའི་རྟེན་དབང་པོ་མི་འདོད་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ཚོད་ཚུལ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། གཙོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་འདོད་མཁན་
 ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ལུང་དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། མཚོན་ལས། ཐ་མི་རྟེན་འདས་ལྡ་
 རྣམས་ཀྱི། །དེ་དག་ལྟན་ཅིག་སྟེ་བའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལྷན་སྟེ། དོན་གསང་ལས། གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཚོགས་ལྡེའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་དུ་སྐྱེས་པས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་རྟེན་ནི་སྟོང་གི་སྟོགས་བྱ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་
 གསུམ་དང་བཞེན་ས་བྱ་བ་དགའི་བར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ།
 དེས་རྟེན་དུས་མཉམ་པ་བཞག་ཀྱང་དེ་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་སྡ་མའི་སྟོན་སྟོང་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དབང་པོ་གསུགས་ཅན་པ་ཡོད་ན་དེ་དབང་
 ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་ལུལ་འདས་པ་འདྲིན་མི་རུས་པར་ཐལ་

བ་དང་། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྲུང་བའི་
ཕྱིར། སྒྲོས་པས་ཚོག་གོ།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཡིད་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་པ་རོལ་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་
པར་བཤད་པའི་ཁས་སྒྲང་ལ་འབྲིས་ནས་དགག་བ་བྱས་བ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་དེ་
དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་སྐྱར་
ལས། ལུ་པོ་དག་དང་འབྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སུན་
འབྲིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་གྱི་གཞུང་ལ་ནི་གང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེསོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་དེ་དེའི་བདག་རྒྱུན་དུ་བྱེ་སྐྱས་འདོད་ཀྱང་
སྐབས་འདིར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚ་ནས་རྒྱུན་དུ་བཏགས་བ་ཅམ་ལས་རྒྱུན་དངོས་སུ་
མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་
བསྐྱབ་པ་ལ་སྐར་ཚོལ་རང་གིས་ཁས་མི་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཚོན་ལས། རྒྱག་པོ་འདས་མ་ཐག་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་གྱི་
སྐབས་ལྟར་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་པོ་དག་འགག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མཚོན་གྱི་དེ་རྒྱག་ཀའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་
རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཡིད་ཁམས་གྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་ལ་སྐབས་འདིར་
དེ་བདག་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོར་མི་རུང་བ་གང་ཞེ་ག །ཡིད་གྱི་ཁམས་གྱི་གཙོ་བོར་ཡང་

མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིར་བཤད་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་
ཉེ། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་གནས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་
མ་ཐག་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་དང་གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་ཡིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བརྒྱུས་དར་ལེགས་ལ། བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཁམས་བསྟན་པར་སེམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པར་ཡིད་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྲབ་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་སྐྱོདོན། སྤྱང་དང་སྐྱོ་སྐྱོ་རིགས་ཀྱི་
དོན། ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་འབྲུབ་པའི་རུས་པའི་ཆ་ནས་གཙོ་བོར་འཛོལ་
དགོས་པ་བྱུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་མ་རྒྱན་ལ་སྐབས་འདིར་བག་ཆགས་བསགས་པས་
སེམས་སུ་འཛོལ་ཚུལ་སྤར་བཤད་བེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། རྒྱག་པོ་འདས་མ་
ཐག་པའི་ཡིད་དེ་བདག་རྒྱུན་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཏུ་བཞག་ནའང་ཚོག་པར་
ཐལ། རྒྱག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དར་
ལེགས་ལ། འགག་ཁ་མ་དེ་ཉིད་རུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་མ་ཚོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་
ཉིད་སྐྱེ་བའི་གོ་བྱེ་བའི་སྐྱོ་ནས་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྲབ་སྟེ། དེས་བདག་རྒྱུན་མལ་བ་ཅེས་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་བོར་
དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཏུ་འཛོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་
ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པས་བདག་རྒྱུན་ཏུ་བཞག་ལ། ཞེས་
གསུངས་པའི། དེས་ན་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་རང་ཉིད་

མངོན་གྲུང་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་འགག་པའི་སློན་ནས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་དེ་ལ་སྤྱི་བའི་གོ་སྐབས་
 སྤྱིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག། ཉོན་ཡིད་ཉལ་ཏུ་མངོན་གྲུང་ཏུ་འཇུག་པས་དེ་
 འབྲེལ་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པའི་སྤྱི་དུ། རྗེ་བཅུན་རེད་མདའ་བས། འདི་ལ་ཀུན་གཞི་དང་
 ཉོན་ཡིད་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་འགག་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་
 གཞན་སྤྱི་བའི་གོ་འབྲེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདིར་སྟོམས་
 འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས།

ལ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སློན་ནས་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྲད་
 པར་འབྲེད་ཚུལ་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་སློན་ནས་འཛོག་ཟེར་
 བ། འོ་ན་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱི་དུ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདྲུ་
 རྗེད་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་བརྟན་
 པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་པ་ཞེས་གངགས་
 སོ། ཞེས་དང། བསྟུ་བ་ལས། དེ་ཡང་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་ནི་མིན་
 པར་རིགས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང། སྟོམས་འཇུག་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་
 འདོད་ན་འགོག་སྟོམས་ལའང་འབྲུ་བས་དེའི་ཆེ་ཤི་ལུས་སུ་ཐལ་བའི་སློན་སྤོང་བའི་ཆེ་
 ཀུན་གཞི་ཡོད་པས་སློན་མེད་ཅེས་བཤད་མི་དགོས་པར་སྟོམས་འཇུག་རང་ཉིད་ཡིད་
 ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ལན་བཏབ་ཚོག་པའི་སྤྱི་དུ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འགོག་
 སྟོམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་སེམས་ཡོད་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་ཚོག་པའི་སྤྱི་དུ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཉེ་ཤེས་པར་འདོད་ན་འདྲིང་དེ་འཇིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་
 རིགས་ཡིན་པས་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོམས་
 འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྲེ་བྲག་འབྲེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་ཆེ་
 ཉོན་ཡིད་མེད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པས་དེ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལྟ་བུ་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐོན་སྤྲོད་བདག་ཏུ་སྲིད་པའི་ཤུགས་
 མི་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྟུན་འགྲེལ་བ་ལས། འདི་ལྟར་དེའི་
 དུས་སྐབས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན་དང་འཇིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ནི་འཕགས་པས་ཀྱང་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ནི་སྤྲད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོམས་འཇུག་དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་རོ་བོ་ཞི་མ་ཞིའི་བྱེད་པར་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་འབྲ་བའི་ཕྱིར་
 བ་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས་སྲིད་པའི་བརྒྱན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐེག་
 བསྟུན་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྲེ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་སྲིད་དེ་ནས་
 སྐྱེན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་རུང་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་
 ཅན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ལ་
 རོལ་མཚོ་སོགས་སུ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དེས་ཚིག་ལ་རང་སེམས་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚུང་སྟེ། ཉོན་ཡིད་འཁོར་

བཅས་ལས་གཞན་པའི་ངར་སེམས་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་དང་། ཉག་ཏུ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱས་པ་མ་ཐོན་པའི་སྲིར། དེར་ཐལ། ཐུན་ཚེགས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཉག་ཏུ་ལོ། ཞེས་སོགས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ཉག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་སྲིར་ཡིད་དོ། ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་དང་། འབྲས་མདོ་ལས། ལྷ་གོམས་པ་ལ་ལོ། ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་གཞག་ཤིང་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་པ་ལོ་ལ་ལས། ཞེས་པས་ལས་ཀྱི་ལྷ་ཞེས་པ་མན་རུ་བསྟུན། ལྷ་གཉིས་དང་འབྲས་མཐའི་ལྷ་ཡང་ལྱིས། ལྷ་སོག་མེད་ཨ་ལ་དངས་པས་མན་ཉི་གྲུབ་ཅིང་ཉག་ཏུ་གོམས་པའི་དོན་རྒྱ་འགྲོ་ལ། སོ་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ང་ང་ཞེས་པའི་གོམས་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཉོན་ཡིད་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྲིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངས་མཐོང་ངས་ཐོས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་ངེས་ཚིག་གྲུང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔྱད་བཅོམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུང་བ་ཡོད་པའི་སྲིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སོ་སྤྱིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ངར་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྲུང་འཕགས་པའི་གསུངས་དེ་དང་མཚུངས་མི་དགོས་པའི་སྲིར། ཉི་རྣམ་ལས། དེའི་ཚིག་ནི་ཐ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྤྱིང་པོ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྤྱིས་པའི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་མེད་གྲུང་གང་ཟག་དེ་ངར་འཛིན་དང་གྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ངར་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་ཟེར་ན། དཔྱད་བཅོམ་སྟོན་རྒྱ་འགྲོ་ལ། དེའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྤྱིར་ཉོན་ཡིད་འདོད་པའི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མི་འབྲང། མི་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་
མི་འབྲང་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱིར་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཚེ་དེ་འགག་དོན་
མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱིར་ཉོན་ཡིད་མི་འདོད་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་
འདོད་དགོས་པ་སེའི་ཚེ་ངར་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལ་བསྐྱོད་གཞི་ཞིག་དགོས་པས་ཀུན་གཞི་ཡོད་
པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ངར་འཛིན་མི་དགོ་པའི་
སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ན་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་
དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་
ལས་གཞན་པའི་ངར་འཛིན་ལ་མི་དགོ་བས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། ལོང་མའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་
མཚོང་སྤང་འཛིག་ལྟ་ཚོས་ཅན། མི་དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་
ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཚོང་སྤང་ཀུན་
བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ལ་ལྡན་
སྦྱེས་གྱིས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལོང་མའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་མཚོང་སྤང་
འཛིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་དར་ལེགས་ས། མཚོང་སྤང་ཉོན་
མོངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་
བདེན་པ་བཞི་རེ་རེ་ལ་ལོག་ལྷག་བརྒྱ་བརྒྱ་ཁམས་ལོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁོ་བཞི་
བཞི་བོར་བས་སྐྱུ་ཅུ་ཅུ་གྲུག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ལོང་མའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ།

མངོད་ལས། ལོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་
 ལྷོག་མཚམས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབགས་པ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་
 མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་མ་ཟད་དབང་ཤེས་ཀྱང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ནང་དུ་བསྟུས་ཏེ་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྟུས་
 བས། །ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །གནས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་
 བོ། །མཐོང་བའི་སློབ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང།

རྣམ་བཤད་ལས། ལྷོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ན་གང་
 ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་མོད་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཅེ་གཅིག་གསལ་བས་སྐྱིབ་ན་
 ཡང་། །སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱན་དག་ལ། །ཞེས་དེ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་སློབ་གཞན་དང་
 གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་གྱུར་བ་དེས་སྐྱིབ་ནས་མི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། དེ་ཞིག་ཕྱི་མ་བཞག་ལ་སྲ་མ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷོབ་པ་མཉམ་གཞག་པའི་
 རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་མ་ཟད་གཉིད་ལོག་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་
 མིག་སློ་མི་སྲིད་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། གཉིད་ལོག་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་མིག་
 དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དམིགས་པའོ། །མི་གཉིས་པ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །ཞེས་དང་།

འདུག་པ་ལས། གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྟོང་སྟེ་འདིག་རྟེན་འདས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་
མཐོང་ལམ་དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤམ་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། རྩ་འབྲུལ་
གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་
སོགས་བྱེད་པའི་བྱང་འབགས་དེ་ཚོས་ཅན། མཉམ་གཞག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་
འབྲུལ་གྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འབགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྩབ་
བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མཉམ་རྗེས་དོ་སོ་གཅིག་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་
པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ངང་ནས་སྟོང་ལམ་རྣམ་བཞི་དང་གཞན་ལ་ཚོས་སྟོན་
བ་སོགས་ཀྱས་བ་གང་ཞིག །དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་བྱ་བ་འདོག་ཚུལ་མེད་
པའི་སྤྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགོག་སྟོམས་གྱི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་སྟོམས་
ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཤེས་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡོད་པའི་
སྤྱིར་ཉེ། ཁྱོད་གྱིས་ལྷ་སོ་དག་དང་འབྲ་བ་དང་། ཞེས་བྱངས་པ་དེའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་གོང་
དུ་མ་འབྲེ། དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉོན་ཡིད་གྱི་རྒྱུན་དུ་རྒྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་གཅིག་
ཡོད་ཀྱང་ཉོན་ཡིད་དུ་མི་འདོག་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ན་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་
གང་ཞིག །ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་དེ་དང་མཉམ་དུ་རྩུང་མཐའ་ལ་ཡང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་
ཡོད་པས་འབྲེ་པའི་སྤྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་གྱི་

རྗེས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ལོག་པ་ནི་མེད་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་དེ་ཉུང་ཡང་
ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཡིད་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་སྲིད། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུན་སྲི་མའི་ཡིད་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
དང་མཚུངས་ལྷན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བཞི་སོགས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་ཡིད་དུ་མི་
འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་སྲིར་ཟེར་ན། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་
གཉིས་ཡོད་དེ། རོན་གསང་ལས། ཡིད་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཟག་
པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་བྱས་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་
སྲིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་སྲི་མ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།
རྗེ་བཙུན་རེད་མཉམ་བས་སྐྱོགས་གཉིས་པ་འདི་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་དང་། ཅུ་བར། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཛོག་གྲེད་པའི། །གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་
གྲུང་གྲང་། །དེ་ཡི་རིགས་ཅམ་ཡོད་སྲིད་དང་། །ཚོས་འཛིན་བསྐྱེད་བྱས་མ་ལོག་
སྲིད། །ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །འོ་བ་པའི་སྐྱོན་གཉིས་རིང་དུ་
སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ལྷན་སྟེ། དབང་ཐོབ་དག་བཅོམ་གཉིས་དང་
འགོག་པ་མཉམ་གཞག་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་མེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུན་ཀྱི་ཡིད་ཡོད་
པས་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་མེད་པའི་སྐྱོན་མི་འོང་ལ། ཡིད་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་
པས་ཉོན་ཡིད་གནས་འགྲུང་གི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མི་
ཡོང་བའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དེ་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་སྲིད་ཉོན་ཡིད་དེ་

ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཅན་དུ་འདོག་གྲེད་རང་གྲོགས་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་།
ཤེས་སྐྱིབ་དང་བཅས་པར་འདོག་གྲེད་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྲེད་པའི་སློབ་ནས་དེ་ཕྱི་
རོལ་དོན་གྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདི་
དག་གི་ཆེ་སྲ་མ་ལོག་གྲང་ཕྱི་མ་ཡོད་པ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཐ་སྙད་སྙེ་ཚོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་
རྟེན་གྲུས་ནས་ཚོས་འདོན་པ་ཤེས་སྐྱིབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེགས་ངེས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་ཐལ།
དེས་ཉོན་ཡིད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནས་ཉོན་ཡིད་གཏན་དུ་ལོག་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ལ་སློ་མདོན་གྲུར་པས་ཁུབ་ཅིང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤིང་ཞི་
མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་དབང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་
པས་དེའི་འཁོར་དུ་ཉོན་མོངས་བཞི་གཏན་མི་འབྱུང་བར་གྲུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྤིང་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་ལ། །ཞེས་དང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།
ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོང་དུ་འདོད་མི་རྣམས་ཉེ།
སློབ་དཔོན་སྐྱེས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་སྦོང་བར་བཞེད་ལ། འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྦོང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
ཀུན་བརྟུས་དར་ལེགས་ལས། མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མི་འབྲས་སྟེ། དེའི་
བཞེད་པས་ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་སྐྱིབ་ཟད་པར་གྲེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྟེན་གཞིའི་མདོད་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།

དགོངས་འབྲེལ་ལས། ས་བརྟུ་གཅིག་པ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་
ཤིན་ཏུ་སྤོ་སྤོངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་ཀུན་བརྟུ་ལས་ཀྱང་། དེ་
བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཅིག་ཅར་སྤོང་
ངོ། ཅིག་ཅར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་སོ། །

སྐྱེས་པ། རྫོང་གི་ཉེ་མ་འབར་བའི་གདེངས་ཀ་ལས། །ཀུན་མོངས་སུ་ལའི་
བ་བ་མཐར་བུད་པའི། །ལེགས་བཤད་འོད་བརླུང་སྤང་བ་སྤོ་བ་ཡིས། །རྫོང་གསལ་
རྒྱུ་དུག་རབ་དགའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྲེལ། །ལུང་རིགས་ལང་ཚོ་དར་བའི་གཞོན་ལུ་
འདིའི། །མཆེད་པོ་སྤོན་དགའི་སྐྱལ་བར་ཅི་སྟེ་མེད། །བྱི་མའི་དུས་ཀྱང་སྐབ་བསྟན་
སྟེག་པོ་ཡིས། །ཅི་ལྟའི་མཛེས་པོ་རྟེན་པར་གྱུར་ཅིག་གྲ། །སྐབ་བསྟན་སྟོག་རྗེས་འགོ་
སྟོག་མི་འཁྲུལ་བའི། །བཤད་སྐབ་དབྱགས་བྲལ་འབྱུང་པའི་སྤངས་སྐབས་
གར། །བསྐྱར་པའི་ཚོས་བརྒྱད་འོལ་བ་ལེགས་བྲས་ཀྱི། །རྗེ་འཛོལ་འཁྲུལ་བས་
གཡེང་རྣམས་སྤྱིར་རྗེའི་ཡུལ། །དེ་སྤྱིར་དམ་པའི་མགོན་ལ་གྲུས་བརྟེན་ནས། །གཞུང་
མང་ཐོས་པའི་དཀའ་སྤྱད་སྤྱར་སྤངས་པས། །འབགས་པོད་མཁས་པའི་ལེགས་
བཤད་དགའ་སྟོན་ལ། །ལོངས་སུ་སྤོད་པའི་སྐྱལ་བཟང་ཁོ་བོས་རྟེད། །ཚུལ་འདིར་
འབད་པ་ལས་བྱུང་ལེགས་བྲས་ཀྱི། །ཆ་ཤིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་བསེལ་བེར་
ཅན། །རང་བཞིན་དག་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་མཁར་འཕགས་ཏེ། །དོན་གཉིས་ཀུན་དའི་
དགའ་ཚལ་འབྱེད་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་འགན་རྣམ་པར་བཤད་པ་མཁས་པའི་འཇུག་འོགས་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་ཚོས་བྲུ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་བཟུ་ཤིས་འཁྲུལ་བྲུ་ཚང་ཐོས་བསམ་སྤིང་ནས་སྤོང་མང་
དཔོན་སྤོང་དག་དབང་དགོ་ལེགས་ཀྱི་སྐྱལ་བའི་སྐྱ་སྐྱལ་བཟང་དགོ་ལེགས་ཀྱི་མཚོ། སྤྱིར་དཔོན་

སློ་བཟང་ཤེས་རབ་སོགས་འདྲིན་བྱའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་བའི་དོར། བཅོན་
བ་དགོན་མཚོག་བསྟན་པའི་སློན་མེས་རང་ལོ་སོ་བདུན་བ་ས་སོ་རྩའི་ལོ་ལྷམས་སྟོད་ཆེ་བའི་དཀར་
ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་པོའི་ཉིན་ཚེས་ལྗེ་ཚེན་པོ་དགོན་ལུང་བུམས་པ་སྐྱིད་དུ་རྩོགས་པར་སྐྱུར་
བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་སྟོམ་བཅོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་བ་དགོན་མཚོག་བསྟན་པའོ། །འདིས་ཀྱང་འཇམ་
མགོན་ཆེ་མའི་རིང་ལུགས་ཤི་མ་མེད་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཉུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

བར་བྱང་སློབ་ཚིག་

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱེད།
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སློ་མོ་སློང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇོམ་སྒྲིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སློབ་ནམ་འཛེན་
ལྷན་མེད་འདི་ལྟུགས་སློ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འབྲེལ་ལྷན་ལེགས་ཚོགས་དུ་
མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། རང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འཇུག་གང་ལའང་སྐྱེད་ཚོག་པའི་དགེ་བསྲུང་སློབ་ཚིག་ཏུ་ལྷན་འདྲེ་
དགེ་སློང་ཚོས་སྐྱབ་བ་དག་དབང་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱེད་བའོ།